

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi munkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 704.

Szurony-világ.

Budapest, május 11.

A csillagvizsgálók, akik most teljes felfegyverkezéssel lesik az égen a Halley-üstökös jelentkezését: az égi tűnemény helyett egy földi tűneményt figyelhetnek meg. Mert az égen a cziángözös uszály üstökös még nem igen akar mutatkozni, de lenn a földön, mintha aczéleső esett volna, egyszerre valami csodálatos virág nőtt ki ezrével, százezrével. Ennek a csodálatos virágnak szurony a levele és eleven katona a szára. Nem is a mezőket vagy kerteket lepi el, hanem a városi utcáikat. Nem azért nő ki, hogy leszakítsák és gyönyörködjenek benne, hanem ellenkezőleg a csodálatos virág az, amelyik embereket szakít le az élet fájáról és még gyönyörködik is benne. Röviden és képletesen nélkül szólnak: Magyarország átváltozott szurony-világgá s a nemzet politikai jogainak szabad gyakorlását szuronyos katonaság kirendelésével vezeti be a kormány.

Minket ez a szuronyos világ éppen séggel nem lep meg. Előre láttuk elkövetkezését abban a pillanatban, mikor az utca Tisza Istvánt az első záptojással tisztelte meg. Tudtuk és előre megírtuk, hogy vas Láci nem örül úgy a félszemének, mint a kormány ennek a várva-várt záptojásnak. Mert ebből a záptojásból költetheti ki a kottlós kormány az ő legnagyobb segítőjét: a fegyveres kirendeltséget. Ha nincs záptojás

és ha a nemzet rendíthetetlen méltósággal készül a Bécsből oktrojált kormány kivesszőzésére: akkor nem lett volna ürügy a csendőrség és katonaság igénybe vételére s akkor a kormány az ellenséges közvéleménnyel szemben nem támaszkodhatott volna a szuronyokra. A kormány tehát áldotta még annak a tyuknak a nagyanyját is, melynek kegyelméből Tisza István felé egy-két záptojás repülhetett. Oh áldott záptojás, mely úgy hullottál az égből a munkapárt számára, mint a manna hullott valamikor a pusztában kódogó zsidókra! Az első záptojás megérlelte a kormányban az egész választás csatatervét, sőt talán már az is benne volt a csatatervényben, hogy az a záptojás okvetlenül bekövetkezzék. S már akkor eldől, hogy a záptojás jelére ez az ország átváltozik szurony-világgá. Ma pedig már a legtöbb város kövezetéből kihajtott az a virág, melynek levele szurony, szára pedig eleven katona. Micsoda szurony-világ lesz ebből, mikorára megjön a választások ideje!

Soha átlátszóbb taktika, mint ez a szuronyos taktika. Azon a címen, hogy a felízgatott közvéleményre való tekintettel meg kell tenni a közbiztonsági intézkedéseket: Ujvidéken felrugták a gyülekezési jogot. Ugy tettek, mintha a szuronyos katonákkal Justhék bevonulását biztosították volna, voltaképpen pedig megakadályozták, hogy Justhék gyűlést tarthassanak s a nép azon részt

vehessen. Vajjon az ellenzék biztonsága feküdt így a kormány szívére? Csodálatos. Se Tiszát, se Hieronymit, se a munkapárt más exponált korifeusait így nem oltalmazza a kormány, csak éppen Ujvidéken szállta meg a nagy buzgóság. Miért? Mert a szuronyos katonaság nemcsak arra jó, hogy akiket körül fog, azoknak bántódása ne essék, hanem arra is, hogy akiket kizár, azok be ne juthassanak. Ugyanaz a szuronyos sövény, mely nem engedte be Ujvidéken Justhékhoz az ellenzéki népet, jó lesz a választás napján arra is, hogy ne eressze be a szavazás helyiségebe a szavazó polgárokat. De százat egy ellen, hogy az a szurony-kerítés a választás napján nagyon tudatosan fog megnyitni vagy bezárulni. Meg fog nyitni a munkapárti szavazóknak a közbiztonság címen és be fog zárulni az ellenzéki szavazók előtt ugyancsak a közbiztonság címen. Meg fogja védeni a munkapárti jelöltet az ellenzéki szavazók betörése előtt és meg fogja védeni az ellenzéki jelöltet, hogy a népszerűt meg ne fojthassa. De akkor jó precedens lesz az, hogy a szuronyos katonaság nemcsak a munkapárti jelölteket védi, hanem megvédi Ujvidéken Justhékot is.

Nagyon tudatos taktika ez. A záptojás azért kellett, hogy ki lehessen rendelni a szuronyos katonaságot. A szuronyos katonaság azért kell már ma és az ellenzéki gyűlések alkalmából is, hogy legyen precedens a választások

Gyurka.

Írta: Balogh Vilma.

Hazajöttem a színházból, meggyújtottam a gyertyát és halkan benyitottam a kis fiam szobájába. Este, ha olyankor jövök meg, amikor ő már alszik, nagy gyönyörűségem telik benne, ha az ágya mellé ülhetek. Elrézsem az arcát, mely úgy fekszik a fehér párnák között, mint egy pihegő, rózsaszínű bimbó. Az indulatok, melyeket szűk gyermekélete már kiváltott belőle, elültek az álomban. Apró örömei, keserűségek, apró komisszágok, körmönfontóságok, gyűlölködések, melyekre az ő friss lelke is képes már, eloszlanak, elcsitulnak, a piczi test nagy önös nyugalmában.

És a fiammal együtt aludni látszik az egész szoba, melynek nappal az ő képzelete ad életet.

Alusznak a meséskönyvek a polczokon, a faló a sarokban, a ezinkatonák, a piros-kockás szőnyeg, a pettyes müllfüggönyök, melyek a felhőmályban, mintha hófehér karjaikat tárnák az ablak elé, hogy a nyugtalan, lázas élet egy sugára se hatolhasson be a szobába, ahol a fiam pihen.

Csudavilág a gyerekszoba! Költőnek kell annak lenni, aki megérti, vagy nagyon józanak, — vagy anyának! Minden fölütött könyv, minden szétszedett plehmozdony, minden fölépített és megint összedől kockaház nagy, új, szenzációs benyomások tanuja,

melyeket át kellett élni, meg kellett érteni a csöpp embernek, aki ebben a szobában tanul meg eszmélni, gondolkodni, kiküzdeni a maga apró-csemé túsait.

Lerugta magáról a takarót. Vékony, fehér lábszárai kilátszanak hálóingé alól. Nagyot nőtt tavaly óta. Térdei barnább, durvább a bőre — ezeket már belevitte a csatába! Térden esuszva vezényli hadseregét, a ezinkatonákat a szőnyegen, melynek piros kockái úgy virítanak, mint egy tündérmező pipacsai.

A fiam nyaka is meztelen. Elfelejtette begombolni az ingét. Vékony, finom, szinte megható nyaka van és a lélegzetvételnél megmegrebben, mint a galamb szíve, ha simogatjuk. Feje kissé oldalt billent ezen a hajlékony virágszáron. Elnézem.

Mi lesz belőled, kicsi, esőndesen alvó fiam, te! — gondolom magamban. — Hogy segíthetek neked, mit tehetek érted, ha már így összekérültünk. Itt fejlődsz mellettem, védtelenül, az enyém vagy és én felelős vagyok, amiért azt adtam neked, amit nem is kérhettél tőlem: az életedet! Aludj békén, jó embered akarok lenni.

De ez éjjel nem aludt a fiam.

Amikor odaléptem az ágyához, mozdulatlanul feküdt, de fényes, aranybarua gyermekszemét tágranyitotta. Hosszu, íves pillái árnyékot vetettek a párnára és azzal a tekintettel nézett rám, melylyel szokott, ha valami baj van. Ilyenkor ijedt a pillantása, esődalkozó megdöbbenéssel teli, — fájdalom

van benne, melyet megérez, de nem ért meg: Es szemével oda menekül hozzám.

Ez a pillantása egyenesen a szívembe talál. Egyszeribe nagyon erősnek, bátornak, életre edzettnek érzem magam. Résen vagyok ilyenkor!

Föléje hajoltam:

— Mi bajod, Gyurka? Miért nem alszol?

Arca még jobban belenyomja a párnába, kezével azonban végigsimogatja vállamat.

— Fáj a fogam, anyus! — nyöszörgi.

— Ejnye, ejnye. Ez már baj... Nagyon fáj?

— Nagyon!

— Na, várj csak!

Egy pohár vízbe fogesőppöket öntök.

— Végy egy kortyot, Gyurka és tartsd a fájós fogadra!

Szótfogad. Megismételjük — egyszer, kétszer, tizszer. Hiába! Szegény Gyurka belenyöszörgi kinjait a hosszú, részvétlen éjszakába. Egyedül én ülök ott mellette és simogatom égo arcocskáját hajnalig.

— Légy türelmes, Gyurka! Korán reggel megyünk a doktor bácsihoz, az majd meggyógyítja a fogadat!

— Igen, anyus! — mondja engedelmesen.

— Messze van még a reggel?

— Dehogy, fiam, már öt óra.

Kilenczkor már ott vagyunk az orvos rendelésőbájában. Gyurka beleül a tragikus székre. Az orvos fölfeszíti a gyűszűnyi szá-

idején s hogy a szuronyvilág pártatlanságát is igazolni lehessen. Ez a szurony-erdő: ez az igazi munkapárt. Ez a program és ez a megvalósító. Ez jelöl, ez választ, ez szállítja a többséget. Erre gondolt Héderváry már akkor is, mikor a megbízást vívmányok nélkül vállalta. S legyünk vele tisztában, hogy biztosabban, mint május tizenhatszadikán a Halley-üstökös, meg fog jelenni június első napjára az az egész hadsereg, mely több kárt fog tenni a nemzeti közvélemény tiszta levegőjében, mint a Halley-üstökös cziángözös uszálya tehetne az egész világ levegőjében. Legyünk tisztában vele, hogy ebben a szuronyvilágban a nemzeti akarat nem fog megnyilatkozhatni s a választások sorsát — kevesebb vagy több megfélemlítéssel, kevesebb vagy több vérontással — a szuronyok fogják eldönteni. Láttuk ezt az első záptojásnál, világosabban látjuk az újdéki ravasz precedensből s egészen világosan fogja látni az ország is, ha elérkeztünk a választások napjához. De hogy a szuronyokkal szerzett többségből mi haszna lesz a királynak, azzal is tisztában vagyunk. Az a többség törvényeket is csak úgy hozhat majd, ha a parlamentet körülzárija ilyen szuronyos katonákkal. Különben nem.

Budapest, május 11.

Horvát országgyűlés. Zágrábról jelentik: A horvát országgyűlés mai ülésén dr. Tomasić bán válaszolt Supilo javaslatára, amelyben a bán egyes alkalmatlan fenyegetéssel és a tartománygyűlés presszionálásával van vádolva. A bán kijelenti, hogy ezzel a tartománygyűléssel és ezzel a többséggel akar dolgozni és szándéka ezt a célt lelkiismeretesen szolgálni. Senkinek fogja őt ettől eltéríteni. Amig misszióját nem vitte keresztül, ezen a helyen fog maradni. Ő az utolsó, aki valamit tenné, ami a magas testület vagy az ország alkotmányosságát gyöngytené. Kéri Supilo javaslatának elvetését és felkéri a pártokat, hogy törekvéseiket mindenkor oly módon igyekezzenek elérni, hogy ezáltal ennek az országgyűlésnek munkája ne zavartassék és annak a céljának elérése, amire kötelezték magukat, ne tétessék lehetetlenné. (Nagy helyeslés a többség sorában.) Ezután Supilo beben az országgyűlés szuverénitása kérdésében. Su-

jaeskat, fölfedezi, megtükrözi, megkopogtatja a fájós fogat.

Gyurka egy mártír türelmével türi, végre az orvos odafordul hozzám.

— Csontthartyagyulladás; — de még tejfogról van csak szó. Gyógyítani nem lehet, de nem is érdemes, mozog már ugyis. Ki kell húzni.

Összerezzenek és tekintetem fiam arcát keresi. Nagy, aranybarna, ijedt gyermekszemei már odamenekültek hozzám, kétségbeesetten, oltalmat keresve.

Félrehuzom az orvost:

— Doktor ur, nem lehetne mégis elállítani a fájófogat? Ma ugyis vasárnap van. Ne bántuk a gyermeket, ha nem okvetlenül szükséges!

Az orvos mosolyog és vállát vonogatja.

— Próbálja meg, asszonyom, és adjon neki egy gramm aspirint. Mára biztosan megszünteti a fájófogat. Már volt rá eset, hogy egy időre meg is gyógyítja. Ha újra fájni kezd, jöjjenek fel.

Föllelegzettem.

— Gyeriünk, Gyurka! Beveszel aspirint, talán az is használ.

Gyurka fölugrik a székből. Meglátszik rajta, hogy palástolni szeretné megkönnyebbulését. De a könyfátyol lassan elhúzódik szeméről. Az orvos az előszobáig kísér bennünket.

— Mintha valami nagy dolog volna az ilyen mokus-fogat kihúzni, — mondja buszuság közben. — Te, kis gyáva, te!

szélt, aki álláspontját körvonalozta a bánal szem-pilo javaslatát a többség elvetette. A napirend második pontja: több közös államtörvény promulgálása volt, amelyek 1907. óta nem promulgáltak. Dr. Kis a tiszta jogpárt nevében kijelentette, hogy pártja ennél az aktusnál közjogi álláspontjánál fogva nem vehet részt. Ugyanezt a kijelentést tette Starcevic Mile pártja nevében. A két nevezett párt a szavazás közben elhagyta a termet. Dr. Radics parasztpárti kijelentette, hogy pártja részt vesz a szavazásban, mert az a szándéka, hogy azokat az elveket, amelyek a közös törvényeknek a horvát tartománygyűlésen való promulgálásában kifejezésre jutnak, parlamenti közreműködése által megdöntse. Ezután a különböző állami törvényjavaslatokat olvasták föl és kihirdetésüket tudomásul vették.

Miért jön a Hadur?

Budapest, május 11.

Jött egy vonat ma Bécsből — Budapestre. Lágyan ringatózó, rugós, párnás Pullmann-kocsikból összekapcsolt luxusvonat, előtte a legszebb, legbiztosabb, legújabb gép, ami Magyarországon kapható. A vonat előtt minden állomáson a legfőbb vasutas szalutált. Így érkezett meg a legfőbb Hadur Bécsből Budapestre.

Miért jött a legfőbb hadur a magyar fővárosba? A kormány és a kormányhoz közel állók azt mondják, hogy ritka kegyességből, azért, hogy jóakarátát és szeretetét mutassa ki irántunk. Már régóta ígéretük nekünk a király „több hétre tervezett magyarországi tartózkodása”-t. Nemzeti ajándéknak kaptuk ezt, de mire megkaptuk, a „több hét”-ből tizenhatszovány nap lett. Tizenhatszovány nap, amennyire a Párisban mulató földesurak is meg szokták látogatni Krimiában fekvő birtokaikat, hogy megszámadatoltassák a jószágkormányzót, fényes aranyat ajándékozzanak az öreghéresnek s elutazzanak vissza azzal, hogy „nagyon meg vagyok elégedve!” Tizenhatszovány nap, szép kényelmes sétákkal a várkertben, kilátással a nagy alföldi rónaságra, a nagy alföldi rónaság közepette szép Budapestre. Tizenhatszovány nap, még csendesebb, mint más esztendőben, mert még az obligát udvari ünnepeket sem kell megtartani,

Gyáva!

Az előszobában végigsivít, végigsziszszon a szó. Az első komoly inzultus fiam életében. Gyurka egy pillanatra megáll az ajtóban; egy csöppet elsápad és rám emeli tekintetét. Van abban valami, amiért el kell fordítanom az enyémet.

Szóltanul megyünk le a lépcsőn.

A napot jól töltötte Gyurka. Használt az aspirin. Vigán játszott a vendéggyerekekkel. Egyet közülük, nálánál nagyobb, erősebbet, valahogy sikerült letepernie. Diadal-tól sugárzóan futott oda hozzám:

— Na, gyáva vagyok én, anyus?

— Dehogyan is vagy gyáva, fiam! — feleltem, nem gondolva már arra, ami délelőtt történt. Az éjszakát is eszöndesen átaludta Gyurka. Amikor reggel bementem a szobájába, ágyában ült, és egy kifli hegyét ropogtatta éppen.

— Fáj-e a fogad, Gyurka?

Egy csöppöt elpirult. Tulajdonképpen csak később, amikor gondolatban újra átéltem a történeteket, tünt fel.

— Fáj! — mondta halkan.

— Hiszen jól aludtál, és most, amint látom, rágni is tudsz.

— Mégis fáj.

— Hát kihuzassuk, Gyurka? Mindjárt elmenjünk a doktor bácsihoz?

— Igen, anyus! — felelte.

Mikor beleül a székbe és két apró, hideg kezével megfogózik a karfákban, kiszököm az előszobába és zsebkendőmbe temetem ar-

tekintettel az angol Edvárd halála miatt elrendelt udvari gyászra.

Nemzeti ajándéknak tehát szegényes ez a tizenhatszovány nap. Miért jön hát a legfőbb Hadur Budapestre?

Először azért, mert a király Boszniába akar menni s Bécsből Szerajevóba Budapestre át visz a leggyorsabb és legkényelmesebb utazás. Bécsből Szerajevóig kissé hosszú az út, a király pedig fáradt, öreg, törődött ember. Így egészen jól jött az, hogy közben van neki a budai várhegy tején egy elég kényelmesen berendezett mezei laka, amiben kissé megpihenhet, mielőtt utját tovább folytatná. A király látni akarja koronája legújabb gyöngyét, — bár ez időszerint még maga sem tudja, melyik koronáján gyöngy Bosznia? Az osztrákon-e? A magyaron-e? Vagy egy harmadik új koronán, amint sokan akarnak? Látni akarja, mennyit ér a bosnyák tartomány? Megérte-e egy majdnem háboru veszedelmét? Megérte-e a Törökországnak fizetett hadisarcot? Megérte-e azt a sok új terhet, amit a monarchia adozó népe a mozgósítás költségeit fedező, vállalt magára?

Ez az egyik ok, amiért a Hadur eljött Budapestre.

Van azonban még egy másik ok is. A lágyan ringatózó, rugós, párnás luxusvonattal egyidejűleg nyugatról, északról egymást követő vonat-sorok huznak Budapest és Magyarország felé. Nem luxusvonatok, hanem rozoga harmadosztályú kupékból és teherkocsikból összekapcsolt katonavonatok. Valóságos újabb mozgósítás ez, morva, cseh, német ezredek bemasirozása. Ugy megrakják katonával az országot, mintha nem Bosznia, hanem Magyarország volna egy megszállott tartomány. A választásokra hozzák őket: Magyarországon, cseh, morva és ausztriai sváb bakák szuronyai közt fog megnyilatkozni a nemzeti közvélemény. És a Hadur azért jön, mert a helye ott van, ahol a hadseregé, mert neki a legfőbb katonának is dolga lesz a választások körül. A morva baka a tanyai parasztot fogja kapacitálni, hogy milyen legyen az ő nemzeti közvéleménye. A legfőbb Hadur pedig a

czomat. Éles, akaratos gyermekszikoly tör ki hozzám. Majd elájulok. Az előszoba butorai keringenek körülöttem.

Az orvos kijön értem, kezében, apró dobozba téve a gyűlöletes tejfehér fogaeska. Kétygökerű, makacs. Egy-egy gyökérszálan egy-egy véresöpp. Belépünk a szobába. A közepén áll Gyurka. Télikabátja már rajta van, bibersapkája a fején.

A doktor oda megy hozzá és kezét nyújt neki.

— Bátor fiu vagy te, Gyurka! Nagyszerűen viselted magad!

A fiam farkasszemét néz az orvossal. Arca lángol, nagy, fényes, aranybarna gyermekszemeiből lassan, fölshabadítóan perognak a könyvek nehéz cseppekben, egymásután. Mind a két kezét dacosan hátrateszi, végignézi az orvost és kifelé igyekszik. A doktor, meg én, meglepetten nézünk egymásra.

— Mi ez?!

A fiam után sietek. A lépcsőn érem utól.

— Mi baj van, Gyurka? — kérdezem.

Megáll. Kis melléből idegesen, hevesen tör ki a zokogás. Odahanyatlik a karjaim közé.

— Nem is fáj, anyus! — lihegi. — Csak azért húzattam ki, mert tegnap azt mondta, hogy gyáva vagyok!

Magamhoz szorítom. Valami csudás, föl-emelő érzés járja át a szívemet. Könyeim kibugygyannak.

A fiam elégtételt vett magának — a maga módja szerint.

kevés számú kihallgatáson fogja sorra venni azokat, akiket érdemeseknek tart arra, hogy saját felséges szavával instruáljon.

Ez a második ok, amiért a Hadur eljött Budapestre.

A munkapárt nem ad programot.

Justhékát kijátszszák a szerb radikálisok.

Tisza a fölvilágosodás ellen agitál.

Budapest, május 11.

A kormány a máról elmaradt minisztertanácsot holnap tartja meg, de a munkapárt választási kiáltványa nem kerül tárgyalás alá, mert a Tisza és Lukács ellenkező álláspontját a választójog dolgában kiegyeztetni nem lehetett. A munkapárt, amelynek eddig sem volt, ezután sem lesz programja. De minnek is a hatalom árnyában dözsölőknek egyéb program, mint az erőszak és vesztegetés? Minden elvvel fölér — gondolják ők — a szurony, a hivatalos presszió, a pénz és a pálinka. Majd megválnak!

Ma egy igen érdekes hír jutott el hozzánk. Justhék szövetségesei, a szerb-radikálisok nem tartják be az ünnepélyesen megkötött paktumot, hanem például Verseczen a Justhék-párti jelölttel szemben, akit pedig támogatni volnának kötelesek, a hazaáruló pangermánokkal állanak össze s ezek jelöltjét igyekeznek győzelemre segíteni. Ez az árulás bizonyára nagy szenzációt fog kelteni politikai körökben.

Tisza ma két helyen is szónokolt. Aranyosmaróthon a néppártot csalogatta a munkapártba, amelynek programja és a néppárté között — amint ő mondotta — elenyésző a különbség. Ezek szerint tényleg fölösleges, hogy a kormány programot adjon, most már tisztában vagyunk vele, a pót-miniszterelnök szives fölvilágosítása után. Selmezbányán Tisza még tovább ment. Teljes reakziós nyilatkozatban mutatkozott be. Máglyára valóknak, a nemzet ellenségeinek deklarálta a haladás, a fölvilágosodás híveit. Tisza, aki valláserkölcs alapon áll, valósággal hadat üzent a modern, kutató tudományosságnak. És ezt nevezi ő röviden liberalizmusnak.

Elmaradt a minisztertanács.

A mára egybehívott minisztertanács, amely folyó ügyeket lett volna hivatva tárgyalni, Hieronymi Károly kereskedelemügyi, gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi és Hazai Samu honvédelemügyi miniszternek a fővárosból való távolléte miatt elmaradt.

De ez csak egyik ok volt, a másik, amely miatt gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök eszaka-konferenciáját nem mert tartani a kabinetnek Budapestben lévő tagjaival, az a kavargás, ami a nemzeti munkapárt kiadandó kiáltványa körül támadt. Tudvalevően Jeszenszky Sándor államtitkár már elkészítette ezt a választási manifestumot, s a miniszterelnök gróf Tisza Istvánnal történt megállapodás alapján a választói jogra vonatkozó részt a Tisza szája ize szerint szerkesztette meg, viszont a minisztertanács többsége a Lukács László pénzügyminiszter formuláját fogadta volna el és valószínűleg csupán Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter támogatta volna a Khuen-Tisza-féle jogfosztást. Ez az igazi rugója a minisztertanács elhalasztásának s egyben ez lesz az eredményező az egész deklaráció elejtésének. Khuen-Héderváry ugyanis semmiképpen sem akar szembekerülni Tisza barátjával s inkább elteszi láb alól az egész kellemetlen proklamáció-kérdést.

A mai minisztertanács szóba kellett

volna kerülnie a megérkezett uralkodó programjának is, de ez fölöslegessé vált, miután ő felsége itt tartózkodása alatt az angol király halála folytán beállott udvari gyász miatt nyilvános ünnepségeken részt nem fog venni, s fogadtatások sem lesznek. Egyelőre csak az bizonyos, hogy a miniszterelnök holnap délelőtt különkihallgatásra járul a trón elé.

Mint félhivatalosan jelentik, a máról elmaradt rendes heti minisztertanácsot holnap, csütörtökön délelőtt tíz órakor tartják meg, de ezen tisztán folyó ügyekkel s a választások dolgával fognak konferálni, — a manifestum, a fentebb ismertetett okokból nem kerül szóba.

A kultuszminiszter Pécsre.

Pécsről jelentik: Gróf Zichy János vallás- és közoktatási miniszter ma délben Pécsre érkezett, hogy mint a pécsi munkapárt jelöltje, elmondja programbeszédét.

A miniszter társaságában voltak Náray-Szabó Sándor miniszteri tanácsos, Filip Tamás Baranya vármegye főispánja, Kopoly Géza, Szüllő Géza és Zsembery István. A pécsi pályaudvaron a munkapárt nevében Zsolnay Miklós, Nendtvich polgármester pedig Pécs város közönsége nevében köszöntötte gróf Zichy-t. A bevonulás a legnagyobb rendben, gyönyörű verőfényes napon történt meg. A pályaudvarról a miniszter és az érkezett vendégek a püspöki palotába hajtottak. Gróf Zichy Gyula püspöknek távollétében, aki beteg, Valter Antal kanonok, püspöki helynök üdvözölte a kultuszminisztert, aki a püspöki palotába szállt meg. A miniszter ebéd után látogatásokat tett.

Délután 4 órakor tartotta meg Zichy gróf programbeszédét a városi tornacsarnok nagytermében. Zsolnay Miklós, a munkapárt elnöke nyitotta meg az ülést. Indítványára küldöttségileg hívták meg Zichy-t a programbeszéd elmondására. Zsolnay üdvözölte a kultuszminisztert, aki a következő beszédet mondotta:

— A legsúlyosabb vád, amelyvel bennünket a mai viszonyok között érint az ellenzék, az, hogy mi a lemondást hirdetjük az egész vonalon. Már pedig mit akarunk mi? Mi nem lemondást hirdetünk, hanem hirdetjük a munka igéjét. Gróf Apponyi Jászberényben azt mondotta, hogy ennek a kormánynak tulajdonképpen nincs programja; azt mondotta, vannak kortesbeszédok, vannak ennek a kormánynak miniszterei, de azon kormánynak az eszmekészlete csak negatívumokból van összetéve. Én olvastam Apponyi Albert grófnak Jászberényben elmondott beszédét és őszintén azt a kérdést vettem fel, hogy tulajdonképpen mi az ő programjuk, mert én az ő beszédében programot nem látam. Azt kérdezi Apponyi Albert gróf aoban a beszédében, vajjon felesleges cifraszám-e a gazdasági önállóság? Lehet-e eltérni, hogy egy önálló nemzet a maga pénz- és hitelforgalmára bizza? Hát álljunk meg itt egy pillanatra tisztelt választópolgárok. Én azt mondom, hogy mindaddig, amíg egy országot meg nem alapoztunk, mindaddig, amíg konszolidációt el nem értünk, mindaddig azok a törekvések, azok az aspirációk tényleg mind cifraszámok. Sőt tovább megyek, nem is cifraszámok, hanem egyenesen veszedelmek. Ezután tárczája reszortkérdéseivel foglalkozik. Szükségnek tartja, hogy a népispolák gazdasági ismétlő-iskolákkal, kereskedelmi és ipari tanfolyamokkal egészítsenek ki. A látókor tagítása céljából az universiti extancion, a Szabad Lyceum, az Erzsébet népakadémia és egyéb ily köznevelődési intézményeket akarja előmozdítani. Egyik fő programpontja a középiskoláknak és a polgári iskoláknak reformja.

Majd a sajtókérdéssel foglalkozik. Sokan beszélnek a sajtóról, a sajtónak reformjáról és sokat beszélnek a sajtónak megrendszabályozásáról. Öneki meg van a maga álláspontja ebben a kérdésben is. Az ő felfogása az, hogy a sajtópolitika és a sajtó képviselőinek a társadalmi állását kell emelni. Az újságíró gárda ezáltal tekintélyre fog szert tenni, meg lesz benne az erkölcsi erő arra, hogy magából kiszakithassa azokat az elemeket, amelyek hozzá nem méltók és megszüntetendők azon holt tehetől, amely őt hazafias munkájában akadályozza. A közvéleménynek legyen a hírlapirodalom kifejezője és ne legyen gyártója a magyar közvéleménynek. Beszédét azzal fejezte be, hogy a pécsi választók támogatását kérte a kormány számára. Ezzel a gyűlés véget ért. A jelen voltak már kifelé indultak a teremből, a miniszter már lement a pódiumról és közel volt az ajtóhoz, mikor az egyik szocialista elkiáltotta magát:

— Kegyetlen ur! Mi lesz a választójoggal? Erre a miniszter újból felment a pódiumra és a következőket mondotta:

— Méltóztatnak tudni, hogy a kormány az általános választási jog alapján áll. Méltóztatnak azt is tudni, hogy kimondotta a kormány, miszerint

az általános választói jogot úgy akarja létesíteni, hogy minden jogos igény és foglalkozási ág kielégítést találjon. Ugy akarja azonban a kormány az általános választási jogot létesíteni, hogy a magyarság szupremáciája is biztosítva legyen. Azt hiszem, hogy ezen elveken kielégítést talál mindenki, aki szívében szereti hazáját.

Ezzel a nagygyűlés a legteljesebb rendben véget ért. A kultuszminiszter a nap további részében látogatásokat tett a város előkelő polgárainál és a hatóságok fejeinél. Este a Nádor-szállóban nyolczszáz terítékű banket volt. A kultuszminiszter megváltoztatta programját és nem holnap délután, hanem csütörtökön reggel utazik vissza a fővárosba.

Hieronymi Pozsonyban.

Pozsonyból jelentik: Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter, aki tegnap érkezett ide, ma délelőtt a városházán több küldöttséget fogadott. A hatóságok, egyesületek, intézetek és iparvállalatok tisztelegtek előtte. Délben tízenként órák a kereskedelmi kamarában diszgyűlés volt, amit a Palugyay-szállóban ebéd követett. Délután a miniszter több gyárat tekintett meg.

A kamara déli diszgyűlésén Hieronymi miniszter beszédet mondott s a kisipar támogatásának kérdésével foglalkozott. A kisipar helyzetének megrosszabbodását abban látja, hogy a gyáripár az előzetes tömegtermelésre rendezkedett be. A kisipar, mint Franciaországban, olyan cikkek termelésére kellene vetnie magát, amelyek az egyéni izlést, vagy a fényűzést szolgálják. Amellett az iparosnak pontosan ismernie kellene áruinak előállítási költségét s könyvelést kellene meghonosítania. Az ipari oktatást a kereskedelmi miniszteriumnak lehetőleg raczionális uton kell kiterjesztenie. Eddig az ipari oktatás nagyon szűk körre volt szorítva, mert tulajdonképpen egyéb, mint fa- és fémipari iskolánk nincs, egyetlen szövőipari iskolánk van még Késmárkon, amely kitűnően bevált. A kamarának lesz föladata, hogy a kereskedelmi miniszteriumot ubaigazítsa, hogy milyen természetű újabb ipari szakintézetek szükségesek. Másfelől szükséges a kereskedelem fejlesztésére a helyes vasuti politika, jó tarifa-politika. De ez természetesen nemcsak a kereskedelem érdeke, hanem általános gazdasági érdek. A miniszter beszédét megéljenzték.

Ma délben a kereskedelmi és iparkamara banketje volt, amelyen számos felköszöntővel üdvözölték a minisztert. Hieronymi válaszában utalt kereskedelmi és ipari üritette poharát, hogy a város fokozott mértékben felvirágozzék. A banket végzetével Hieronymi miniszter Pozsony gyártelepeit látogatta meg, közte az Izabella páziipari egyesület telepét, ahol maga Izabella főberczegnő várta a minisztert a főudvarmester és főudvarmesternője társaságában. A Danubius-gyárban uzsonnát adtak a miniszter és kíséretének tiszteletére. Este Eartal főispán Hieronymi minisztert és kíséretét szűkebb körű vacsorán látta vendégeül.

A kereskedelmi miniszter a pozsony-országhatári villamos vasúttársaság küldöttségének tisztelegését is fogadta délelőtt és kijelentette a küldöttségnek, hogy a társaság alapszabályait jóváhagyta. A pozsonyi gazdasági kör küldöttsége arra kérte a minisztert, hogy támogassa a kört az 1912-ben Pozsonyban tervezett országos kiállítás rendezésében. A miniszter a legmesszebbmenő támogatást ígérte meg.

Tisza István kortesuton.

Gróf Tisza István ma délelőtt Aranyosmaróthra érkezett, ahol Keltz Gyula munkapárti jelölt érdekében beszédet mondott. Beszédében azt hangoztatta, hogy a koalíció nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket s egész három éven át kerestek olyan embereket, akik a kormányzás terhet átvállalják. Így jutottak Khuen és társai kormányra, hogy megmentsék, ami megmenthető a nemzet közjáváiból, hogy békés alkotó munkára a királylyal egyetértve, egyesítsenek. Ezt az eredményt csak úgy érhetjük el, ha minden becsületes magyar összefog. Ő felhívását mindenkihez intézte és sajnálja, de egyuttal csodálja, hogy a néppárt tagjaiból, holott a két párt programja között alig van eltérés, oly kevesen álltak zászlaja alá, sőt a néppárt szembehelyezkedik a munkapárttal. A néppárt egyházpolitikai törekvései már a történeleméi és nincs és nem is lehet senki, aki a nagy harcot felújítani kívánna. Még a néppárton sincs ma józan ember, akit e czél hevitene. A néppárti program többi kultuszügyi része, mint a katolikus autonómia és az alsó papság kongruájának rendezése és egyebek, benne vannak a kormány programjában s több biztosíték az azok megvalósítására, mint a néppárt ellenségeskedése. A katolikus érületi embereknek erős garancia gróf Zichy János minisztersége.

Aranyosmaróthról délután Besztercebányára automobilozott Tisza, hogy ott gróf Serényi Béla jelöltjét támogassa, aki azonban maga nem je-

lent meg. Tisza itt főként Apponyi legutóbbi beszédével foglalkozott s vele szemben felsorolta a koalíciós kormányzás hibáit. Kifogásolta a horvát-szerb koalícióval történt megegyezését, s megbihtatlan elemeknek bélyegezte a magyar koalíció volt szövetségeseit. (Ugyanazokat, akik most a Khuen-kormány szövetségesei!) Tisza dicsőítette a szabadelvű párt kilenczes bizottságának katonai programját, majd a párt ellen fordult itt is, amely felekezeti gyűléséből akar megélni. Ezután így szólott:

— A magyar liberalizmus természetes szövetségét talál a vallásban. A liberalizmus nem szakította meg a multban sem és nem szakítja meg a jelenben sem azt az összhangot, amelynek a hit és a tudomány, a vallásos érzés és a felvilágosítás között meg kell lennie. Az anarchista, ateista és materialista szellemű áramlatok és azoknak képviselői a magyar társadalom békéjének ellenségei és kemoly veszélyt rejtenek maguknak a nemzet erkölcsi értéke ellen, a valódi műveltség ellen és a felvilágosodás igazi érdekei ellen is, mert ezek csupán félművelt sektáriusok. Nem igazi híve a fejlődésnek az, aki meg akarja szüntetni a belső összhangot az egyház és a felvilágosodás között, a vallás és a tudomány között. Kéri az ország katolikusait, hogy ne foglaljanak el a politikában, az állami közügyek terén külön felekezeti álláspontot, mert nincsenek semmiféle olyan érdekeik, melyeket az állam egyetemes érdekeivel összeegyeztetni nem lehetne.

Este gróf Tisza tiszteletére banket volt.

Honvédelmi államtitkár.

Hazi Samu honvédelmi miniszter előterjesztést tett a királynak, hogy a honvédelmi miniszterium elnöki osztály ez idő szerinti vezetőjének, iváncái Karátsón Lajos miniszteri tanácsosnak az államtitkári címet és jellegét adományozza. Az erre vonatkozó királyi kézirat már a hivatalos lap egyik legközelebbi számában meg fog jelenni. Az új államtitkár 1853-ban született Aradon. Középiskoláit Budapesten, jogi tanulmányait Pozsonyban és Kassán végezte. Államszolgálatát mint joggyakornok kezdte meg a budapesti törvényszéknél. 1878-ban tiszteletbeli segédfogalmazó lett a honvédelmi miniszteriumban, ahol gyorsan haladt előre. 1898-ban osztálytanácsossá, 1907-ben miniszteri tanácsossá nevezte ki. Hat év óta az elnöki osztály vezetője. Az új államtitkár hosszú közszolgálatát alatt pontos és lelkiismeretes hivatalnoknak bizonyult s jelenlegi főnöke, aki több esztendőn át együtt működött Karátsónnal, bizonyára érdemei elismerésül választotta ki e fontos hivatali állásra.

Érdekes, hogy ezzel a kinevezéssel eselik az a kombináció, amely szerint báró Solymossy Ödön, a miniszterelnök veje lesz a honvédelmi államtitkár. Vajon mit szólnak ehhez a soproni mamelukok, akik elhamarkodva Solymossy bárót jelölték.

A Justh-párt és a szerb radikálisok.

A Justh-pártnak a szerb radikálisokkal kötött paktuma értéktelen szövetség, amelynek legfeljebb a szerb radikálisok látják hasznát. A radikális szerb vezérek hasztalan hívták és hívják fel minduntalan a szerbeket a Justh-párt támogatására, felhívásukat alig követik. Nem úgy a Justh-párt. A szerb radikálisok hivatalos lapja a „Zasztava“, dicsőkedve hirdeti, hogy mily erős fegyvertársat nyertek a Justh-pártban és kerületenkint felsorolja, hogy tömörül a függetlenségi és 48-as párt a szerb radikális jelölt mellett. Most, közvetlen a választások küszöbén tűnik ki, hogy a szerb radikálisok maguk sehol sem követik vezéreik irányítását és a döntő pillanatban cserben hagyják a Justh-párt jelöltjeit egész vonalon. Verseczen a Justh-párt hivatalos jelöltje Gallowich Jenő, a D. M. K. E. főtitkára, aki a függetlenségi párt, a szerb radikális párt és szociálista párt támogatásával vette fel Láng Lajos munkapárti és Heegn Reinhold pángermán jelölttel a küzdelmet. Megválasztatása bizonyos volt, amíg bizni lehetett a szerb radikálisok támogatásában, akik közel 800 szavazatot számlálnak a kerületben. A verseczi szerb radikális párt, amint most kiderült, már előre

szövetkezett a német nemzetiségi párttal és megállapodott arra nézve, hogy a pángermán jelöltet támogatja, egyáltalán semmit sem törődve a Justh-párttal kötött paktumra. Az országos szerb radikális párt elnöksége sem veszi nagyon komolyan a szövetséget, legalább erre vall, hogy teljesen tétlenül nézi, hogy verseczi pártja hogyan szegi meg a paktumot és segíti mandátumhoz a pángermán jelöltet, akinek ezek után Verseczen kétségtelen a megválasztása. Az országos függetlenségi és 48-as párt Gallowich Jenőt, aki a verseczi szerb radikálisok árulása folytán bejelentette pártelnökségének a verseczi jelöltégtől való visszalépését, most más kerületben jelöli.

Bírák az igazságügyminiszter ellen.

A marosvásárhelyi bírák teljes ülésben szándékoznak tiltakozni Székely Ferenc igazságügyminiszter ama megjegyzése ellen, hogy Erődy főispánnal bírói igazságtalanság történt. Erre vonatkozóan illetékes helyen most a következőket közlik:

Székely Ferenc igazságügyminiszter Erődy főispánra mondott felköszöntőjében nem mondta, hogy a pörében a marosvásárhelyi bírák igazságtalanul jártak el és semmit sem mondott, amiből ezt okszerűen következtetni lehetne. Ha tehát való volna, hogy a marosvásárhelyi királyi törvényszék tagjai a miniszter felköszöntőjét magukra nézve sérelmesnek tartják, ez csak a felköszöntő helytelen közléséből eredő félreértésen alapulhat, amit a miniszter korcsoellenül fog a törvényszék tagjival szemben elosztani.

Leszavazták Erődy főispánt.

Marosvásárhelyről jelentik: Marostorda vármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta meg rendes ülését, melyen először elnökölt a vármegye új főispánja, Erődy Sándor. Megnyitóját alkalmával kérte a bizottság támogatását, amire a bizottság egyetlen egy tagja sem választott, hanem mély esendben az alispán elrendelte a tárgysorozat első pontjának, az Erődy Sándor főispán és Nagy József fegyverri ügyében hozott határozat tárgyalását. Gróf Bethlen István szólott elsőnek és a miniszteri határozatot törvénytelenség minősítette, mert eltekintve attól, hogy tényleg törvényekbe ütközik, a miniszter a közigazgatási bíróság hatáskörét megkerülte, mert nemcsak első, hanem utolsó fokban is ítélkezett. Gál Sándor, a képviselőház volt elnöke a törvényekkel való frivól játékokat minősíti a határozatot, mely felett a közigazgatási bizottság napirendre fog térni. Majd éles szavakkal kritizálta Székely Ferenc igazságügyminiszternek az Erődy ügyben tett kijelentését és megbotrántkozásának adott kifejezést, hogy Magyarország igazságügyminisztere ilyeneket mondott. Ekkor Erődy főispán kivonult a teremből, helyét Köllő Ignác alispán foglalta el és szavazásra tette a kérdést. A bizottság az öt állami tisztviselő bizottsági tag szavazatával szemben gróf Bethlen István javaslatát fogadta el.

Vér és erőszak.

Ma is több helyről kaptunk értesítést véres összeütközésekről, valamint a kormány erőszakoskodásairól is. Az ezekre vonatkozó tudósításokat a következőkben részletesen közöljük; ime:

Áthelyezések politikai okokból.

Zomborból jelentik: Báró István pénzügyi tanácsost és helyettes pénzügyigazgatót hasonminőségben „azonnal“ Nagyenyedre. Dr. Novák Elemér kir. kincstári alügyészt pedig „három nap alatt“ hasonminőségben Nagybecskerekre helyezte át a miniszterium. Mind a két áthelyezés politikai okokból történt. Ugyanis mindkét tisztviselő a függetlenségi pártnak elvű és törhetetlen katonája, akik semmiféle politikai akcióban, még kevésbé korteskedésben részt nem vettek. Az igazi okát az áthelyezésnek nem szolgálati érdek, hanem az tette, hogy a munkapárt jelöltjével tudatták, hogy ők a függetlenségi párt jelöltjére fognak szavazni. A zombori polgárság körében az eset óriási felháborodást keltett és elhatározták, hogy a távozó tisztviselők tiszteletére ma este tüntető fáklýásmenetet rendeznek, azonban a főkapitány ezt betiltotta.

A kormány félhivatalosan így védi erőszakos eljárását: „Választási mozgalom idejében hamar kéz a vád, hogy az áthelyezés politikai okokból

történt. Nem gondolják meg, hogy, ha valamely tisztviselő tényleg a megengedett határokon túlmenne, akkor nem jutalmaztatnák meg ugyyszólván a kincstár költségén történő áthelyeztetéssel, hanem megindítatnák ellene a fegyelmi, vagy pedig a választási bíraskodásról szóló törvény értelmében az eljárás.“ — Ezek az önrzertes frázisok nagyon szépen hangzanak, de kötve hisszük, hogy valaki is akadna, aki azokat színtéknak is tartsa.

Csantavéren nem dobáltak.

Zboray Miklós volt orsz. képviselő a következők közöttételére kért fel bennünket:

— Majd minden lap közli a M. T. I. értesítése alapján, hogy Csantavéren egyrészt már a bevouláskor a lakosság záptojásokkal és kövekkel megdobált, másrészt, hogy amikor beszédbe fogtam, a közönség zajongott, abezugolt, úgy, hogy kénytelen voltam a plébániára menekülni. Sem az egyik, sem a másik állításból egy szó sem igaz. Nem igaz, hogy záptojással vagy kövel megdobáltak volna, nem igaz, hogy akár beszédemet be nem fejezhettem volna, akár menekülnöm kellett volna. Igenis beszéltem és befejeztem beszédemet, sőt utánam még Droszlík Imre péterrévei káplán is beszélt és én egész beszéde alatt mellette ültem egy széken. Tehát menekülésről, futásról szó sem lehet. A beszédek után a templomba mentem, majd a plébániára, ahonnan fél 12 órakor 5—6 kocsi kíséretében az orosz állomásra.

Megverték egy pángermánt.

Szentgotthárdról jelentik: Steinacker Ödön vasárnap folytatta a szentgotthárdi kerületben már korábban megkezdett kortesutját. Főkortesének, Wollinger Károlynak társaságában vasárnap délelőtt Okörtvélyesen, délután két órakor Radafalván és fél hatkor Királyfalván hirdette a pángermán ígéket. Mondani sem kell, hogy a siker legparányibb, a hatás legkisebb jele nélkül. Érdekes, hogy a pángermán kísérletezőket, akik nem annyira nyílt gyűlésen, hanem alattomban izgatnak a hazafias németajku lakosság körében, nagyszámú kísérték faluról-falura az intelligens szentgotthárdi Széll-párti választók és amint Steinacker vagy társa hazudozni kezdett, azonnal közbeszóltak és lehurrogták a jeles kompániát. Királyfalván pedig megtörtént az az érdekes eset, hogy amint Steinacker befejezte mondókáját, a nép elő állott Erdély Kálmán és német nyelven hazafias, szép beszédet intézett a választókhöz, akiket egy csapásra Széll Kálmán pártjára hódított, Steinacker és csekély számú hívei estefelé órákig igyekeztek Szentgotthárdra. A jelöltverés Okörtvélyes és Radafalva között történt, még pedig a következőképen: Az első kocsiiban a Széll-párti választók haladtak, utánuk pedig Steinackerék. Egyszer csak a dadogó Wollinger rákiáltott a kocsiára, hogy csapjon a lovak közé és kerülje el a Széll-pártiakat. A kocsi szót fogadott. Amint azonban meg akarta kerülni az előtte haladó kocsit, annak nekiment és az árokba fordította. A kocsiiban ülők beestek az árokba, azonban eszerencsére nem történt semmi bajuk. A kocsi azonban, amely Nagy József szentgotthárdi fiakkeros tulajdona volt, összetörtött. Nagy éktelen haragra lobbant s haragjának szabad folyást engedett. Elővette a lóhajló ostort és hol a szijas, hol a boldogabb felével osztogatta olvasatlanul az ütlegeket Steinackerre és Wollingerre, akiket végül is véres ábrázattal szabadítottak ki a veszedelemből.

Késelések Nagykanizsán.

Nagykanizsáról jelentik: Abban a küzdelemben, amely gróf Zichy Aladár néppárti és Bosnyák Géza Justh-párti között folyik, szépen szaporodnak a politika sebesültjei. Eddi géppen 9 kisebb-nagyobb szurkálás és fejbeverés történt, mióta a képviselőválasztások kérdései uralkodnak a lelkeken. S mind a 9 esetben néppárti oldalon vannak áldozatai. Vasárnap éjjel ismét volt néhány fejbeverés Kiskánizsán, amelyek közül Gozdán László néppárti választó, kiskanizsai polgár estet érdemes feljegyzésre. Gozdán este 10—11 óra tájban tért haza lakására, midőn annak kapujában két sötét alak várt reá fokosokkal. Ezek nekiestek Gozdának, fején három vágást ejtettek és úgy helybenhagyták, hogy az öreg örülhet, ha a választás napján lábára tud állni. Gozdán a tetteseket felismerte. Az egyik támadó Stackler József, a másik Anek László kiskanizsai földművesek voltak. Ezenkívül Malek-Danók György kiskanizsai földműves a vasárnap tüntetés alkalmával jobb halántékánál kövel dobta meg;

súlyosabb természetű sérülést szenvedett. A rendőrségen, hogy este 10 és 11 óra közt mikor hazament, az utcaajtónál két baltával elrejtőzött ember utját állta és fején három vágást ejtettek. Az áldozócsütörtöki pacsai bevonulása alkalmával hátbeszurt Gudlin Ferencnek az alaptalan halálbírást költötték. Ebből egy szó sem igaz, mert a 71 éves öreg embernek sebláza elmúlt és ma már a pipája is rágyújtott.

Választási mozgalom.

Budapesten a II. kerületi Lendl-párt vezetői elhatározták, hogy még két nagyobb pártgyűlést rendeznek dr. Lendl Adolf képviselőjelölt érdekében; az egyiket a hó 25-én a budai Vigadó vendéglőjében, a másikat a hó 28-án a szénateri Ballaiféle kávéházban.

A IX-X. kerületi függetlenségi polgárságnak nagy küldöttsége kereste fel ma este a Kossuth-pártkörben Glats Antal volt főispán vezetésével Thaly László volt képviselőt. Sipos Ágoston katolikus lelkész, a függetlenségi polgárság nevében felajánlotta Thaly Lászlónak a jelöltséget, amit Thaly elfogadott. A küldöttség tagjai ezt nagy lelkesedéssel vették tudomásul. Ezután Kossuth Ferenc intézett beszédet a küldöttséghez és megígérte, hogy személyesen is elmegy a kerületbe Thaly jelöltséget támogatni. Végül Waigand József ügyvöl biztosította a jelölteit arról, hogy a polgárság teljes erejével fogja támogatni és mindent megtesz megválasztása érdekében. Majd ugy Kossuth Ferenc, mint Thaly László ismételt megköszönték a polgárságnak személyükhöz és a függetlenségi eszmékhez való ragaszkodását.

A debreczeni II. kerületi munkapárt ma a kerület képviselőjévé Papp József műegyetemi tanárt jelölte Bakonyi Samuval szemben.

A végvári kerületben Csepreghy István munkapárti jelölt ma visszalépett. A másik munkapárti jelölt, báró Orosdy Fülöppel szemben Koltay Sándor lépett fel függetlenségi programmal.

Makón a városi polgári párt jelöltje, Rényi József pünkösdi hétfőjén mondja el programbeszédét. Rényi támogatására Makóra fog utazni báró Bimffy Dezső és Vázsonyi Vilmos is.

Élesden Farkasházy Zsigmond Justh-pártival szemben a munkapárt Záhureczky István földbírtokost jelölte, ki május 17-én mondja el programbeszédét.

Justh Ujvidéken. Justh Gyula tegnap este Hock János, Ferkasházy Zsigmond volt képviselők és Balla Aladár meg Fernbach Károly volt főispánok társaságában Ujvidékre érkezett. A gyűlést este 9 órakor a Vigadó nagytermében akarták megtartani, a rendőrség azonban megtiltotta. A gyűlést azonban a Vigadó nagytermében társasvárosi formájában mégis megtartották. Egy asztal meg volt terítve. Annál foglalt helyet Justh Gyula és kísérete, míg a tömeg a teremben körülötte állt. Szalay Lajos pártelnök felkösztöntében üdvözölte Justh Gyulát és a vendégeket. Ezután Justh Gyula beszélt. Kiméltlenül ostromozta a kormány eljárását és kifejtette a függetlenségi pártok nemzetiségi, de különösen a szorbekre vonatkozó politikáját. A banket öjjeli egy óráig tartott. Justh Gyula ma Temesvárra utazott, ahonnan holnap a csákvári kerületbe megy, Dobroszláv Péter támogatására.

A dunapataji kerület egy küldöttsége ma felkereste Budapesten Herman Ottó, hogy neki a jelöltséget felajánlja. Herman Ottó megköszönte a küldöttségnek a bizalmat, amelyvel őt mint a 48-as eszmék régi harcosát megtisztelték, de a jelöltséget nem fogadta el.

Selmeczbányán a központi választmány ma ülést tartott, amelyen a képviselőválasztás napját június hó 1-ére tűzte ki.

Panesován báró Daniel Ernő, a munkapárt jelöltje pünkösdi vasárnapján tartja meg programbeszédét.

Ersekújvárt a munkapárt ma tartotta alakuló és képviselőjelölt gyűlést, amelyen ifj. gróf Teleki Józsefet kiáltották ki képviselőjelöltnek. Ellenjelöltje Kovács Pál néppárti.

Baján a választást június 1-ére tűzték ki. Két jelölt van: Rajk Aladár pártönkivüli 48-as és báró Podmaniczky Endre munkapárti.

A magyarországi kerületben a románok Suciu Jánost jelölték.

Kérjük előfizetőinket és olvasóinkat, hogy kerületükben a választási mozgalomról bennünket kimerülően és időről-időre értesíteni sziveskedjenek.

Zászlók, jelvények Linhartnál, Hunyadi-utca.

Budapest, május 11.

A patriárka a miniszterelnöknél. Bogdanovics Luczián gör. kel. szerb patriárka ma reggel Budapestre érkezett. A patriárka a délelőtt folyamán

meglátogatta gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnököt. A patriárka, értesülésünk szerint, az összehívott szerb zsinat ügyeiről tanácskozott a miniszterelnökkel. Ugyanóság tárgyalt vele a budai, illetve szentendrei püspökség betöltésének kérdéséről is.

Bosnyák-osztály. Hieronymi miniszter a Boszniával való gazdasági összeköttetés ügyeinek intézésére új osztályt szervezett a kereskedelmi miniszteriumban. Az új osztály, amelynek Bálint Imre, a Kereskedelmi Múzeum igazgatója lesz a vezetője, legelőször is a bosnyák közgazdasági és igazságszolgáltatási ügyekre vonatkozó anyagot fogja gyűjteni és feldolgozni, a Boszniával való áruforgalom fejlesztése céljából javaslatokat fog a kormány elé terjeszteni, és a bosnyák ügyekben rövid uton fog tájékoztatást nyújtani a kereskedelmi miniszterium többi osztályainak.

Az angol trónváltás.

Budapest, május 11.

Ma hivatalosan közzétették Edvard király temetésének sorrendjét. A temetési menet a westminsterből indul a Paddington-állomáshoz, ahonnan Windsorba szállítják a királyi holttestet.

A mai lapok felelevenítik Edvard király ischli látogatásának részleteit, amikor tudvalevőleg Edvard király meg akarta nyerni királyunkat a leszerelés eszméjének. Ez a törekvés tudvalevőleg megheiusult és annak idején, nagyon sokat irt a sajtó, különösen a külföldi, a két uralkodó teljes elhidegüléséről. Hivatalosan ma is megezőfolják, hogy Edvard király a leszerelésnek akarta megnyerni uralkodónkat, de beismeri, hogy Anglia és a monarchia között az utóbbi időben elhidegült a viszony.

Ma a következő táviratokat kaptuk:

Üzenet a hadsereghez.

György király a hadsereghez üzenetet intézett, hasonlót ahhoz, amelyet a haditengerészethez intézett. A király az üzenetben kijelentette, hogy buzgón fog örködni a hadsereg harcalképességén és megbizik a hadsereg hagyományos lojalitásában és hűségében.

A királyi deklaráció megváltoztatása.

Hír szerint a kormány elhatározta, hogy ebben az ülészekban törvényjavaslatot nyújt be, mely a királyi deklarációját a trónralépés alkalmával megváltoztatja. A kormány a deklarációjából bizonyos fordulatokat akar eltüntetni, amelyeket a római katolikusok sértésnek vehetnének. A szóban lévő deklaráció azt mondta, hogy az új király nem tartozik a római katolikus hit kötelekébe. Ily deklarációt első ízben III. Vilmos király és Maria királyné tettek 1689-ben trónralépésük alkalmával. A római katolikusok már gyakran megkísérelték ama szavak kiküszöbölését, amelyek a római katolikus egyház szertartásait babonásoknak és bálványimádóknak mondják.

Az alsóház ülése.

Az alsóház sűrűn megtelt. Az összes képviselők gyűlésében jelentek meg. Asquith miniszterelnök a királynak üzenetét olvasta föl, amely lendületes szavakban dicsőíti Edvard király emléket. A miniszterelnök két határozati javaslatot terjeszt elő, amelyek egyike a György királyhoz intézendő részvét és szerencsekívánatokra, másik az anyakirálynéhoz intézendő részvétnyilatkozatokra vonatkozik. A miniszterelnök beszédet mond az elhunyt királyról, akinek békeszeretét dicsőíti.

A temetés.

Edvard király temetése május 20-án lesz. A temetés részletei a következők: A menet Westminster-Hallból elindul a Paddington állomás felé, ahonnan a holttestet Windsorba fogják elszállítani. A menetet a hadsereg és a flotta összes fegy-

vernemeiből összeállított csapat fogja megnyitni, utána ama külföldi ezredek küldöttségei mennek, amelyeknek az elhunyt király tulajdonosa volt, ezután következnek a külföldi katonai és tengerészeti attassék, a hadsereg és a flotta vezérkari tisztjei, a közigazgatási hivatalok fejei és az udvari hivatalban Viktória királyné koporsóját tették. A koporsó ugyanazon az ágyutalpon lesz, amelyre annak idejében Viktória királyné koporsóját tették. A koporsó mindkét oldalán az elhunyt király szárnysegédei fognak haladni, Sir Luke Sildes, aki Edvard királyt sokszor lefestette, tegnap bement a halottas szobába, hogy az elhunyt király arcvonásait vázlatban megörökítse. Amikor a czeruzát kezembe vettem, mondja a festő, föltűnt a halott arczán a jóság és a szivességnek régi kifejezése. Csakhamar úgy tűnt föl nekem, mintha a vonások megváltoztak volna s mintha eltűnt volna belőlük mindaz, ami földi. A fáradtság és kimerültség kifejezését, amelyet azelőtt oly gyakran figyeltem meg nála, mintha eltörölték volna. Az ideális király volt előttem, akinek arczán mintha ott lett volna az a tudat, hogy végre ő is elnyerte a pihenés jogát. Amint a czeruzával dolgoztam, egyre jobban föltűnt nekem az elhunyt királynak atyjához való hasonlatossága.

Az anyakirályné köszönete.

Alexandra özvegy királyné az angol néphez nyílt levelet intézett, amelyben a következőket mondja: Megtört szívem mélyéből kívánom az egész népnek, melyet annyira szeretek, mélyen érzett köszönetemet kifejezni a részvét és együttérzés megható kifejezéseiért, amely minden rétegből irántam megnyilvánult. A nép is pótolhatatlan vesztéséget szenvedett legjobb barátjának, atyjának és uralkodójának hirtelen elhunytával. Kedves fiamat gondjaitokra bízom, abban a tudatban, hogy atyja nyomdokait fogja követni. Amidőn kérék titeket, hogy vele szemben ugyanazt a hűséget és hódolatot tanúsítsatok, mint atyja iránt, tudom, hogy fiam és menyem minden igyekezetükkel azon lesznek, hogy megérdemeljék.

Roosevelt az Unió képviselőjében.

Knox államtitkár tegnap táviratban fordult Roosevelthez Berlinbe és a kormány nevében azt a kérdést intézte hozzá, vajjon hajlandó-e a londoni temetésén az Uniót képviselni. Mihelyt Rooseveltől kedvező válasz jön, a kormány nyomban hivatalosan meg fogja bizni az Egyesült-Államok képviselőjét.

Milyen az új király.

A Daily News érdekes cikket közöl György királyról és kitűnő jellemzést adja. Az új király a szó szoros értelmében vére nem lesz alkotmányos uralkodó, mert olyan ideákat visz magával a trónra s olyan erős akarat van benne, hogy aligha fog mindenben alkalmazkodni miniszterei terveizhez. Még trónörökös korában is elárulta nagyrahivatottságát, eszméit és elveit pedig egészen sohasem rejtette véka alá. A legjobban azzal lehet karakterizálni az új királyt, hogy ha imperialisztikus uralkodónak nevezzük. Soha még királyi herceg annyit nem utazott, mint ő és a brit gyarmatok meglátogatása után kiadta a jelszót, hogy a kolóniákat szorosabbra kell fűzni az anyaországgal. A dolgok mélyére lát, sokat olvas, fogékony természet, szókimondó az új király.

Udvari gyász.

A hivatalos lap mai száma a királyunk által elrendelt udvari gyászról a következő sorokban ad hírt: „Néhai VII. Edvard, Nagybritannia és Irland egyesült királyság, valamint a tengerentúli brit birodalom királya, indiai császár Ö Felségeért az udvari gyász legfelső rendeltére 1910. évi május 12-étől, csütörtöktől kezdve négy héten át a következő változtatásokkal viselendő: az első két héten, május 12-étől bezárólag 25-éig a mély és a további két héten, május 26-ától bezárólag június 8-áig a középső gyász.”

Az ischli találkozó.

Az utóbbi napokban több lap ismét feltalalta azt a hírt, hogy Edvard király 1908. évi ischli látogatása alkalmával eredménytelen kísérletet tett, hogy ő felségét a leszerelési kér-

déssel foglalkoztassa. Ezzel szemben illetékes helyről kijelentik, hogy ily kísérlet sohasem történt és hogy, habár az Ausztria-Magyarország és Anglia közötti viszony az utóbbi időben időnkint meg is volt zavarva, a két uralkodó viszonyát ez semmiképpen sem érintette.

KÜLFÖLD.

A krétai eskü.

— Törökország fegyveres beavatkozása. —

A krétai nemzetgyűlés hűségesküje a görög királynak, mint előrelátható volt, nagy felháborodást idézett Törökországban. A porta mindenekelőtt éles jegyzéket küldött a négy védőhatalomhoz, melyben a krétaiak hűségesküjét a török szuverenitás megsértésének minősíti; azután készenlétre helyezte a flottát, és mint újabban jelentik, szükség esetén csapatokat szállított Kréta-szigetére. Lehet, hogy a török jegyzéknek meglesz a kívánt hatása és a védőhatalmak semmisnek nyilvánítják a nemzetgyűlés hűségesküjét. Ha azonban a védőhatalmak, ami alig hihető, nem rendszabályoznak meg Krétát, akkor Törökország kénytelen lesz fenyegetését beváltani. Kénytelen lesz azért, mert az alkotmányos rezsím létezik, hogy Kréta elszakadását megakadályozza. Bosznia annektálása és Bulgária függetlensége ugyanis nagy esorbát ejtett az új-török rezsimen, amit az ó-törökök amenny is alaposan kihasználtak. Kréta-szigetnek bekebelezése Görögország által, rendkívül nagy mozgalmat idézne elő Törökországban, ami belekényszeríti a portát az erősebb rendszabályokba. Nagyon csalódik Kréta és Görögország, ha azt hiszik, hogy az albán lázadás megbénítja a török kormány akcióképességét. A török hadseregnek alig számbavehető része küzd az albán hegyek között, eltekintve attól, hogy Görögországgal való háború esetén, az albánok, mint fanatikus mohamedánok, rögtön a szultán zászlója alá sorakoznának.

Az újabb fejleményeiről a következő tudósítást kaptuk:

Az a hír, hogy a krétai nemzetgyűlést megsekkették a görög király iránti hűségre, Konstantinápolyban nagy izgatottságot keltett. A külügyminiszter az összes védőhatalmaknál táviratilag megtehető heves kifejezésekben tiltakozott a török felségjogok megsemmisítése ellen. A flotta parancsot kapott, hogy készüljön az elindulásra. A nagyvezér a görög követet tanácskozott. A porta el van tökéltve, hogy jogait a legerősebben megvédi és esetleg csapatokat is küld a szigetre. A török sajtó heves hangon bírálja a krétai kamara tagjainak eskütételét és azon reményét fejezi ki, hogy a védőhatalmak megteszik a szükséges lépéseket. A „Tanin“ a közvéleménynek hidegvérűséget ajánl és reméli, hogy a hatalmak felhasználják az alkalmat és a krétai kérdést a török jogoknak megfelelően véglegesen rendezik.

A flotta készenlétével a porta bizonyosságát adta annak, hogy amennyiben a védőhatalmak sürgősen nem teremtenek rendet Krétán, Törökország maga veszi kezébe a dolgot, hogy megővje jogait. A mostani török kormány nemzeti kérdésben nagyon érzékeny annál is inkább, mert az egész lakosság mögötte áll. Ha Törökország Kréta miatt háborúba kezdene Görögországgal, ez volna a legbiztosabb módja az albán bonyodalmak elsimításának, mert az albánok égnék a vágytól, hogy a török sereggel egyesülten harcokoljanak Görögország ellen. Ha tehát Görögország a krétai kérdés miatt előre állítja a dolgot, nagyon rosszul választotta meg az időt.

Osztrák pénzügyi bizottság. A pénzügyi bizottságban Biernatzki, a kormány képviselője a pálinkázó ügyében Renner azon javaslatával szemben, hogy a kontingens, az előállítás és kiviteli bonifikáció teljesen eltöröltesse, hogy ezáltal az állam bevételei emelkedjenek, — kijelenti, hogy a javaslat elfogadhatatlan, mert ehhez Magyar-

ország hozzájárulása volna szükséges, amely azonban előreláthatólag nem érhető el. Öngyilkosság volna, ha Ausztria maga szüntetné meg a kiviteli bonifikációt, míg konkurrens államok azt még emelik is. Ami a boradót illeti, az nagyon is reformra szorul. A kormány a bajokkal az adókötelesek egyöntetű megadóztatásával s az adótelék egyidejű leszállításával vélt a bajokon leginkább segíthetni.

Nikita kegyelme. Nikita fejedelem jubileuma alkalmából megkegyelmezett tizenöt szlatinai lakosnak, kik Zsinovics ismert afférjában való részvételük miatt egyenkint husz évi börtönre voltak elítélve. A montenegrói kormány felhivatalosan: a Cetinsky Dzsiesznik arról értesül, hogy a fejedelem jubileuma alkalmából a montenegrói emigránsok betörést terveznek és nagy harcra készülnek.

Az albán lázadás. A Stimliával való telegráf-összeköttetést helyreállították ugyan, de a vonal kijávitását abban kellett hagyni, mert a felkelők újra elfoglalták a szorost. A török csapatok korán reggel kezdték meg a harcot, amely késő éjjelig tartott. Az albánok igen nagy veszteségeket szenvedtek, a török csapatok vesztesége csekély. A fölkelők körülzárása valószínűleg már legközelebb sikerülni fog. *Hassán Husszein* fölkelő vezér házáat elpusztították. A jakóknak este hét óra után nem szabad lakásukat elhagyni. *A statáriumot kihirdették.* *Torghui Sefket* basa főhadvezér minden este maga járja be a vidéket. Az orosz katonai attasé a török főhadiszállásra érkezett. A Stimlia-szoros környékén még folyik a harcz. Nagy katonai haderő minden oldalról nyomul előre hogy a szorost elfoglalja. Az ágyudérei egész éjjel halaltzott. Sok albán fölkelővezért elfogtak. A kormány most már tisztában van a forradalom okával.

Pressza mellett három napi rendkívül elkeseredett harcz után a török csapatok körülzárták az albánokat. Nagyon véres harcz volt, amelyben a törökök az albánokat megverték. Az albánok nyolcszáz halottat hagytak a csatátérben. A török csapatok vesztesége is igen nagy. Más török csapatok körülzárták az albánoknak Stimlia mellett lévő táborát és véres harcz után nagyon sok albán felkelőt elfogtak. A hadügyminiszter úszkúbi távirata szerint a lázadók a legutóbbi budakovói és ezernáljevi harcokban nagy veszteségeket szenvedtek. A csapatok részén két katonatiszt és nyolc katona sebesült meg. A Tanin pártolja azt a tervet, hogy a Koszovói vilajetnek halasztást adjanak a meghódításra.

Mahmud Sefket pasa elhatározta, hogy Verisovicsben nyolcszázalékból álló állandó helyőrséget és más hat albán városban négy-négy zászlóalj helyőrségeket szervez. A szükséges kaszárnyákat rögtön építeni kezdik. Az első hadtestnek husz zászlóalja marad Albániában, mert a harmadik hadtest csak korlátozott számú legénységet bocsáthat rendelkezésére az albániai hadműveletek céljaira.

Djaffer Tahiar bey vezetése alatt, aki 12 zászlóalj parancsnoka, tegnap Velestrin és Debrenica (Prisrend kerület) mellett harcok voltak az *Issa-Bollatin* és *Hussein Safer* vezérlete alatt álló arnautákkal. A harcok a kormány csapatainak győzelmével végződtek, amely Prisrendet a további veszélyeztetéstől felmenti. A csapatok igen vitézül harcoltak. Több faluban kitűzték a fehér lobogót, hogy megmeneküljenek a tüzérőség bombázásától. *Mahmud Sefket* pasa Verisovicsba utazik, hogy közelebb legyen az operációk színhelyéhez.

Újabb zavargások Kinában. Pekingből érkező jelentések szerint Yuen-San-ban zavargások történtek ki. A Kina-Inland misszió épületét elpusztították. Részletes hírek még nem érkeztek, mert a zavargók a táviróvezetéseket elvágták. E hírhez a Reuter-ügynökség megjegyzi, hogy a Kina-Inland misszió Sanghainál táviratot kapott, amely a zavargások hírét megerősíti. Yuen-San misszióállomás a württembergi Liebenzeller misszió vezetése alatt áll.

Elbocsátott görög tisztiek. Athenből jelentik, hogy a hetvenkét tiszt elbocsátására vonatkozó királyi rendeletet tegnap kinyomatás végett elküldték az államnyomdába. Minthogy az épületben több tisztet láttak polgári ruhában és erőszakosságoktól tartottak, a nyomdát, valamint a hadügy-

miniszter házat katonasággal őriztetik. A kinyomatást minden incidens nélkül befejezték. Az elbocsátott tisztiek, hir szerint, manifesztumot akarnak a néphez intézni. A katonai körökben egyre nő az izgatottság és attól tartanak, hogy még nagyobb mérvet fog ölteni, mert az elbocsátott tisztiek közt olyan is van, akik résztvettek a gudi-i puccsban és ezért távolították el őket a hadseregből. Ugy látszik, hogy az elbocsátott tisztiek mögött mások állanak, akik Zorbasz ezredes ellen agítálnak. Zorbaszt és a katonai tanács tagjait erősen őriztetik.

Magyarok Törökországban.

— Kiküldött tudósítónktól. —

Szaloniki, május 10.

A szeretetnek ama szinte tulzó megnyilvánulásai után, amelyekben Konstantinápolyban részesültünk, a sok jótól szinte kimerülten, valóságos örömmel fogadtuk a péntek esti indulás öröjét. Azt hittük, hogy legalább Szalonikiig pihenni fogunk, s ujult erővel megyünk neki az előrelátható ünnepeknek. Csalódtunk. Maga a bucsuzás Konstantinápolyból olyan volt, hogy sokáig meg fogjuk emlegetni. A fogadó bizottság teljes számban kísért ki bennünket az állomásra, amelyet addig ezer meg ezer lelkes török vett körül. Sajátságos jelenség egy ilyen török tömeg, amely teljesen elűt például a nálunk megszokott utcái tömegtől. Nálunk fölös számmal találunk hölgyeket a szorongó férfiak között, ott majdnem tisztára csak a egyforma, vörös fezes magas termetű, napbarzított arcú, tarka ruházatu férfisereg látszik, itt-ott egy-két európai hölgy, vagy emancipált török nő. A katonaság sorfala között jutunk csak az állomáshoz, a nagy néptömeg idegenszerűen hangzó „Elgyen a madzsar“-kiáltásaitól kísérve. A pályaudvaron már vár bennünket Haladzsia bég kereskedelemügyi miniszter, aki meleg szavakkal bucsuzik el tőlünk, ismét hangsúlyozván, hogy reméli, hogy a mostani látogatás nemcsak érzelmi látogatás marad, hanem kiinduló pontja lesz annak a török-magyar gazdasági köteléknek, amelynek megteremtése a törökök egyik legfőbb törekvése. A beszédre maróti Fürst Bertalan felelt, megköszönvén a végtelenül meleg vendéglátást. Lassanként helyezkedtünk el a vagonokban, de nyomban az ablakokhoz tödultünk mindnyájan, és lelkes „Csok-jasa“-kiáltásaink közben indult ki lassan vonatunk, miközben a katonai zenekar a Rákóczi-indulót fújta. Velünk jött a vonaton Riza Tevfik pasa is, a fogadó-bizottság egyik leglelkesebb tagja, öt éves kis fiával, aki valóságos bannulatráméltó kitartással vett részt innen kezdve összes ünnepeinken. Riza Tevfik valóságos kultuszt úz a magyar barátságából, saját maga mondotta, hogy azért hozza kis fiát magával, hogy soha ki nem törülhető, mély impressziókat nyerjen a török-magyar barátság meleg érintkezéseiből. És valóban a kis pasa éjjel-nappal köztünk volt és ünepeelt bennünket. Jó ideig tartott, míg a fejünkben zsongó lelkes tüntetések viszhangja aludni engedett bennünket. De fáradtak voltunk, s kényelmes Pullman-nyainkban csakhamar elszundikáltunk.

Dedeágács állomáson ébresztettek fel bennünket, ahol a város polgársága és a katonai hatóságok zenekarral is üdvözöltek bennünket és — természetesen — nem maradt el a bőséges vendéglátás sem. Vonatvezetőnk azonban sietésre nógatott bennünket, tovább mentünk, Dráma felé. A török dohánynak eme világhírű kis városkaja ugyancsak kített magáért és egész utazásunk alatt a legmelegebb fogadtatásban részesültünk itt. Az egész városka kivonult élénk a polgármesterrel, katonai hatóságokkal az élén, s az állomáson Takszim bey kormányzó lelkes beszéddel üdvözölt bennünket. Le kellett szállnunk és katonai zenekarok kísérete mellett gyalog vonultunk be a mintegy egy kilométernyire fekvő városba a Millet Bagni kerübe. Ez a be-

vonulás nem ment könnyen. Itt ugyanis Tak-szim bey valóságos izgatást fejtett ki a lakosság között a magyarok érdekében s szinte köztudattá vált itt, hogy a török nemzetnek a magyar az egyetlen igaz barátja és testvére. A fogadás csakugyan testvéri volt. Szinte tomboló lelkesedéssel köszöntött bennünket a beláthatatlan tömeg, s bizony lassan jutottunk el a kert bejáratánál álló diadalkapuhoz, ahol a magyarokat virágescorral üdvözölték, és egyik oldalról a görög leánykák egyforma szabásu, fehér ruhában, a másik oldalról a török leánykák kék ruhában álltak sorfalat, melyet odébb a kadétek és az iskolásfiúk sora folytatott.

Igazán megható volt, amint a sok kis leány, fiú és kadét „Elgyen a madzsar“ kiáltással fogadtak bennünket. A kertben lukullusi lakoma várt bennünket és bizony nehezen mozdultunk el a pazarral terített és magyar színekkel díszített asztalok mellől. De örömmel fogadtuk a kiváló dohányból ajándékkul kapott 100—100 cigarettát emlékül. Sietnünk kellett vissza, mert a már két órai késés után türelmetlenül, vonatunk valóságos vész-sípölést fejtett ki hívó jel gyanánt. A bucsuzás nehezen ment, egyszerre azonban mint egy parancsszóra megröghantuk a kert díszítéseket és majdnem mindegyikünk magához ragad egy kis török zászlót s a vonat ablakain kidugva lengetjük azt. E jelenet igazán drámai hatást keltett; a törökök könyekig meg voltak hatva és már messze járt vonatunk, midőn még mindig hallottuk tomboló üdvözlésüket.

Szalóniki felé törekedtünk most már. Amerre vonatunk elment, minden állomáson ünnepelő közönség fogad bennünket. Így értünk éjjel tizenkét órakor Szalónikibe. Ami itt történt, azt leírni szinte lehetetlen. Azt hittük a konstantinápolyi ünnepéseknek fokozása már lehetetlen és a szalóniki ifju-törökök a lehetetlent is valóra váltották. Az állomáson fogadtak bennünket az összes hatóságok és ott volt a gyönyörű fekvésű város egész polgársága. Az egész város ki volt világítva és nemzeti színű jelvényekkel feldíszítve. Nagy transparensok s az utcákon keresztül török zászlók hirdették magyarul „Eljének a magyar vendégeink“. Olyan tónusú, mint Szalónikibe való bevonulásunkkor tapasztaltunk, még a tolongásáról híres budapesti közönség sem tudna kifejezni. A boltokból s ablakokból záporként hullottak kocsijainkra a török édességek és a virágok. Valóságos diadalut volt bevonulásunk a Jardin du Progrés kertjébe, ahol éjjel után egy órakor volt tiszteletünkre az első lakoma. Maga ez a kert történelmi nevezetességű hely. Annak előtte Abdul Hamidé, a detronizált szultáné volt. A forradalom szele innén járta át egész Törökországot, az ifju-törökök bizottsága itt tartotta emlékezetes összejöveteleit, itt határozta el a forradalom sürgős megindítását s innen indult diadalmas útjára Konstantinápoly ellen Sefket pasa, a nemzeti hős. Valósággal megihletődünk, mikor az emlékezetes helyen ünnepelt bennünket az ifju-törökök színe-java, akiknek az új szultán ezt a kertet odaajándékozta. Minden egyes felszólaló a török-magyar barátságot éltette, könyvek és csókolódzások közepette egész reggelig tartott a lakoma.

Reggel új meglepetés várt reánk. Megtudtuk, hogy egész szalóniki tartózkodásunk alatt a szó legszorosabb értelmében a város vendégei vagyunk és ezt igazi mohamedáni következetességgel hajtották is végre. Minden két magyarnak meg volt az állandó kétfogatu kocsija, rogyásig tele voltunk bankettel, szállodáinkat a város fizette, sőt még a szolgazemélyzet is amnyira vendégnek tekintett bennünket, hogy semmiféle erőszakoskodással sem tudunk borraivalókat rájuk tukmálni. A közhangulatra jellemző az, hogy midőn a magyarok egy része villamoson utazott valahova, az utazó közönség felismerte őket, magában a kocsiban tüntettek mellettük s a kalauz nem fogadott el a magyaroktól menetdíjat, hanem helyettük egy katonatiszt fizette le a taksát azzal a kijelentéssel, hogy

a magyar testvérek most minden töröknek kedves vendégei. A vendégszeretet olyan tulajdonságokban is megnyilvánult, hogy a kereskedők minden fölkinált árt elfogadtak az árukért, kijelentvén, hogy boldogok, hogy a magyar testvéreknek szolgálhatnak.

A hadtestparancsnok ebédjén megjelent köztünk Sefket pasa is a mostani hadügyminiszter, a forradalom diadalmas hőse. Mi tomboló lelkesedéssel ünnepeltük a legnagyobb törökök egyikét és az ünnepelés szemmel láthatólag jól esett neki is, de az összes törököknek is. Ugyanez történt az, hogy banket közben házuk előtt vonultak el az albániai harcztérre induló török katonák. Midőn a dobpergésre figyelmessé téve, ezt megtudtuk, spontán lelkesedéssel, kirohantunk az utcára és harsogó „Csok Jasa“ és „Eljen“ kiáltással üdvözöltük a török harcsokat. Tüntetésünk igen jó hatást tett, aminek kifejezést is adtak. Rendkívül meleg volt a Comité de l'Union et du Progrés-nek bucsubanketjete. Tíz török és magyar beszéd hangzott el itt, a lelkesedés tetőpontra hágott akkor, mikor a megjelent ifju kadétek a török himnusz magyar refrénnel kombinálva énekeltek el. Ezen a banketen Riza Tevfik nagy beszédet mondott, az egyetlen beszédet, amelynek politikai vonatkozásai is voltak. A kiváló vezér e beszédében lelkes szavakban utalt arra, hogy a két testvérm nemzet igazán csak akkor lesz naggyá, hogyha nemcsak gazdasági téren, hanem politikailag is azt a szeretet és azt az együttműködést tanúsítja, amelynek olyan gyönyörű megnyilvánulása volt ez a látogatás. Tevfik beszéde óriási lelkesedést és mélységes benyomást keltett mindnyájunkban. Este banket után diszeldadás volt a színházban, hogy aztán rövid pihenő után, kedden reggel utnak induljunk hazafelé. Elindulásunkkor a város közönsége ugyanolyan tüntetést rendezett mellettünk, mint érkezünkkor s mi szinte kábult fejjel hagytuk el ezt a csodás várost, amely valósággal égett a magyar barátságtól. A törökök leleményessége még azután sem fogyott ki, mert visszautaztunkban majd minden állomáson várt ránk egy-egy kedves ajándék, többnyire szép háziipari czikkek.

Úszkubben volt legnagyobb szerű fogadás. Ez a város most egyik legfontosabb pontja a birodalomnak, mert itt ütötte föl főhadiszállását Sefket basa, aki a sulyossá fejlődött albániai harcok vezetését intézi innen. A fogadó-bizottság tagjai még elkísértek bennünket a szerb határon is túl, ahol végtelenül szívélyes és meleg bucsuzás után elmaradtak tőlünk. Mi pedig fáradtan dőlünk le a kényelmes kanapéinkra s csak most jutott eszünkbe, hogy elismerésünket fejezzük ki az utazás pompásan sikerült technikai lebonyolításáért Horti Elemérnek, aki ezzel a rendezéssel igazán remekelt. Mint külön érdekességet emlíjük meg, hogy Budapesttől Konstantinápolyig és vissza mindig a magyar szerelvényt használtuk étkező- és hálókocsival, ami eddig páratlan eset volt.

Most, hogy vége van a felejthetetlen napoknak még mindig úgy érezzük, hogy egy nagy jelentőségű nemzeti akció kiinduló pontja volt ez a látogatás. Minden szép volt, minden jó volt. A szeretet amelylyel fogadtak, őszinte volt s csak rajtunk mulik, hogy folytatása legyen.

A kirándulás gazdasági jelentőségével legközelebb foglalkozom.

Kármán Aladár.

Kedden reggel 9 óra 54 perczkor utazott el a magyar társaság, érzékeny bucsubeszédek váltása közben, mintegy ugyanazzal az ünnepséggel és fényvel, amelyet szalóniki bizottság a fogadtatás alkalmával kifejtett. Egy *Atouf* bej, *Ihsan Üsni* és *Abdi Tevfik* effendiből, *Stalder* főellenőrből és *Sefik* bey titkárból álló bizottság a török határ végéig kísérte a társaságot. Szalónikiból Zabeftcheig, a török határállomásig vezető úton egyre megújultak a lelkesnél lelkesebb ünnepések, amelyek különösen fényesek voltak Guevquleiben, hol fayenceajándékokat is adtak a vendégeknek, Strumnitza, Küprülü és Üszkübb állomásokon, ahol *Adamkiewicz* György es. és kir. albonzul és *Pözel* Tiber

cs. és kir. attasé is megjelentek a magyar vendégek tiszteletére. A társaság Szerbián, Nisen és Belgrádon át ma délután 1 óra 15 perczkor a keleti pályaudvaron érkezett Budapestre.

Terka, Ödri Lehel és Edvárd király.

— Visszaemlékezés. —

Régen történt, az 1878 évi párisi világkiállításkor.

Ödri Lehel, Operánk feledhetetlen nagy művésze, többet magával szintén engedett a csábító alkalomnak s elutazott Párisba.

A Trocadero és az Eiffel-torony környékén felütött világvásár csodáival csakhamar betelt és társaságától elszakadva a maga szakálára tanulmányozta a modern Bábelt.

Bolyongása közben, természetesen, eljutott a Bois de Boulogne-ba is. Minden szépség közt a szép nők vonzották leginkább. S vadidegen létére a káprázó szemek előtt kocsin elrobogó, lóháton elvágató s gyalogosan elhaladó parisienneseket, inkább „l'art pour l'art“ mint valami érdekes kaland reményében, vette szemügyre.

A faszor kocsiján az elegáns fogatok véget nem érő sora vonult el. Ödri Lehel egy platánfához támaszkodva gyönyörködött. Egyszerre, a fényes hintók között is feltűnő pompás kocsiból, csodaszép hölgy hajolt feléje és keztyűs kezével intetetett neki barátságos üdvözlést.

A magyar művész meglepetten nézett körül, hogy lássa, kit illet a megtisztelő köszöntés. De a hölgy hátrafordulva a távolodó kocsiban, két kezéből háhócsóvet formálva kiáltotta magyarul:

Ödri ur! Jó napot, Ödri ur!

Ödri azt hitte, hogy álmodik. Azt hitte, hogy a ragyogó szépségű nők látásától tulhevült agya hallucinál. De nem maradt ideje a töprenkedésre. A fogat kivált a kocsiból, megfordult, a mellékfásorban jött vissza és Ödri előtt megállt.

— Jöjjön ide Ödri ur! Kiáltotta a rejtélyes hölgy. Jöjjön, jöjjön.

Operánk akkori remél: „Don Juan“-ja nem volt valami félszeg ember, de a különös helyzet mégis zavarba ejtette és habozva ment a kocsizhoz.

Az elegáns fogat elegáns urnője mosolyogva nyújtotta keztyűs kezét:

— Ödri ur! Nagyságos ur! -- Hát csakugyan nem ismer, — kezit csókolom?

Ez a megszólítás valami régi, régi emlék visszhangját kelté föl a művész lelkében. Mintha nem a világváros legelőkelőbb találkozó helyén, hanem egy bácskai falu nemesi kurtiján hallaná ezt a hangot. Kissé félken, vontatottan kérdezte:

— Terka!... Te lennél, Terka?

— Hála istennek, csak hogy ráu ismert! Persze, hogy én vagyok — kezit csókolom!

— De hát hogy lehetséges az... hiszen te az apámék szolgálója voltál és most..

A szép Terka nagyot nevetett.

—... Ugy-e megváltoztam? Ez a toilette!

Ez a fogat!

— Magyarázd meg...

— Ez nagyon hosszú história. Legyen szívesem a palotámban, majd mindent elmondok.

Ezzel megmondta a lakóczimét és elhajtatott. Még messziről is visszafordult s intetve kiáltotta:

— De eljöjjön ám... Kezit csókolom!

A Champs Elysées egyik legkaczerább palotájához vezette Ödri Lehel a parfümös nővégy. A kapuban nagy botos portás fogadta s bizta egy strimflis inasra a látogatót. Süppedő szőnyeggel borított széles lépcsőn, tükrök és délszaki növények közt jutottak az emeletre, ahol már egy másik lakáj várta és vezette a szalonba.

Míg az inas czüst tálcán levitte a nővégyet, Ödri kedvére körültekinthetett. Mindenütt gazdagság, lukszus, bőség, pompa... ha talán nem is a legkifogástalanabb izlés.

De egy pár pillanat múlva feltárult az ajtó és igéző pongyolában előtte állt — Terka.

— Jaj, csak hogy eljött — kezit csókolom.

Aztán vendégt maga mellé ültetve, elmondta

a történetét. Barális história. A szép és szegény magyar leányok története. Szűk volt neki is a bácskai falu, a nagy városba vágyódott. Pestre jött, meglátták — elszerezték. A többi aztán magától ment. A szokott uton-módon kijutott Párisba...

... Ott aztán belejutott a magasabb, sőt a legmagasabb demimonde-ba. Nagyon magasrangú barátai voltak és ezek között egy, akit az összes pejtásai irigyeltek tőle — az angol trón várományosa.

— Ő vette ezt a palotát! Fogatot tart nekem! Mindent ad, amit szemem-szám kíván. Olyan aranyos jó ember!

Nesztelenül nyitott ajtót az egyik lakáj. Terka bosszusan nézett rá. Sugva mondta a szolgálónak:

— Son Altesse Royale!

Terka felugrott:

— Ő fensége! Ugy-e megbocsát... Kezét csókolom!

Ő ezt csak mondta, de Odry bucsuzóul csakugyan meg is csókolta azt a finom kis kezét, melyen nem látszott meg, hogy valamikor mosott, sikkant a bácskai Odry-kurián.

A király Budapesten.

— A király fogata és a postakocsi. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 11.

Hosszas távollét után ma üdvözölhette viszont a főváros rég nem látott királyát. Az udvari előkészületek a budai várban már napok óta foglalkoztatták a várkapitányi és udvarnagyi hivatalt. A király — ugyszólván — egyenesen a családja köréből jött hű magyarjai körébe. Még ma reggel fogadta Bécsből Münchenből érkező Lipót bajor herceget, annak feleségét és Konrád herceget. Ugy a bajor vendégek, mint Mária Valéria Augusztia főhercegnő, Ferenc Szalvátor főherceg és György bajor herceg Schönbrunnban bucsuztak el a magyar földre készülő uralkodótól, aki a négy és fél órakor induló külön vonaton utazott el. Bécsből Marx János, az Államvasutak elnöke, Hegyeshalmy Lajos államvasuti elnökhelyettes, miniszteri tanácsos, Kotányi Zsigmond, a Máv. forgalmi igazgatója, Décsy Lajos, balparti üzletvezető, Lendvay Márk és Steiszkl József főfelügyelők, valamint Winkler József felügyelő kíséretében ma reggel Pozsonyból Marcheggbe utazott, hogy a délután 4 óra 50 perczkor oda érkező királyi udvari különvonatot Marchegg-től Budapestre kísérik.

A szép napos idő az emberek óriási tömegét csalta ki az utcára. A nyugoti pályaudvar környékén ember-ember hátán tolongott. A Teréz-körút végén, a Váci-úton és a Váci-köruton egészen az Arany János-utcáig rengeteg ember tolongott a rendőrök kordona mögött. Mindenfelé gyalogos és lovasrendőrök új diszruhájukban pompázva ügyeltek a rendre.

Hét óra előtt, dacára a szigoruan betartott rendszabályoknak, sokan csusztak be az érkezési oldal peronjára, úgy hogy időbe került, míg az érkezési oldal előterét és a váróhelyeket a rendőrség az illetéktelenektől megtisztogatta. Bent, az üvegesarnokban szétszórtan állottak a diszruhás rendőrök. A váróteremnél kétoldalt sorfalat állottak a rendőrök, akiknek élén Schmidt, Krahl és Gersich felügyelők parancsnokoltak. Negyednyolc óra felé érkezett meg Boda Dezső főkapitány, majd Fülepp főpolgármester.

Pontban félnyolczkor siklott be méltóságos nyugalommal az udvari vonat, melynek mozdonyát Marchegg-től Braun Ferenc főfelügyelő fűtőházi főnök vezette. A vonatról elsőnek Marx János, az Államvasutak elnöke szállott le fekete diszmagyarban, szolgálati jelvényével és megállott a király kocsija előtt.

A király lovassági tábornoki ruhában, néma csend és a környezet lojális tisztelgése közben szállott le kocsijáról. Kitűnő minben van. A király első sorban Marx elnököt üdvözölte. Megelégedését fejezte ki kellemes utja felett és megkö-

szönte szolgálatát. Majd Fülepp főpolgármesterhez fordult. Örül, hogy Budapestre érkezett és udvarias kérdéseket intézett hozzá magyar fővárosát illetően. Végül Boda főkapitányval beszélgetett rövid ideig, azután kíséretével a királyi váróterem át a reá várakozó kocsizhoz ment.

És megindultak az udvari kocsik. Az elsőben volt a király gróf Paar lovassági tábornok, főhadsegéd. A másodikban Montenuovo herceg főudvarmester és Bolfrass hadsegéd. A harmadikban Daruváry kabinetiroda főnök és Kertel udvari orvos. A negyedikben Horthy szárnysegéd, Hoyos gróf, báró Bronn és Margutti alezredes Bolfrass adjutánsa. Az ötödikben báró Nagy udvari tükár és Pápai osztálytanácsos a kabinetirodában. Az udvari kocsik után a főkapitány fogata, majd a laptudósítók kocsijai következtek.

Az utca népe inkább tiszteletteljes csendben, mint lelkes éljenzéssel üdvözölte uralkodóját. A Váci-körut, az Arany János-utca előtt kis balcsent is történt. Egy postakocsi ki akart térni egy villamosnak s majd belehajtott a király kocsijába, perig intettek a postakocsinak. Az udvari kocsis ügyesen elfordította a lovakat, baj nem történt, de a postakocsist előállították és szigoruan meg fogják büntetni.

Az udvari fogatok és a kíséretében levő kocsik az Arany János-utczán, Ferenc-József-téren, Lánchídon, Albrecht-úton át hajtottak a vár udvarába. Az utvonálnak ez a része is tömve volt emberekkel, a Halász-bástya felettől a nézők sokaságától. A vár előtt Pavlik főfelügyelő, bent pedig Benitzky felügyelő vigyáztak a rendre.

A királyt a várban, lakosztálya előtt Pálffy Miklós herceg főudvarmester, Róth Alajos várkapitány, Kanter Károly preláus és Demény Dezső udvari káplán fogadták. Alig foglalta el a király lakosztályát, József főherceg látogatását jelentették. Az uralkodó örömmel fogadta József főherceget és dédunokáját, a kis József Ferenc főherceget, akik néhány percz multán Szápáry József főudvarmester és Kratochvill százados kíséretében elhagyták a várat.

A király nyolcz órakor megvacsorázott s röviddel azután egymásután sötétedtek el a vár ablakai.

Holnapra várják Gizella főhercegnőt, a király leányát, aki most Sopronban van látogatón leányánál, Seefried grófnőnél.

TÁVIRATOK.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárlatá.

	Newyork.	máj. 11.	máj. 10.	máj. 9.
Buza helyben	117 $\frac{3}{4}$	117 $\frac{1}{4}$	118 $\frac{1}{4}$	
májusra	116	116	117	
juliusra	110 $\frac{1}{4}$	110 $\frac{1}{2}$	111 $\frac{1}{2}$	
Tengeri májusra	69 $\frac{3}{4}$	69 $\frac{1}{4}$	69 $\frac{1}{2}$	
juliusra	71 $\frac{3}{4}$	71 $\frac{1}{4}$	71 $\frac{1}{2}$	
szeptemberre	71 $\frac{1}{4}$	71 $\frac{1}{4}$	71 $\frac{1}{4}$	

	Chicago.	máj. 11.	máj. 10.	máj. 9.
Buza májusra	112	111	114 $\frac{3}{8}$	
juliusra	103 $\frac{1}{2}$	103 $\frac{1}{8}$	104	
Tengeri májusra	61 $\frac{1}{8}$	61 $\frac{1}{4}$	61 $\frac{1}{8}$	

Newyork, május 11. Gyapot Newyorkban, helyben 15.80 (15.17). Gyapot júniusra 15.31 (15.17). Gyapot augusztusra 14.76 (14.56). Gyapot New-Orleansban, helyben 14 $\frac{1}{2}$ (14 $\frac{1}{4}$). Petroleum Sand white Newyorkban 7.75 (7.75). Petroleum Stand white Philadelphianban 7.75 (7.75). Petroleum Refined in Cases 10.15 (10.15). Petroleum Credit Blancas at Oil City 1.35 (1.35). Zsir Western steam 13.45 (13.45). Zsir Rohe és Brothers 12.80 (12.80).

Chicago, május 11. Zsir májusra 13.— (13.05). Zsir júliusra 12.65 (12.72). Szalonna short clear 13.62 (13.62). Sertéshus júliusra 22.55 (22.60).

AZ „EGYETERTES“
szerkesztősége és kiadóhivatala
VI., Eötvös-utca 32. alatt van.
A szerkesztőség telefonja 788.
A kiadóhivatal telefonja: 706.

Párisi levél.

Páris, május 10.

Szeretnék ezer mértőföldnyire lenni Páristól. Haza menekülnék, ha onnan is nem üldözne el, ami itt forralja az epémet... a választási campagne.

Mindenütt csak erről van szó. A komoly lapok a választásokról cikkeznek, a viczslapok a választókat és a jelölteket csufolják; a kómikusok a témáról kuplúznak; a falak tele vannak raggatva választási programokkal; az utcán és kávéházakban egyébről se hallani... pedig most már csak a pótvalasztásokról van szó!

Még a nők is politizálnak. Persze nem minden nő, de igenis a suffragette-tek. És óriási tévedés azt hinni, hogy a párisi suffragette-tek hasonlítanak a német Stimmrecht-weibekhez és az angol elvtársnőikhez, akik külső bájukban nem igen bővelkednek.

Madame Marguerite Durand példánál — aki a napokban tartott előadást a nők választójoga érdekében, ugyancsak meglepte a hallgatóit. A tágas terem zsufolásig megtelt. A közönség nagyrésze olyan elemekből verődött össze, mely szereti a rossz tréfákat és a szónoknő rovására készült mulatni. De nem nyilt rá alkalom, Marguerite asszony szép és elegáns fiatal asszony. Sokaknak imponált az értékes gyöngycollier-je, másoknak az izléses öltözéke, de a többség különösen a szép ajkairól folyó okos érvelésnek hódolt be. Előadás kezdetén még hangzottak zavaró közbeszólások, de amikor nyájas mosolyal, meginvitálta az illetőket, hogy a dobogón mondják el észrevételeiket, szépen elhallgattak és nyugodtan folytathatta beszédét.

Kár hogy Pichon fregat-kapitánynek nem voltak olyan ügyes kortesei, talán nem bukott volna meg. Ez az ur ellenzéki programmal lépett föl. Ebben még nincs semmi különös. Sajnos, nálunk, odahaza, se minden ellenzéki jelölt jut be a Házba. Az a dolog pikantériája, hogy az ellenzéki Pichon testvéröccse Pichon francia külügy-miniszternek.

A löversenyek közönsége nem politizált. Sokat fogadott és sokat vesztett. Különös véletlen úgy akarta, hogy egy napon öt futamban jött be elsőnek az első helyen nevezett ló. Erre egy szójátékgyártó ezt a keserves megjegyzést tette:

— Nous avons eu, aujourd'hui, l'invasion des Huns.

Ami szöszertí fordításban annyit jelent, hogy ma betörték a hunok. De ha eszünkbe jut, hogy a francia nem mondja ki a h-ötüt, rá fogunk jönni, hogy a huns-t úgy ejti ki, mint az uns-t (egyesek).

Az egyik tribünön feltűnően kipingált dáma vont magára a figyelmet. Nem mintha Párisban a festett arc a ritkaságok közé tartoznék. De az előrehaladott koru s fiatalosan öltözött hölgyről mulatságos történetek adtak szájról-szájra.

Marquise de... a mult héten egy rossz-májú fiatalember látogatását fogadta. A gaskópé egyik bököt vágta ki a másik után. Elforgatta a szemét, sóhajtozott és esküdözött, hogy csak azóta boldog, amióta közelében lehet. A háziaszszony füleit kellemesen csiklandozták a rég nem hallott szép szavak. Vere pezsegni kezdett, s nem győzte legyezőjével hűsíteni magát. De amikor látogatója egy perczre elhallgatott (nyilván új hízlegéseken törte a fejét), szeliden mondta:

— Szép, szép, — mon ami — de nekem még nyek kellenek!

Mire a gézengúz fölemelkedett, fogta a kalapját és a világ legtermészetesebb hangján felelte:

— Pardon, Madame! Nagy barátja vagyok a szindaraboknak; de csak a negyedik felvonásig. Az ötödiket fölöslegesnek találom és nem várom be. J'ai l'honneur de vous saluer.

Greffulhe grófnő sokkal nemesebb irányban hozza forgalomba a nevét. Ez a főrangú hölgy, a művészetekért rajong. De izlésében nem követ-

kezétes. Míg a közelmúltban Wilde-nek csinált propagandát és „Salomé“-t lancirozta, ujabban — mintegy az erkölcsi eltévelyedéseért vezeklendő — Perosi abbé utját egyengette. A híres cratorium-szerző a Trocadero öríási termében mutatta be „Florence“ című legújabb művét, és hála a grófnő agítáló ügyességének, annyian jelentek meg, hogy az a bizonyos lehulló gombostű se talált volna utat a földre.

A francia hölgyek egyáltalában élénken érdeklődnek művészetekért, irodalomért. Már hogy egyik-másik esetben melyek a lelkesedés rugói, jobb ha nem firtatjuk. Legyünk udvariasak és tegyük föl a legideálisabb indítóokokat.

Igy például Marcel Prévost — a legújabb akadémikus — abban a megtiszteltetésben részesült, hogy a párisi hölgyek a pálmás uniformishoz, remek művi díszpáddal ajándékozták meg. A székioglalásor tömegesen meg is szállták az akadémia nagy termét, hogy lássák, jól illik-e a délczeg „halhatatlan“ alakjához.

Jelen volt d'Annunzio is, de a hölgyközönség kevesebb érdeklődést tanúsított iránta, mint még tíz évvel ezelőtt. A „La figlia di Iorio“ megjelenése idején még epedő pillantásokat vetettek rá, most pedig, amikor a „Forse che sì, forse che non“-jával tudakolja népszerű-e még vagy nem, a nők kissé fagyosan felelnek e regény címével:

— Talán igen, talán nem.

UJDONSÁGOK.

Kultúra és nemzeti gyász.

* * *

A jökedvű, piros, élni tudó és élni szerető Edvárdért ilyen lesz a nemzeti gyász: A temetés napján: egy estére zárva lesznek a színházak. Egyébként azonban minden mulatóban, föl a legexcluzívabb és legdrágább dablissementokig és le a legszerényebb tingli-tanglikig zavartalanul folyik a móka. És piros pünkösdi napját sem fogja elárnyékolni valamilyen kényszerű, kényszeredett gyász. A nép pihenni, szórakozni fog, csak úgy, mint máskor, senki sem kívánja tőle, hogy zokogást mimeljen akkor, amikor szép tavaszi ünnepeket kacagón megünni van kedve. Sőt el-lepközöl, maga az új király, György, az Edvárd fia kívánja tőlük ezt, azzal az indoklással, hogy:

— Az elhunyt szellemével ellenkeznek az, hogy ha halálestet zavarná a lakosság pünkösdi ünnepét.

Királyi gavalléria szól ebből a mondatból és a stilszerűség iránt való felséges érzék. Edvárdot, aki nem ismerte a pózt, aki a világ legszeretreméltóbb sarmörje volt, aki nem csinált titkot abból, hogy modern Epikureus módjára szereti a bőséges, jó vasorát, a pezsgőt és a nőt, valóban nem lehet csinált gyászszal, elkenyszeredett, unott aszkézissal meggyászolni. Ez az Edvárd úgy távozik el stilszerűen a világból, hogyha könnyedén, kocscson, szinte észrevétlenül megy el, mintha egy szalonból menne. Angolosan. Ez az Edvárd elég büszke és arisztokratikus volt ahoz, hogy a gyászból se fogadja el azt, amit az emberek nem önként adnak: egy litkos könyecsepp; egy percznyi fájdalmas megdöbbenés elég neki. Azután ám olvadjon kacagásba a gyász, annál bizonyosabb, hogy piros pünkösdi napján a leg-részegebb angol se feledkezik meg arról, hogy Edvárd emlékére ürtse a wiskis poharát.

*

Csak az ellentét kedvéért, azért, hogy az árnyat a fény mellé állítsam, jut eszembe, hogy legsötétebb Afrikában milyen a nemzeti gyász.

Meghal egy vén boszorkány, a szerencsés király öreganyja; rossz indulatu, kegyetlen, vérszomjas bestia volt, amíg élt, mindenki

gyűlölte, mindenki utálta. S ahogy a halála hírért szétviszik a küldönczök, eszeveszetten bögni, orditozni kezd minden ember az országban. És a temetési szertartásra föl a királyi székelyre kell gyűlnie asszonyoknak, férfinek, gyermeknek, akinek csak a kezé-lába ép. Azután jön a király, a királylyal együtt egy csoport boszorkánymester és egy csoport hóhér. Jöttükre a tömeg arczra veti magát, úgy üvölt és gyászol és a fájdalom jeléül a testét marcangolja, az arczát megszakgatja. A boszorkánymesterek fürgén, mint a prédakereső patkányok, szaladnak egyik embertől a másikig, megszaglászzák őket, azután tovább szaladnak, visszajönnek, megint szaglásznak és közben ezt üvöltözik:

— Hol az a kutya, aki nem eléggé siratja a mi királyunk édesanyját?!

És hiába üvölt, hiába marja gyásza jeléül magát véresre a tömeg, sok ilyen kutya akad. A hóhérok kezo elfárad a munkában, a mező párolog a vértől, mértföldekig hallatszik az üvöltés és a halálsikoly.

S akkor a fekete szerencsés király elé-gülten mosolyog. Szíve kibékül önmagával. A nép méltóképen gyászolt.

*

A két példa mutatja, hogy a kulturának mi köze a nemzeti gyászhoz.

NAPIREND. Naptár: csüförtök, május 12. — Rom. kath.: Pongrácz. — Prot.: Pongrácz. — Görög-orosz: április 29. Jazon pk. — Zsidó: Ijár 3. — A nap két reggel 4 óra 28 perczkor, nyugszik este 7 óra 24 perczkor. — A hold két este 6 óra 45 perczkor, nyugszik délelőtt 11 óra 44 perczkor.

Az igazságügyminiszter fogad délben 12 órakor.

A honvédelmi miniszter fogad délelőtt 10 órakor.

A Kertészeti kiállítás az Iparcsarnokban. Nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér. — Petőfi Ház (tereklye-muzeum) Bajza-utca 21. szám. Nyitva 10—2-ig. Belépődij 1 korona, keddi napokon ingyenes. — A Műcsarnok tavaszi tárlata. Nyitva 9—6-ig és 7—11-ig. Belépődij 1 korona. Este katonazene. — A Nemzeti Szalon svájci kiállítása. Nyitva 9—6-ig. Belépődij 1 korona. — A Művészeti nemzetközi impresszionista tárlata. Nyitva 10—8-ig. Belépődij 2 korona. — A Könyves Kálmán nemzetközi karikatúra-kiállítása (Nagy-mező-utca 37—39.) Nyitva 9—8-ig. Belépődij 60 fillér. — A Háziipari Szövetség kiállítása (Kigyó-tér 1. sz.) Nyitva egész nap. Belépődij nincs. — Az Uránia kiállítása (Kigyó-tér 1. sz.) Nyitva egész nap. Belépődij nincs.

Nyitvalevő múzeumok: A Nemzeti Múzeum állat-tára 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Az Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — A Földtani Intézet Múzeuma 10—1-ig. — A Széchenyi Múzeum 10—12-ig. — Az Aquincumi Múzeum egész nap. — Rath György Múzeum 10—4-ig. — Az Erzsébet Múzeum 9-től fél 1-ig és 3—4-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: A Nemzeti Múzeum könyvtára 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára 3—7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár 9—12-ig és 3—4-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára 9—2-ig és 6—8-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás 9—12-ig és 3—6-ig.

— Gizella főhercegnő Budapesten. Mint Bécsből jelentik, királyunk leánya, Gizella főhercegnő Bécsbe érkezett. A főhercegnő leányát, Seefried grófnőt látogatta meg. Pénteken, vagy szombaton egy-két napi tartózkodásra Budapestre is eljön.

— Roosevelttel gyöngékedése. Ma a délelőtt folyamán az a hír érkezett Berlinből, hogy Roosevelt Tivadar, az Unió volt elnöke, gyöngékedéséből még nem épült föl egészen. Minthogy rosszul érezte magát, nem akart résztvenni az amerikai nagykövetségen a tiszteletére adott ebéden. Később a berlini tudósítások ezt a hírt odamódosították, hogy Roosevelt mégis Döberitzbe ment, hogy Vilmos császár meghívásának eleget téve, résztvegyen a katonai gyakorlatokon. Az exelnököt orvosilag megvizsgálták, de állapota annyira javult, hogy az orvosoknak nem volt kifogásuk a kirándulás ellen. Roosevelttel családja is kikísérte Döberitzbe, ahova a közönség nagy számban rándult ki. A császár Potsdamból automobilon jött és megérkezése után azonnal megkezdte a gyakorlatokat. A csapatok gyakorlatozása és elvonulása után Vilmos császár az új-palotába, Roosevelttel pedig Berlinbe ment.

— György herezeg beteg. Belgrádból jelentik: Újabb orvosi vizsgálat alapján orvosi bizottság konstatálta, hogy György herezeg komolyan beteg, miért is több heti gyógykezelésre Vichybe kell utaznia. Azt a hírt, hogy György herezeg elhatározta, hogy az orvosi tanácsot nem teljesíti, hivatalos helyről megezőfölkék.

— A svéd király utazása. Sinajából jelentik, hogy a király délután 5 órakor ideérkezett. Erzsébet királyné automobilon elébe utazott Gusztáv királynak.

— Magyarok a lengyel nemzeti ünnepen. A hatalmak hiában szaggatták darabokra az egykor oly dicső, de szerencsétlen sorsu lengyel köztársaságot, a lengyelég lelkében a régi vágyak ma is élnek. Történelmi dicső multjokra alapozzák a jövőt, mely nemzeti himnuszukban jóslatszerűleg zendül fel: Nincs még veszve Lengyelország! Szuleszky népét hiába tépdesik, hiába marcangolják a nagynémet, az osztrák- és orosz császári sarak, a lengyelég nemzeti öntudata és együttérzése dicsőségük tetőpontján sem volt erősebb, mint ma. A lengyelég ez összetartását hatalmas és páratlan nemzeti ünnep keretében ragyogtatják meg most az egész világ előtt. A jövő hónapban ünnepelek meg többszázados évfordulóját annak az emlékezetes grünewaldi csatának, melyben a lengyelek teljesen tönkrevették a garázda és utált német lovagrendet. A lengyelek milliós alapokat gyűjtöttek már ennek a maga nevében páratlan és megkapó tüntetésnek minél fényesebb megünneplésére. A világ összes lengyeljei megünnepelek ezt a napot, de a legnagyobb ünnepet mégis a lengyelég ősejedelmi városa, Krakó város rendezi. Emaz országos ünneppel kapcsolatosan a krakóiak megbizásából itt járt a napokban Kempinsky-Ring titkár, hogy a budapestiekkel megbeszélje Krakóban való képviseltetésük módozatait. Kun Gyula volt városi tanácsos, dr. Baránszky Gyula fővárosi bizottsági tag, Malonyay Tamás főszolgabíró és Miklósi Ferdinánd Leó kezdeményezésére ugyanis mozgalom indult meg aziránt, hogy a krakói nemzeti ünnepségeken a magyarok küldöttségileg képviseltessék magukat. A küldöttségben hölgyek is résztvesznek. Az ünnepen Kludik Gyula szolnoki polgármester fogja átnyújtani azt a magyar nemzetiszínű zászlót, melyet a szolnoki lengyel-barát magyar hölgyek varrtak a lembergi „Club Polski-Wengerskie“ számára. A magyar rendező-bizottság irodáját dr. Szeghő Gábor ügyvéd vezeti Lipót-körut 9. sz. alatt és írásbeli kérdézősködésre szívesen szolgál felvilágosítással.

— Százezerkoronás adomány. Gróf Csáky Károly, váci püspökké való kinevezetésének évfordulója alkalmából nagy adományokat osztott szét ezekre a célokra: Egyházmegyei iskoláknak 20.000 K, egyházmegyei szemináriumnak 20.000, egyházmegyei plébániai lakokra 10.000, a Kath. Sajtó-Egyesületnek 10.000, a váci urak kongregációjának házalapjára 10.000, a váci városi tisztikar nyugdíjalapjára 5000, a váci székesegyháznak egy arany kehely megszerzésére 7000, a váci oltár-egyesületnek kiállítási költségekre 1000, a gyermekvédelemre 3000, a Gyermekszanatóriumnak 2000, a budapesti Patronáznak 2000, a pozsonyi Erzsébet-templom felszerelésére 1000, egy szegény család megmentésére 7000, Vác város szegényeinek 2000, összesen 100.000 koronát.

— Kavarodás egy kinevezés körül. A rendőrség tisztikarában nagy konsternációt keltett egy nem várt kinevezés. Ugyanis a nemrégiben közreadott rendőrségi kinevezések sorozatában szerepel Dobraveczky Sándor dr. végzettségű joghallgató neve is, aki eddig nem tartozott az államrendőrség kötelékébe. Dobraveczkyt — anélkül, hogy a főkapitány előterjesztette volna — a belügyminiszter rendőrgyakornokká nevezte ki. A tisztikar megütközéssel vett tudomást a kinevezésről, mert gr. Khuen protestált emberének kinevezésével számos régi rendőrdíjnok előrehaladása szenved késedelmet s így egy fokkal visszamaradnak önhibájukon kívül. Dobraveczkyról csak annyit tudnak, hogy a miniszterelnök támogatását régi, nem rendőri működésével érdemelte ki. Tudniillik Dobraveczky darabontisztviselő volt.

— Léghajósok szerencsétlensége. Glasgowból (Kentucky) érkezett távirati jelentés szerint Forbest, az amerikai aero-klub alelnökét s Yates színészt, akik tegnap reggel Quincyben (Illinois) léghajón felszállottak, hogy a távrepülési rekordot tulszárnyalják, ma este eszméletlen állapotban, sebeltektől borítva találták meg. A két léghajós eddig még nem tudott felvilágosítást adni a szenvedett balesetről.

— **Földrengés Bécsben.** Bécsből jelentik tudósítónk, hogy ma este 9 óra 17 perczkor erős földrengés volt Bécsben, amelyet valamennyi kerületben éreztek. A földrengés északról délre haladt és a meteorológiai központi róla. *Olyan erős volt a rengés, hogy a seismografikus készülék tüje is kiesett.* Minden kerületben nagy lett a rémület. A lakásokban a falakon függő képek megmozdultak, könnyeb tárgyak leestek a falról, kis asztalkák fölbil-lentek. Ejjélig sem a mentőegyesület, sem a tüzoltóság nem tudtak semmit nagyobb balesetokról és anyagi kárról. — *San-Domingó*-ból jelentik, hogy ott reggel három óraker erős földrengést éreztek. A városban ember-életben nem esett kár, a vidékről még nem ér-keztek jelentések.

— **Itt az üstökös!** A sokat emlegetett Halley-féle üstökös, miután előbb vidéki városokban mutogatta magát, megjelent Budapesten is. Vidéki körutjában tegnap hajnalban például szabad szem-mel látták: a nagyváradi szőlőhegyekben. Aradon, Zombolyán és hajnalban Kölesden és Déván is. A fővárosban ma *Hajts Lajos és Herszényi Lajos* honvédszázadosok, a Ludovika Akadémia tanárai, amatőr csillagászok szabad szemmel látták a Halley-üstökösöt. — A keleti látóhatár alján, felhők mögül jött elő az üstökös. A csillagot a csóvája parabóli-kus alakban vette körül. Tőle jobbra a felhők kö-zül kiragyogott a Vénusz bolygó is. Az üstökös helyzete a következő volt: a Pegazus csillagkép négy főcsillaga trapéz idomot alkot. Ennek az átlója mentén volt az üstökös, még pedig 2 és fél foknyira. A mi számításunk szerint az üstökös távolsága a Pegazus csillagkép legalsó főcsillagától, kétötöd-nyire van az átlón. Balra az északi félgömbön az Andromeda csillagképet lehet látni. Tisztán ki-lehet venni az Andromeda középső csillagától észak-ra levő ködöt is, meg a körülötte levő Perzeusz, Ka-pheusz és Cassiopeia csillagokat. Az üstökösöt két óra negyvennégy perczkor pillantották meg és há-rom óra husz perczig szemlélhették. A fénye meg-lehetősen gyöngye volt, de azért szabad szemmel is jól lehetett látni. A csóvája sokkal kisebbnek tűnt fel annál, ahogy a Halley-üstököséről 1835-ben ké-szült képek mutatják. A csóva hossza háromszorosa lehetett a hold átmérőjének. A keleti látóhatáron balfelől már közeledett a felkelő nap. Lassanként derengeni kezdett és amint a világosság terjedt, fokozatosan gyöngült az üstökös fénye, míg végre teljesen eltűnt a szemek elől. — Egyik gerendi előfizetőnk írja: Napok óta figyelem a hajnali órák-ban a Halley-üstökös kibontakozását. Ma végre 1 óra 45 perczkor éjjelután figyelésem nem maradt eredménytelen. Ugyanott, hol a nap 4 óra 32 percz-kor feljön, az üstökösnek csóváit láttam meg és 2 óra 5 perczkor az egész testet csillagával egé-zen 3 óra 52 perczig, azután elhomályosodott. Az üstökös megjelenése ma még nem olyan meglepő, mint márgyus elején 1910-ben volt, mert azt vá-ratlanul pillantottam meg és függőleges alakjánál fogva az égbolt egy harmadát foglalta el.

Temesvárott a Halley-üstökös tegnap hajnali 2 óra 10 perczkor szabad szemmel láthatóvá vált. Előbb az üstökös csóvája tűnt fel, míg magja csak egy negyed órával később vált látható.

— **Merénylet a duma elnöke ellen.** A bomba-merénylet színhelye természetesen Oroszország. Új az esetben az, hogy ezuttal nem a cázár, sem a cári család tagjai ellen követtek el merényletet. A duma elnökét pécézték ki. Egy vonat alatt, a melyen Gueskov dumaelnök utazott, Ljusovkában bomba robbant fel; azonban emberéletben nem esett kár. A nyomozás kiderítette, hogy megbiu-sult merényléről van szó.

— **Árviz Temesmegyében.** Temesvárról jelen-tik, hogy a Temes-folyó tegnap Oppova községnél kilépett a medréből és a mélyebben fekvő réteket teljesen elöntötte. A legelőn levő marhákat csak nagynehezen lehetett biztonságba helyezni. A men-tési munkák közben ötven darab szarvasmarha a vízbe fuladt. A községet nem fenyegeti veszély. A víz ma némileg apadt.

— **Tirol hó alatt.** Innsbrunnból nagy havazást jelentenek. Egész Észak-Tirol hó alatt fekszik. A hegyeket méteres vastag hó takarja. A gyümöl-csök lefagytak.

— **A legsötétebb Oroszországból.** Milyen nagy a sötétség Oroszországból s mire képes az önkény ott, arra kiáltó bizonyítékot nyújt az alább elmon-dandó esemény. Moszkvában az internacionális börtönügyi kongresszus orosz csoportja megkezdte tanácskozásait. És *Andrejev* tábornok rendőrfőnök parancsára a tanácskozást be kellett rekeszteni. A kongresszust, amelyen Oroszország legkiválóbb jog-tudósai és jogászai vettek részt, a hatóságok már eleve is bizalmatlansággal fogadták. Mindjárt az első napon *Ordynszki* tanárt, aki a hadbíróági eljárásról akart értekezni, *ellították az előadás megtartásától.* A kongresszus engedelmességet a parancsnak. *Csubinszki* tanár, a kongresszus el-nöke, ezután bejelentette, hogy a halálbüntetésre és az államellenes büntetkekre vonatkozó előadások kerülnek sorra. Azonban alig kezdte meg *Pol-javszki* a referátum előadását, amikor a kormány képviselője máris félbeszakította. Kovással utóbb *Nobokov* és *Csubinszki* tanárokat a rendőrfőnök elé rendelték, aki közölte velük, hogy az utóbb említett kérdésekről még titkos ülésen *sem szabad tanácskozni.* *Nobokov* és *Csubinszki* visszatértek az ülésterembe és előadni kezdték a hatóság köve-telését. Még be sem fejezték előadásukat, amikor a rendőrfőnök távirati uton intézkedett a kon-gresszus sürgős berekesztése iránt. A kormány képviselője a távirat felolvasását sem engedte meg, hanem egyszerűen szétkergette a kongresszust.

— **A budapesti repülőversenyek.** Noha a budapesti repülőversenyek 11 napos meetingje csak június 5-én, vasárnap kezdődik, az érdeklődés máris rendkívül élénk, amit abból is következtetni lehet, hogy a belépőjegyek előjegyzése napról-napra szinte hihetetlen nagy számban történik. Így Páris-ból az Aero Club igazgatósága az onnan érkező előklődések számára az egész meetingre két pá-holyt és nyolcz starthelyet foglalt le. Kedden dél-után egy szentpétervári távirat érkezett az ottani klub vezetőségétől, amelyben arra kéri a végre-hajtó-bizottságot, hogy ne csak husz nyíról, ha-nem az érkező vendégek ellátásáról is gondoskod-janak. Természetesen a Kélt érdeklődése a leg-nagyobb, különösen pedig a törökországi és bal-káni államoké, mert Keleten az aviatika még nem fejlett, repülőversenyek pedig egyáltalában ott so-hasem voltak. Különösen az ösztönzi a külföldet, hogy a ma élő legnagyobb négy aviatikus *Paulhan, Rougier, Farman és Latham* résztvezz a meetingen. Olyan kiváló jelentőségű esemény ez, amelyre sem Reimsban, sem Nizzában, sem Berlinben, de egy-általában még eddig sehol sem volt példa. Különös érdekességet ad a versenynek az a körülmény is, hogy nem úgy, mint más alkalommal 10—14 aviatikus, hanem 25—30 vesz részt a küzdelemben. Amikor majd a repülőgépek egész serege fog a levegőben egymással versengeni, ez elképzelhet-lelenül gyönyörű látványt nyújt. Ennek a látvány-nak az érdekességét növeli *Rougier*nak, a világ leg-merészebb aviatikusának szándéka, megkapó pro-dukciója, amely oly csudálatos látványosság, hogy a nézőket perczekig ekstázisba hozza. Minden-esetre szép látvány lesz az is, hogy a különböző típusú gépek mint kelnek egymással harczra, hogy a tisztók a pálmát és ezzel együtt a jelentékeny jutalomdíjakat magukhoz ragadják. A versenyek végrehajtó-bizottsága különös tekintettel volt arra, hogy a látogatottság hatalmas arányokat fog ölteni és oly imponáns terjedelmű nézőhelyről gondosko-dott, amely félmillió ember befogadására és kényelmes elhelyezésére alkalmas. Az érdeklődést leginkább az a körülmény jellemzi, hogy pld a keddi napon a meeting jegyárutási osztályában 1400 előjegyzés történt. Az igazgatóság minden egyes jelentkezőnek a legnagyobb készséggel áll rendelkezésére. A magyar aviatikusok is erősen végrehajtó-bizottságban és a repülőterén s habár kezdetben azt hitték, hogy a külföldi nagy és kisebb aviatikusokkal szemben nem igen van reményük díjakat nyerni, ma már egész lelkesedéssel munkálkodnak és könnyen lehet, hogy a 8—10 aviatikus közül csakugyan sikerülni fog egyiknek-másiknak a megkívánt rekordot elérni.

Wiener-Neustadtban *Illner* mechanikus ma többször felszállt az „Etrich II.” monoplánnal, a mely alkalmakkor *Etrich* mérnököt és *Hirsch* lég-hajós-intézeti főhadnagyot vitte magával utasok-ként. Összesen öt kilométer utat tett, tíz méter magasságban. Ausztriában ez az első felszállás volt, melyen két utas volt a léghajón.

— **Ártatlanul megvádolva.** Csernovitzból je-lentik nekünk, hogy *Roder* Zsófiát, a meggyilkolt *Komarovszki* gróf sógorját, akit kémkedés gya-nuja miatt tartóztattak le, bizonyítékok hiányá-ban szabadlábra helyezték. *Roder* Zsófia most a meg-hurcoltatásért porbe akar fogni több magiszálásu delgelységet.

— **Przemysl lángokban.** Lembergől je-lentik, hogy *Przemysl*, a híres vár, ma reggel óta lángokban áll. Az egyik városrész már teljesen leégett. Több középület is a lángok martaléka lett. A nagy szélvihar következtében a tűz óriási gyorsasággal terjed és a magasab-ban fekvő házesoportokat is fenyegeti. Távirati kérelemre a lengbergi magisztrátus a vá-rosi tüzoltóság egyik szakaszát a veszedelem színhelyére küldte. *Przemysl*ban eddig kétszáz ház égett le. A mentő akciónak sike-rült a kinstári épületeket megvédeni. *Kétezer ember maradt kenyér és hajlék nélkül.*

— **Megrágnazott bankár.** Egy Budapesten megjelenő estilap nyomán mi is megirtuk, hogy *Domán* Artur bankár több irógép elcsikkasztása után a fővárosból a külföldre szökött. Ma alkal-munk nyílt, hogy meggyőződjünk e hír töves vol-táról. *Domán* Arthurnak semmi szüksége sem volt arra, hogy sikkaszson, ennél fogva arra sem volt szüksége, hogy a külföldre szökjön. Itt van Buda-pestben és minden lehető el fog követni, hogy a rosszakaratu mjsztifikációt minden kétséget kizá-rólag lezáfolyon és elégtételt szerezzen magának. Ezt szíves örömet mi is megadjuk neki.

— **Hofrichter sorsa.** A cziankális főhadnagy sorsa eldőlt ugyan és az immár elmaradhatatlan dolog, hogy hóhérekre kerül, de a végtárgyalás csak pünkösöd után lesz. Bécsből érkezett távirati jelentések szerint megállapították, hogy a végtár-gyalás jövő héten szerdán, vagy legkésőbb csütör-tökön veszi kezdetét és két napot fog igénybe venni. *Kunz* őrnagy hadbíró, aki eddig a 4. gya-logezredhez volt beosztva, véglegesen a bécsi hely-őrségi hadbíróshoz osztották be.

— **A czelebeszi szigetvilág kalózai.** Czelebesz keletindiai sziget partvidékén az utóbbi időben nagyon elszaporodtak a kalózok, akik a kereske-delmi hajókat állandóan fosztogatják, sőt még a sziget bennszülöttjei közül is többet lemészároltak. A hollandiai kormány már száz évvel ezelőtt irtó-hadjáratot vezetett a tengeri rablók ellen, akkor si-került is a szigetvilág tengerén a kalózokat meg-fékezni. Most, hogy ismét elszaporodtak, az észak-amerikai Egyesült-Államok hajóhadának egy tö-szével egyetértőleg újból erőlesen hozzájárult ah-hoz, hogy a kalózokat megfenyítse. Egy amerikai forrásból eredő hír szerint az amerikai flottilágak már sikerült is a tengeri rablókot Mannknál beke-riteni és egy hollandi cirkáló hajó is az ameri-kaik támogatására indult.

— **Elhamvadt falu.** Zajugróczról jelentik, hogy a báni járásban lévő Felsőneszte községben ma délelőtt állítólag gyújtogatásból egy pajtában tűz támadt és a nagy szélviharban csakhamar 10 lakóház a melléképületekkel együtt elpusztult. *Egy gyermek a tűzben megfuladt, három ember meg-égett.* Negyven család lett hajléktalanná. A kár nagyrészt biztosítva van.

— **Nem sikerült dráma.** Fischhof Oszkar ru-szonnyolez éves elektrotechnikus több mint két esztendeje közös háztartásban élt *Takács* Alojziával a Ménesirút 66. szám alatt. A fiu családja rossz szemmel nézte a fiatalok viszonyát és addig be-széltek a legénynek, míg az meggyezett a kedve-sével, hogy felszartják a háztartást és *Takács* Alojzia vidékre utazik. Tegnap kellett volna a leánynak elutaznia, de lekészték a vonatot. Erre betértek az Arany-sas-szállodába, hogy az éjszakát végigaludják. Az éjszaka *Fischhof* két revolverlő-vés zajára ébredt. Láttá, hogy az ágya előtt térdol *Takács* Alojzia és magára fogja a fegyvert. Ki-ugrott az ágyból és kicsavarta a leány kezéből a revolvert. Közben még egyszer elsült a revolver és a golyó *Fischhof*ot a karján sebezte meg könnyeb-ben. Kiderült, hogy a leány a válás fölötti báná-tában öngyilkos akart lenni, de nagy izalmában a revolver félrecsuszott és a golyók nem találtak. A főkapitányságon kihallgatták a szerelmeseket, azután elbocsátották.

— **Garázda katona.** Nagy ribillió volt ma reg-gel a Klauzál-terén. *Franz* Ferencz 23. gyaloge-zredbeli közkatona egy cselédeleánnyal hanczuro-zott. *Kapeller* József 1803. számú rendőr figyel-méztette a katonát, aki erre a szuronyával megro-hanta a rendőrt. A közönség *Kapeller* pártjára ál-lott, lefegyverezte a katonát és átadta az orjá-ratnak.

— **Pincézerek a főkapitány előtt.** Tegnap délelőtt megjelent dr. Pekáry Ferenc főkapitányi helyettesnél a sztrájkoló éttermi pincézerek küldöttsége és arra kérte, hogy a békés megegyezés érdekében a rendőrség közbenjárjon. E felkérés folytán dr. Boda Dezső főkapitány ma magához kérte Gundel Jánost, a vendéglősök ipartársulatának elnökét és Nagy Sándort, az ipartársulat ügyvezetőjét. Másfél óra hosszáig tanácskoztak velük. Déli tizenkét órakor a pincézerek megbízottai jelentek meg a főkapitánynál. A tárgyalásokon közlekedés történt a két fél között.

A vendéglősök és pincézerek között kitört háborúság ma véget ért. A főkapitány ma délutánra magához kérte a Szállodások, Vendéglősök és Kereszmárosok Ipartársulatának vezetőségét, a melynek képviselőiben megjelentek: Palkovics Ede, Bokros Károly, Kommer Ferenc és ifj. dr. Nagy Sándor. A munkások részéről megjelentek a békéltető tanácskozáson: Balla Mihály, Nagy László, Epstein Fülöp, Kovács Gyula, Jüdovics Antal, Szígyet Márton, Porjesz Sámuel és Schiek Ede. A tárgyalás eredményre vezetett, amennyiben a megjelent harcosok felek a következő írásbeli megállapodást kötötték: 1. A munkaadók az üzemi rendszer kiküszöbölése érdekében kötelezik magukat, hogy csupán a Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Kereszmárosok Ipartársulata által létesített munkaközvetítőt veszik igénybe. Egyben hozzájárulnak ahhoz, hogy a munkaadók egyesületéhez tartozó vendéglősöknek alkalmazott éttermi segédek maguk közül a közvetítés ellenőrzésére naponként felváltva két-két (délelőtt egy, délután egy) tényleg munkában lévő segédet kiküldjenek. A kiküldés üzlet szerinti sorrendben történik. 2. A fenti pontokból kifolyólag a munkaadó és pincézerek között felmerülő vitás kérdésekben választott bíróság dönt, amely egy hatósági tagból, mint elnökből, két munkaadóból és két állásban lévő pincézerekből áll. A munkaadók és pincézerek a választott bíróságra küldendő két-két tagot abban az esetben választják meg, amelyhez tartoznak. A munkaadók kijelentik, hogy minden ügyüket azonnal odahatározzák, hogy a sztrájkba lépett munkások régi helyükre visszavetessenek. Amennyiben egyesek régi helyükre nem volnának visszahelyezhetők, kötelezőleg kijelentik, hogy ezeket az idő szerint a munkaközvetítésnél előnyben részesítik. 3. Az egyezés betartásáért a Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Kereszmárosok Ipartársulata és a Budapesti Pincézeregylet szavatosságot vállal. Az utóbbi azzal a megjegyzéssel, hogy a Budapesti Pincézeregylet tagjai semmi néven nevezendő okból nem fogják a munkát megszüntetni. Amennyiben a munkások ezt az egyezséget megszegik, különösen, ha sztrájkba lépnek, az egyéni szerződésbe pótlólag felvett pontok hatályukat veszítik. A megállapodást úgy a főkapitány, mint a két egylet részéről megjelent kiküldöttek aláírták.

— **Pénzhamisító román asszony.** A nagylaki csendőrség ma egy pénzhamisítóbandát tartóztatólt le, amely már egy hónap óta gyártott hamis egyforintosokat, valamint egy és ötkoronasokat s elszórta azokkal a vidéket. A vizsgálat szálat Kicsiny Péterné jómódu román asszony lakásához vezetett, ahol, amikor a csendőrök beléptek, a pénzverőgép javában gyártotta a hamisítványokat. Az asszony menekülni igyekezett, azonban elfogták. Megállapították, hogy a banda öt tagból áll, kik jómódu román emberek. A nyomozást folytatják.

— **Református pap zsidó temetésén.** Abaujszántón egyik első ember volt Dick Ármán ügyvéd, dúsgazdag földbirtokos, aki azonban kilépett az izraelita hitközségből, mert néhány koronával felémelték a kultusz adóját. Dick Ármán zsidó felekezettel költözött valotta magát s most, hogy meghalt, az izraelita hitközség nem volt hajlandó eltemetni. Dick Károly, az elhunyt ügyvéd egyetlen örököse Gündöcs István református lelkész kérte a végzettségre. A református pap óriási közönség jelenlétében temette el Dick Ármánt.

— **Házasság.** Kéinz Géza, a Magyar Országos Központi Takarékpénztár tisztviselője szombat, május 11-én délután fél hat órakor vezeti oltárhoz Hafner Nellyt, néhai Hafner József gazdalmi igazgató özvegyének leányát, a ferencvárosi plébánia templomban.

— **A gyermeknap Székesfehérvárott.** A kedvetlen idő miatt elhalasztott gyermeknapot ma tartották meg Székesfehérvárott. Az urnánál a város hölgyei buzgólkodtak a jótékony szolgálatában, az utcákat pedig cigányzenekarok járták be. Az urnák mellett fiatal leánykák virágot árusítottak. Délután a Zichy-ligetben a honvédszenekar hangversenyzett óriási közönség jelenlétében, hol a közönségtől csekély beléptidit szedtek. A gyermeknap néhány ezer koronát jövedelmezett a jótékony célra.

— **Gyakorlatos önkéntes automobil-esapatok.** Dredeből jelentik: Ma reggel öt órakor indultak el a német és osztrák önkéntes automobil-esapatok gyakorlati utra. A 47 vezetett automobil közül 44 elindult két-két perces időközben. Ezenfelül külön kocikban mentek Adolf Frigyes meklenburgi herceg, Pallavicini ögróf és Lyncker báró porosz altábornagy. A startor jelen volt Broizen tábornok, valamint Moltke vezérkari főnök. A menet az osztrák és magyar vezérkar automobilja nyitotta meg. — **Karlsbadból** jelentik: A két első automobil 9 óra 20 perckor ért Karlsbadba; három perccel később jött a harmadik.

Déli tizenkét óráig ötven kocsi érkezett meg. Délelőtt tizenegy órakor folytatták az utat Marienbadon és Egeren át Bayreuthba. — Egerbe az automobilon déli tizenkét óra és öt óra között érkeztek. Az automobilon a városháza előtt állottak meg, hol a helyi önkéntes és a község képviselőtestülete üdvözölte őket. A város nevezetességeinek megtekintése után a résztvevők folytatták utjukat Bayreuthba. Eddig egyetlen baleset sem történt. Az idő szép.

— **Örkösödési pör Szerbia és Románia között.** Belgrádból jelentik, hogy Szerbia és Románia között bonyolított pör támadt egy Bécsben elhunyt szerb milliomos hagyatéka miatt. Köztudomású, hogy az elhunyt Stojanovic egész vagyonát, amely Romániában fekvő ingatlanokból áll és amelyet harmadfél millió frankra becsülnék, Szerbiára hagyta. A szerb kormány a pör vitelével dr. Zivkovic Ljubomir ügyvédet bízta meg.

— **Intimitások a pápáról.** X. Pius pápa mindig nagyon rajongott Velenczéért, melynek hiboros érseke volt, amikor megválasztották pápának. De szerette különösen a velencei tengert, amely után visszavissza vágyódik. Most ennek a vágyódásnak kifejezését is adott egy beszélgetés során, amelyet egy velencei képviselővel folytatott, kit audiencián fogadott. Eleintén arról beszélgettek, hogyan vélekedik a pápa a Vatikán és Quirinál kibéküléséről, melyre a pápa megválasztása után modus vivendi vélt található. A pápa az erre vonatkozó kérdésre így felelt:

— Sok dolog, ami bizonyos körülmények között lehetségesnek tűnik fel előttünk, változott viszonyok között már lehetetlené válik.

Majd rövid szünet után így folytatta:

— Ön valóban hiszi azt, hogy a pápa mindent megtehet, amit szeretne? Mondják, de azért nem igaz. Olyan befolyások érvényesülnek, hogy azok ellen küzdeni sem lehet.

A pápa később felelőlte, hogy szeretné Velenczét látni, ahol olyan kedves időt töltött, azután felsőhajót:

— Ha úgy meglehetném, amint szeretném, akkor még gyalog is elmennék oda. De bizonyára itt fogok meghalni, anélkül, hogy kedves tengeremet viszontláthatnám.

A képviselő megjegyezte, hogy a Vatikánban meg van minden, amit kívánni lehet, ha csupán a hámulatraméltó munkásokat vesszük is figyelembe, amelyek az egész világon páratlanok.

— Igen, igen — felelte erre a pápa — olyan munkások vannak itt, amelyek vallásunk nagyságát és uralmát hirdetik és én őszintén tisztellem és becsülöm is ezeket, de a velencei tengert nem fogom elfeledni soha.

— **Alszik a betörő.** Tegnap este a Klauzál-uteza 26—28. számú ház felügyelője, Sopp János észrevette, hogy a pincézerek lakatjai le vannak törve. Utána jár a dolognak és az egyik pinczéren egy alvó embert talált. Ez Nekenezky János negyvenhat éves napszámos volt, aki azt mondotta, hogy hetek óta nincs lakása. Anyira meg volt törve, hogy letörte a lakatokat, hogy kialsudhassa magát. Azért tört be a pinczébe, hogy fekvőhelyet találjon. A rendőrség letartóztatta.

— **Egy válópör körül.** Párisból jelentik nekünk: Mielőtt Caruso Párisba jönne vendégszerepelni, egy kellemetlen törvényszéki tárgyalásra kell utaznia Florenzbe. A világhírű tenorista szerepelni fog Bottini florenzi kereskedőnek válópörében, amelyet az neje ellen indított meg a florenzi törvényszék előtt. Bottininé Giachetti néven ismert operanékesnő. A pör hosszadalmasnak ígérkezik, mert nem kevesebb, mint száz tanu van megidézve, köztük előkelő nevű irók, a florenzi és bolognai úrsaság ismertnevű tagjai, művészek és dalcsarnokok énekesei. A florenzi kereskedő próbált rábírtani, hogy vonja vissza válókeresetét, de Bottini hallani sem akart kibékülésről. A florenzi távirat nem említi, hogy Carusonak milyen szerepe lesz a válópörben. A tárgyalás már legközelebb indul meg a florenzi törvényszék előtt.

— **Tífuszos ezred.** Eszékről táviratozzák nekünk, hogy a tífusz az ott állomásozó 28. honvédezdredben ijedősen terjed. A helyi kórházban 70 tífuszbeteget ápolnak. Az ezredparancsnokság a honvédelmi miniszteriumnak sürgős előterjesztést tett, hogy vagy szabadsgolják négy hétre az egész ezred legénységét, vagy helyezték át haladéktalanul más helyőrségbe.

— **Meghalt a hamis diplomás orvos.** A tordai kórházban nem mindennapi szélhámossá fejezte be életét. Révai (Reicz) Maró, mint rabbeteg, has-hártyagyuladással került be a kórházba. A halál nemcsak szenvedéséről, de a tömlőzetről is megszabadította ezt az érdekes rabbetegét, aki egyike volt a legnagyobb világszélhámóknak. A lapok is sokat összeirtak felőle, midőn leleplezték szélhámosságát és letartóztatták a — „doktor” urat. Mert megboldogult hamis oklevél alapján orvos doktornak adta ki magát, sőt mi több: a jóhiszemű Torda-nyos vármegyében községi körorvosnak is megválasztották! Körorvosi minőségben félelves istápolta a jó falusiakat, miután előzőleg Münchenben is praktizált. Tudniillik Münchenben, mint ezredorvos szédelt és — ült is! Talán még ma is a falusiakat kuruzsolná, ha a torozkői járás főszolgabírája jobban szemügyre nem vette volna az „orvos ur” írásait. Kiderült, hogy az al-doktor az érettségi bizonyítványától az orvosi diplomájáig, a pecséteket is beleértve, hamisított, maga csinált mindent. Ezen hamisításaiért a tordai törvényszék pár héttel ezelőtt 3 évi börtönrre ítélte a szédelt. A börtön levegőjét nem bírta ki! Súlyos bélyguladása esett és most a hánytatott sorsú világszélhámó a kórházban fejezte be életét.

— **Osztálytársak huszéves találkozója.** Felkerjük azon volt osztálytársainkat, akik a szarvasi ág. hit. ev. főgimnázium VIII. osztályába az 1889—90-ik tanévben velünk együtt jártak, hogy alantírtak bármelyikével úgy a saját, mint az általuk tudott akkori osztálytársaink jelenlegi címét mielőbb idejére vonatkozólag megállapodhassunk. Kiss László várm. tb. főjegyző (Gyula), dr. Schiff Jenő ügyvéd (Oroszáza), Saska Samu főgimnáziumi tanár (Szarvas).

— **Megszökött elmebeteg.** Tegnap este felkérték a mentőket, hogy ma reggel küldjenek ki egy betegszállító kocsi a nyugati pályaudvarra, ahol az esztergomi vonaton megérkezik két kíséreléssel dr. Marossy Károly 42 éves ügyvéd, aki elmebeteg és egy budapesti szanatóriumban akarnak elhelyezni. A mentők meg is jelentek a pályaudvaron, de a vonaton csak az elmebeteg hozzátartozói érkeztek meg. A beteg maga valamelyik állomáson megszökött a kísérelőtől, akik az esetről jelentést tettek.

— **Mese egy gyilkosságról.** A napokban névtelen feljelentés érkezett a rendőrségre. Az volt a feljelentésben, hogy Horvát Etel szakácsnő tudja a két év előtt történt Szent Gellérthegyi gyilkosság minden részletét és ismeri a gyilkost is. Horvát Etelt erre megidéztek és kihallgatták a ugyancsak kivallatták Takács Katalint, Kervarics Matildot és Horvát Etel nővérét. Ezek egy Milus István nevű napszámost vádoltak meg a súlyos büncselekmény elkövetésével. Milust ma délelőtt hallgatták ki. Vallomásaiban sikerült teljesen tisztázni magát s alibiét bizonyítani. Kiderült, hogy a cselédek vádaskodása tisztára boszu műve. Milust szabadon eresztették.

— **Langbaborult virslik.** A Váci-körút 50. szám alatt van egy csemegebolt. Az enniválók között a virsli van túlsúlyban s a kirakat is tele van vele. Ma este a virslikirakat ismeretlen okokból kigyulladt, de mire az V. kerületi tűzország megérkezett, a tüzet eloltották. A tűz nézői közül egy rősznyelvű ur azt mondta, hogy a tűz onnan keletkezett, hogy a virslikben felrobbant a paripák régi tüze.

— **Gyermekhulla a padlason.** Tegnap este a Huba-utca 9. számú ház padláján az ereszt alatt egy feleslőnek indult csecsemő holttestét találták. Megállapították, hogy a gyermek a szomszédházban szolgáló Cserey Borbála 22 éves cselédje, aki megfojtotta és az ereszt alatt rejtette el. A lány, bár tagadja a gyermekgyilkosságot, a rendőrség lefolytatta.

— **Kalapdivat.** A tavaszi kalapdivat szempontjából megemlékeztünk Gottlieb kalapmester Andrássy-ut 16. szám alatt férfi kalapüzletéből, hol az évad összes divatkülönlegességei a legkitünőbb minőségben és a legutányosabb áron kaphatók. A cég minden igényeivel azon van, hogy vevőkorét szélesítse és vevőit minden tekintetben kielégítse.

— **Eltűnt iskolásfiú.** Falk Richard nyolczéves tanuló, aki a Bajnok-utcai elemi iskola második osztályának növendéke volt, a múlt hét csütörtökjén eltávozott szüleinek VII., Miksa-utca 11. szám alatti lakásáról és azóta nyomavezett. Az eltűnt fiú sápadtarcú, nagyszemű, sovány termetű. Eltűnéskor kék szövetű matrózruhát és sapkát és gombos cipőt viselt. A gyermek jobb arcán rózsaszínű folt van kis ótvárhelyivel. Valószínűleg a VI. kerületnek Szondy-utcai és azontul fekvő ligeti részén tartózkodik, ahol már eltűnése óta látták. Akik valamit tudnak a fiúról, szíveskedjenek felvilágosításukat a főkapitánysággal közölni.

— **Az első délutáni sportelőadás.** Ma, csütörtök délután tartják a Beketev-czirkuszban az első családi sportelőadást. Az előadásban, amelyen mindenki félárt fizet, részt vesz a *Fillis*-család, a világ legjobb iskolavásárai, a *Frediani* testvérek, a csodaakrobaták főhátán, a Hubert-Corke-trio, egyensúlyozó mutatványosaival, *Lizi* a legkisebb és legjobb zseke, fellépnek *Kaufmann* női kerékpárútvészei, a *Franklin*-csoporthoz tartozó emberek, a *The Highlander* katonai mutatványokkal és az egész óriási műsor. Este és a következő estén nagy sportelőadás.

— **Balesetek.** Ma reggel a Rudolf-rakparton a Dunagőzhajózási Társaság I. számú raktára előtt *Kupok* Ferenc 31 éves napszámos két butorszállító-kocsi közé került. Súlyos zúzódásokat szenvedett. — A nyugati pályaudvar teherárúkirakodási helyén *Vredva István* 32 éves napszámosra egy láda zuhant és a lábát törte. — *Koromka* Károly 23 éves napszámos az óbudai *Demény*-féle téglagyárban egy kötőgéppel mellet dolgozott. A gép elkapta a balkarját és összeroncsolta. — Tegnap este *Nagy* Simon matróz a közraktárakban a pincében dolgozott. A felvonógéppel rázuhant és *Nagy* Simon lábát összezúzta. Mind a négy szerencsétlenül járt embert a Rókus-kórházban ápolják.

— **Halálozás.** Bodófalvi Bodó Gusztáv magánzó május hó 10-én délelőtt, életének 72-ik évében elhunyt Budapesten.

Ma délután helyezték örök nyugalomra a Budapesten, 74 éves korában elhunyt Pollák Gusztáv magánzót. Az elhunytban Illosvai Hugó író-társunk atyját gyászolja.

Schoarts Márton Debreczenben 76 éves korában meghalt. Az elhunytban, akit tegnap temettek el mely részvétellel, Székely Miklós kollégánk az édesapját vesztette el.

Szűrd Frigyes főmérnök neje, született *Fuchs* Árnika, tegnap elhunyt.

— **Életuntak.** Rudas Adolf nyugalmazott vasúti tisztviselő, már hosszabb idő óta ágyban fekvő beteg volt. Ma délután felkelt ágyából, kivánszorgott a Váci-ut 164. számú házban lévő II. emeleti lakása elé és átvette magát a kórláton az udvarra. A szerencsétlen ember agyonzúzta magát s azonnal meghalt. Holttestét a morgueba szállították.

— **Boros Anna** hivatalnoknő Dembinszky-utca 67. számú lakásán mellbe lötte magát. Súlyos sebével a Rókus-kórházba szállították. Tettének oka ismeretlen.

— **Royal Cabaret.** A Royal Orfeum épületében lévő *Royal Cabaret*, amely előadásait éjjelkor kezdi meg, a főváros mulató világának legelőkelőbb társaságát látja éjjelenként vendégül. 32 női szereplő kivaló tánc- és énekprodukciója szolgáltatja a gazdag műsort, amely után hajnali 5 óráig bal-mabil, keringőverseny és cigányzene gondoskodik a közönség szórakoztatásáról.

x **Ha öszül a haja, használja a Stella-vizet.** Ára 2 K. Kapható egyedül Zoltán B. gyógyszerárban, Budapest, V., Szabadság-tér.

x **Szép a hajusz Hajdusági pedróvel.**

x **Fodor-féle vívóterem** a Koronahereczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektornára és vívásra.

x **Bob** hashajtó a legkellমেসেbb. 10. fillér.

Ristori Adél házassága.

E napokban irtunk a híres *Rachel* rejtélyes eljegyzéséről. Most alkalmunk van a nagy tragika szerencsés versenytársa, *Ristori* Adélais szívbeli regényét ismertetni.

A most nyolczvankilenc éves művésznő egyike volt a legragygóbb szinpadai szépségeknél. Mint színésznő a gyermeke, már négyéves korában foglalkoztatták és amikor tizenöt éves leánykává eerdült föl, egész Olaszország ismerte, bálványozta, ünnepelte.

Diadalait azonban csakhamar valami nyugtalanság zavarta meg. Észrevette, hogy bárhová ment is társulatával, a színház legjobb páholyában egy előkelő külsejű, szép fiatalember jelenik meg s míg ő a szinpadon van, le sem veszi róla a szemét.

Adélais kérdőzködésére megtudta, hogy az ismeretlen bálványozója *Caparnica del Grillo* marquis, a legrégebb római főnemesi család sarja. A szíve megsugta, hogy a fiatal marquist mi vonzza feléje és nemsokára az utolsó kételye is eloszlott, mert imádója nem sokáig őrizte meg inkognitóját, hanem bemutatkozott és bevallotta szerelmét. A művésznő sokáig ellenállt, de végre szíve legyőzte a hideg ész szavát.

A szerelmes párra szomorú napok következtek. A fiatal marquis atyja, amint fia viszonyáról értesült, haragra lobbant és kieszközölte a pápánál, hogy fiának halálbüntetés terhe mellett tiltsa meg a pápai állam elhagyását. Még pedig azért, mert *Ristori* Adélais szerződése arra kötelezte, hogy Firenzében maradjon s ott játszsék.

Levelezésük volt, az egyetlen vigaszuk, míg végre a firenzei szerződés lejárt. Ekkor a művésznő Livornoba sietett, hajóra szállt és iszonyu tengeri vihar után Civita Vecchiába érkezett. Ott tudta meg, hogy kedvese a Santa Severa erődben van. Elindult hát, hogy valami furfangos módon hozzájuthasson. Csakhogy az öreg marquis szünetlenül szemmel tartotta és amint megérkezéséről értesült, fiát erőhatalommal Cassaniba vitette. A foglynak mégis sikerült megugrani és a szerelmeseket sötét éjszaka négy vágató ló vitte Firenze felé.

Másnap egy faluskán keresztül vitte az utjuk. A templom ajtaja nyitva volt. Öreg pap misézett a derék parasztoznak. A szerelmesek leszálltak, bementek a templomba, leborultak az oltár lépcsője előtt és az istentisztelet végével kijelentették az ajtatoskodó községbeliek és a pap előtt, hogy házaspárnak tekintik magukat. Olaszországban érvényes volt az ilyen házasság, de börtönnel büntetik.

Firenzében az öreg marquis parancsa várta őket, melyben meghagyta fiának, hogy tustént menjen Cassaniba vissza. A családi fegyelemhez szokott ifjú engedelmessékedett, de már harmadnap túrheteretlennek találta helyzetét s kocsisnak öltözve visszaszokott a fiatal feleségéhez.

Ristori Adélais éppen *Gherardi del Festa* darabjában az „*Adélais királysága*” című vígjátékban lépett föl, melyet az akkor népszerű szerző neki írt. Képzeltető, milyen nehezére esett neki derült arccal játszani, mosolyogni. Amikor a darab végén öltözőjébe lépett — férje állt előtte.

Rövid idő múlva kis fia születése fokozta boldogságukat és még szorosabba fűzte szerelmük kötelékeit. Szerencsésükre az öreg *Del Grillo* marquisné fölüllemelkedett a köznapi előítéleteken, s minthogy menyéről csak díszes dolgot hallott, a pártjukra szegődött.

A kis unoka születése egészen meglágyította az öregek szívét, s végleg beszűntették az üldözéseket. Cappa bíboros újra összeeskötötte a fiatal párt. Az após ugyan nem ment el templomba, de amikor egy második gyermek — egy leányka — született, nem bírt tovább magával, fölkereste menyét és minden el volt fejejtve.

Egyetlen feltételt kötött ki, hogy *Adélais* bagyja el a szinpadot. A művésznő meghozta ezt az áldozatot, s az a nő, aki addig a deszkákról búvult el a közönséget, attól kezdve a szalonok királynője lett.

Azontul csak mukedvelőkkel, meghívott tár-

ságok előtt játszott, kis vígjátékokban. De történt, hogy ama város színterületén, ahol éppen tartózkodott, megbukott. A marquisné megkönyörült a szerencsétlen embereken, s fölsegítésükre egy tragédiában föllépett. Akkor siker aratott, hogy diadala előtt minden családi ellenvetés elnémult, s férje volt az első, aki kijelentette, hogy nem szabad a nyilvánosság nagy művészetétől megfosztani. Új — még az előzőnél is sokkal nagyobb — ünneplések sorozata kezdődött, s birneve csakhamar a francia *Rachel*ét is elhomályosította.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Kamarahangverseny.** Az Országos Magyar Királyi Zeneakadémia ma este rendezte ezidén második vizsgálati (kamarazene) hangversenyét. Az estélyt *Haydn* vonósnagysével *Waldbauer* Imre, *Koncz* János, *Kornstein* Egon és *Fink* Jenő vezették be. Az együttesből különösen kiemelkedett *Waldbauer* Imre, kitünő intonáló játékkal és kiforrott művészetével. Sok és finom megértéssel adta elő *Beethoven* egy zongoranagyséját a második kvartett, melyben *Nádasz* Teréz művészi alkalmazkodó képességgel helyezkedett el. *Brahm*s vonósnagysával már nehezebben tudtak megbirkózni. Ennek a zeneműnek rejtett szépségei vannak, amiket csak a legkomolyabb elmélyedés és egymást fegyelmzés tud felszínre hozni. Ez pedig a kétségkívül nagy ambícióval játszó hatosnak csak kis részben sikerült. A közönség az utolsó sorokig megtöltötte az intézet nagy hangversenytermét és sokat tapsolt a szép produkciókért.

(*) **Az Operabáznál** holnap, csütörtökön a szezon végére tervezett Wagner-sorozat első előadásul a „*Bolygó hollandi*” kerül színpadra, melyben Sentát V. Kranmer, a czinszeresepet Szemere, Marit N. Valent, Eriket Arányi, Dalandot Erdős, a kormányost Déri énekl. Vezényel Benkő Henrik karmester, rendező Alszezhly Kálmán főrendező. (Évi bérlet 14. szám, kezdete fél 8 órakor.) Pénteken Poldini bájos vígjátékját, „*A csavargó és királyleány*”-t elevenítik fel új betanulással, amennyiben a királyleányt Hajduné, a herceget dr. Székelyhidny ez alkalommal először éneklék. A darab többi szerepét Várady S., Pichler, Kornai adja. Poldini egyfelvonásosát a „*Pierrette fátyla*” című némajáték előzi meg, melyben a főszerepeket szintal is Szoyer, Guerra, Kornai fogják játszani. (Évi bérlet 25. szám, kezdete fél 8 órakor.)

(*) **László Fülöp** Roosevelt-arcképe. Az Egyesült Államok párisi nagykövetségén éleltsürgés-forgás volt a nagy Teddy Párisba érkezése előtt. Nagy ünneppel készültek fogadni a híres ex-elnököt. A termék már kellő díszben pompáztak, csak még az ünnepelel arcképe hiányzott. De hát amerikaiak nem jönnek zavarba. Szóltak László Fülöpnek és a magyar portaitista azt mondta: „vell” Roosevelt reggel nyolczkor — alig hogy leszállt az orient-expresszről — ult a mesternek és este már a nagykövetség falán lógott — az arcképe.

(*) **Krammer Teréz** Nagybeeskereken. A tórentálmegyei közművelődési egyesület 25 éves fennállása emlékére rendezett nagybeeskereki kultur-ünneplérről már volt szó a napilapokban. De a tudósítások hallgattak arról, hogy az ünnepségek legkimagaslóbb számát milyen veszély fenyegette. Majdnem elmaradt a *Krammer* Teréz közreműködése. És csak a művésznő hidegvérének s ötleteségének köszönhető, hogy a közönség gyönyörködhetett énekében. *Krammer* Teréz ugyanis szombaton este a „*Navarrai lány*”-ban énekel Budapest, tehát csak vasárnap reggel indulhatott utnak. Nem tudta, hogy a menetrend május 1. óta megváltozott, leányával együtt lekötött a gyorsvonatról s így csak este tíz órakor érkezhetett. Nagybeeskerekre. A legkitünőbb Elektra inkább tíz órakor akart megérkezni, mint sáhase és kedves és szelimes sürgönyben értesítette a rendezőséget, hogy tíz órakor érkezik meg. A jelzett időben meg is érkezett a türelmetlenül várakozó közönség elé. Még a vonaton átöltözöködött, úgy hogy megérkezésakor egyenesen a hangverseny-pódiumra lépett és minden előzetes összpróba nélkül élénkelte a „*Tannhauser*” nagy áriáját és a *Lagrange*-áriát. *Szilágyiné-Kökics* Elza zongarkíséretével. A hangverseny fényesen sikerült és a művésznőt a közönség szünni nem akaró tapsal és élénzéssel ünnepelte.

(*) „Mukányi” reprize. A Nemzeti Színházban így a szezon végén egymást érik a reprizek. Legközelebb Csiky Gergely rég nem adott vigiátéka a „Mukányi” kerül színre új szereposztással. A czimszerepet Horváth Jenőnek osztották ki.

(*) Pünkösdi a Vigszínházban. A Vigszínházban vasárnap és hétfőn, a két pünkösdi ünnepeken, két-két előadás lesz. Vasárnap este Théodore és társa kerül színre, hétfőn este pedig az Obsitos. Vasárnap délután a Tanítónő játszák, amely legutóbb Bécsben is igen nagy sikert ért el, hétfőn pedig az Ordögöt ismétlik Szombaton délután növendékelőadásul az Udvošket, Andran híres operettjét adják. A zenekart Stephanides-Károly karnagy vezényli. Holnap, csütörtökön a Kis czukros kerül sorra. Az „Igy szép az élet!” című vígjáték bemutatóját a jövő szerdára, a hó 18-ára tűzték ki. Az újdonság formán az egész művészeti személyzetet foglalkoztatja.

(*) Mikszáth Kálmán jubileuma. A székesfővárosi Vigadó nagytermében a hó 16-án, pünkösdi hétfőjén, délelőtt pontban 11 órakor országos jubiláris ünnepély iránt óriási érdeklődés mutatkozik. Az ünnepelt író a helyszínen először Beöthy Zsolt, a Mikszáth-végrehajtó bizottság elnöke üdvözlő, és ez alkalommal átadja neki a nemzeti ajándékról szóló okiratot. Utána gróf Zichy János vállás- és közoktatásügyi miniszter köszönti a kormány nevében az ünnepeltet. Majd Berzeviczy Albert v. b. t. t. a Magyar Tudományos Akadémia üdvözlését tolmácsolja, mire a kir. magy. tudományegyetem tanácsa Ségly Gyula rektorral az élén, egyetemi ornatásban, diszdiaktorá avatja Mikszáth Kálmánt. Az ünnepelt író ezután az irodalmi-művészi és köznevelődési egyesületek, intézetek, hatóságok és testületek üdvözlők. Az üdvözlő hatóságok között szerepel Budapest székesfővárosi törvényhatósága, a főrendiház, Temesvármegye közönsége (Ferenczy Sándor alispán vezetésével), Kecskeméti városa (Bagi László helyettes polgármester vezetésével), Kolozsvármegye (gróf Eszterházy Kálmán főispán és Dézsa Endre alispán vezetésével), Nógrádvármegye, Fehérmegye, Kiskuküllő megye, Gyórvármegye, Pest vármegye (Fazekas Ágoston alispán vezetésével), Szeged városa (Lázár György polgármester vezetésével), Debreczen városa, (Vécsy Imre helyettes polgármester vezetésével). Újabbban a következő testületek jelentették be küldötkeiket: József kir. műegyetem (K. Jónás Ödön, dr. Ferenczy Zoltán, Hauszmann Alajos, Husvay Lajos, Lázár Pál, Nagy Dezso, Petz Samu, Rados Gusztáv, Réthy Mór, Tóttóssy Béla és Zipernovszky Károly), a Budapesti Újságírók Egyesülete, az Ott-hon-írók- és hírlapírók köre, az Országos Magyar Iskolaezeselet (Tóth József és Szunygy Károly), a Gömör-kishonti Magyar Köznevelődési Egyesület (Rimaszombat), a rákospalotai polgári iskola és mások.

(*) A Magyar Képzőművészek Egyesülete tegnap tartotta meg évi rendes közgyűlését Pónz József szobrászművész elnöklésével a városi múzeumban. Az elnök megnyitó beszédében hosszasan foglalkozott a magyar képzőművészek nyugdíjintézetének a kérdésével és abbéli reményét fejezte ki, hogy ezt a művészek összességére néve rendkívül fontos kérdést a közel jövőben már sikeresen meg lehet oldani. Behatárolt tárgyalta a közgyűlés azokat a visszaéléseket, amelyeket különösen a vidéken a művészettől teljesen távol álló egyének üznek egyenesen a művészek és a közönség kárára. Ezeket meggátlandó, az egyesület minden irányban meg fogja tenni a szükséges intézkedéseket. Elhatározta ezután a közgyűlés, hogy a grafikus művészek számára az egyesületben külön szakosztályt létesít. Bruck Miksa pénztáros jelentését tudomásul vették, s a fölművelést az egész vezetőségnek egyhangulag megadták. Végül a választásokat ejtették meg. Elnökké újból egyhangulag Pónz József szobrászművész választották, aki a rövid idő alatt is bebizonyította erre a rendkívül fontos és nehéz állásra való rátermettségét. A titkári székbe ugyanezen egyhangu bizalommal Komáromi Kati Endre festőművészt ültették, akinek személyében az egyesület igen agilis és tehetséges munkást nyert. Pénztárosnak újból megválasztották a számvizsgáló bizottságot is. Végül a tagfölvételt ejtették meg s a festészeti szakosztályba fölvetették a következő művészeket: Krutcsay Ferenc, Mányai József, Rottmann Mozart, Kümmerle Pál, Veres Zoltán, Pauly Erik, Papp Emil, Kunwald Czézár, Littkei Antal, Romek Árpád, Kató Kálmán, Ingomár Ferenc, Kövér Gyula, Vidovszky Béla, Hermann Lipót, Kuszka Jenő, Halász-Hradil Elemér, Gyulai László, Nagy László, Bódi Balogh Gábor, ifj. Lechner Ödön és Hatvány Ferenczet.

(*) Színháték. A Bárdos Artur szerkesztésében megjelenő magas, nivóju színházi és zenei hetilap a heti. 11. száma nagyon értékes tartalommal jelent meg. B. A. nagyon érdekes beszélgetést közöl, melyet Reinhardtal folytatott. Kaffka Margit gyönyörű színésportrét rajzol Hegyesi Mariról, Balázs Béla új darabjának legszebb részletét közli. Siklós Albert vonzó képet fest Goldmark egyéniségéről. Szenzációs riport van a színhátekban arról, hogyan változtatta Reinhardt nevét belügyminiszteri engedéllyel Reinhardt-ra. Szemle Feleky Gézáról, Siklós Alberttől, Adorján Andortól, stb. van. A Színháti pályázatai. — A gyönyörű kiállítású Jaj minden csütörtökön jelenik meg, előfizetési ára egész évre 15 korona, egyes szám 30 fillér, kapható minden könyvkereskedésben és dohánnyüzsdében, valamint a kiadónál, Sziklai Jenő könyvkereskedésében, VII. Erzsébet-körút 12.

(*) Bemutató a Budai Színházban. A Budai Nyári Színházban holnap, csütörtökön lesz a bemutató előadása Arment és Nanczy A. testőr című mulatságos bohózatának, amelyet francziából Mérey Adolf fordított. Az újdonságot pénteken megismétlik. Szombaton lesz a budai premijére Vincze Zsigmond és Pásztor József Tilos a csók! című népszerű operettjének, amely a Király Színházban nagy sikerrel került színre.

(*) A nemzetközi fényképkiallítás. A Központi Művészeti Társulat tavaszi tárlata a hó 16-án, pünkösdi hétfőjén délután zárul be a Múzeumokban. A társulat bejárta után a Magyar Amatőrök Szövetsége azonnal hozzáfog a nemzetközi művészeti fényképkiallítás rendezéséhez, hogy azt még május végén meg lehessen nyitni. A vernisszage 28-ikára tervezik s azon jelen lesznek a külföldi egyesületek vezetői is. A kiállítás teljes két hónapig marad nyitva, hogy alkalom legyen azt az átutazó külföldieknek is megtekinteni.

FŐVÁROS.

Leszavazták a tanácsot.

— A fővárosi közgyűlése. —

Budapest, május 11.

A fővárosi mai közgyűlésén, az angol király halálától egészen a kutyólgyi-ut kitélepitéséig, gazdag anyagot tárgyaltak le. Közben a javadalmi díj-jegyzék ügye némi heveskedésre adott alkalmat, a Mária-missionáriusok segélykérővénye pedig arra, hogy a közgyűlés leszavazza a tanácsot. Nem hihető, hogy a tanács tulságosan nohozatala leszavaztatásáért. Hiszen a tulajdonképpen leszavazottak dr. Baránszky Gyula és Kanter Károly apátplébános, akik minden áron felekezeti ügygyé akarták fel-fújni a missionáriusok ügyét. Ez pedig nem sikerült nekik.

A közgyűlésről, melyen Fulepp Kálmán főpolgármester elnökölt, a következő részletes tudósítást adjuk:

Az elnök mindenekelőtt megemlékezett VII. Edvárd angol királyról, akit meleg szavakkal elparentált. Indítványozta, hogy a király elhunytá alkalmából mélyen érzett részvételnél adjon kifejezést a közgyűlés, aminek megfelelő tolmácsolásáról gondoskodni fog. Bejelentette ezután, hogy Herz Lajos bizottsági tag a sertésűs olcsóbbá tétele és a sertésközvéghidón perzelökemencze felállítása ügyében interpellációt jelentett be. Az őt indítványt, nevezetesen: dr. Springer Ferenc és társait a Knežich-utcai polgári iskola kitélepitése és a központi vásárcsarnok kibővítése ügyében, dr. Erős Sándorét az élelmiszerek hamisítása ügyében, dr. Rónay Károlyét az I. ker. Zugligeti-ut rendezése és az I. kerületi makadamutak kátrányozása ügyében, a közgyűlés a tanácshoz utasította. Vértés Emil napirend előtti felszólalás keretében tisztázta magát az alól a támadás alól, mely őt a postaigazgatóság részéről érte abból az alkalomból, hogy a közgyűlésen a telefondíjak leszállítása érdekében indítványt tett. Eljárásának jóhiszeműségét Follert Károly posta- és távírda vezérigazgatónak egy hozzá intézett levélvel bizonyította.

A napirend során nagyobb emóciót keltett a tanácsnak a javadalmi díj-jegyzék módosítása ügyében tett előterjesztése, amely a kérdésnek napirendről való levételét javasolta. Dr. Glücksthal Samu kifejtette, hogy neki a már meghozott határozat ellen súlyos közjogi természetű aggályai vannak. Az ügyet megfelelő elköszítés nélkül hozták a közgyűlés elé. Minthogy a tanács a napirendről

való levételét javasolja, neki semmi kifogása sincs az ellen; ha az ügyet két hét múlva, újból tárgyalják. Felveti azonban a kérdést, mi történik a már meghozott határozattal. Szerinte legjobb volna, ha a határozatnak a koksx városi vámaja felemelésére vonatkozó részét felfüggesztenék mindaddig, amíg a közgyűlés ebben a kérdésben újból állást foglal. Dr. Bárczy István polgármester kijelenti, hogy ő a tanács utólagos jóváhagyásának reményében tette a napirendről való levételre vonatkozó előterjesztést. Azt kívánja, hogy az illetékes szakbizottságok újból foglalkozzanak a kérdéssel és a tanács is újból fog határozni. A hozott határozat felfüggesztéséhez azonban nem járul hozzá. Polónyi Géza az ügyrend szempontjából igen érdekesnek tartja az esetet. Az történt tudniillik, hogy a miniszter általánosságban jóváhagyta a közgyűlés határozatát, azonban a határozat egy pontját megváltoztatta, holott ehhez joga nem volt. Már most az a kérdés, újból kell-e tárgyalni az egész ügyet, vagy pedig rögtön életbe lép-e a díj-jegyzéknek a miniszter által jóváhagyott része? Dr. Bódy Tivadar tanácsos azt vitatta, hogy a fővárosi vámszedési joga a jóváhagyás pillanatában életbe lépett. Dr. Pető Sándor az egész ügy érdemleges tárgyalását kívánta. Nem titkolja, hogy ő és pártja minden erővel rajta lesznek, hogy a vámemelés be ne következék. Dr. Bárczy István polgármester felvilágosító szavai után Ember Károly kérdést intézett dr. Hellai Ferenchez, mi igaz abból a nyilatkozatából, hogy a szűnnagykereskedők több bizottsági tagot megválasztoltak? Dr. Hellai Ferenc kijelentette, hogy a szájába adott nyilatkozat elejétől végig valótlan. Dr. Burján Béla és dr. Foleki Béla felszólalása után a közgyűlés nagy többséggel elfogadta a tanács javaslatát.

Az elnök ezután az ülést öt percre felfüggesztette.

A szünet után a Jánoshegyre vezető út folytatás kiépítésének ügyét és a VIII. ker. Losonc-utca folytatásának megnyitására vonatkozó tanácsi előterjesztést intézték el.

A Ferenczreudi Mária-missionáriusok zárdájának segélyezésénél dr. Furedi Mór a segély megtagadása mellett érvelt, mert a miniszter is kijelentette, hogy a felekezetek tulságos segélyezését nem fogja jóváhagyni. Dr. Baránszky Gyula az ügy védelmére kelt és bizonyítani igyekezett, hogy a rend érdemes a segélyezésre. Kanter Károly a közgyűlés tagjainak zajos ellenmondása közepette kikelt az ellen, hogy a közgyűlésen a katolikus ügyeket animozitással tárgyalják. Dr. I. Pető Sándor szerint azok, akik a felekezeti oktatás és nevelés állapontján állanak mindannemű felekezeti segítséget perhorreszkálnak és ezért azoknak, akik az ellenkező nézetet vallják, nem kell mindjárt a farkas és bárány meséjét eljátszaniok, ha valaki a segélyezés ellen szól. Emlékeztet arra, hogy éppen Baránszky volt az, aki például a kerületi munkásbiztosító pénztárnak burkolási járulék elengedése iránti kérélmé ellen szólt fel, de mihielyt egy zárda kéri, akkor már mellette nyilatkozik. A tanács javaslatát nem fogadja el. Kasics Péter szintén a tanács javaslatát ellen szóit, mert ez ellenkezik az egyenlő elbánás elvével és a tanácsnak a hasonló kérdésekben eddig elfoglalt álláspontjával.

A közgyűlés 47 szóval 30 ellen a tanács javaslatát elvetette.

A napirend többi, jelentéktlenebb pontjainak letárgyalása után az elnök kihirdette az üresedésben levő tisztviselői állásra megejtett szavazás eredményét. Az elnök ehhez képest Lengyel Lóránt dr. törvényesen megválasztott tisztiorvosnak jelentette ki. Az új tisztiorvos hivatalos esküjét a legközelebbi közgyűlésen fogja letenni. Herz Lajos terjesztette elő ezután interpellációját, amelyet kiadtak a polgármesternek. Folkusházy Lajos tanácsos választott ezután Havassy Rezső dr.-nak interpellációjára, amelyet az élelmiszer drágasága és az állatvásárpénztár ügyében intézett a polgármesterhez. Havassy Rezső dr. felszólalása után a közgyűlés a választ tudomásul vette. Ezután a többi ügyeket intézték el, mire a közgyűlés este 3 órakor véget ért.

(*) A gázgyár megváltása. A gázgyárat a főváros a szerződés szerint december 15-én veheti át. A polgármester azonban az átmenet megkönnyítése érdekében július elsején, a legkisebb fogyasztás idején szeretné átvenni a gázgyárat s erre vonatkozólag meg is állapodott a gáztársasággal. Az átvetel módzatának megállapítására ma szűkebbkörű értekezlet volt a polgármester elnöklésével. Legnagyobb eltérés a főváros és a társaság között

Reggelizés előtt fál pohár
SCHMIDTHAUER-féle
Használata valódi áldás gyomorhajosok-
nak és székeszorszámban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz
az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt tel-
jesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér,
nagy üveg 60 fillér.

a telekértékre vonatkozólag volt, mert a főváros a beszerzési árón akarja átvenni a telkeket, a társaság pedig forgalmi árón akarja átadni. A különbséget a két ár között közel ötmillió korona. Végül abban állapodtak meg, hogy a telek dolgát kikapcsolják és a telek árának a megállapítását a bíróságra bízzák.

(**Japán mérnök a polgármesternél.**) Ma délután megjelent dr. Bárczy István polgármesternél dr. O. S. japán mérnök, akit a japán kormány európai tanulmányutrára kiküldött. A japán mérnök engedelmét kért a polgármestertől a fővárosi vízművek tanulmányozására. A polgármester készséggel eleget tett a kérésemnek.

(**A budai temetők.**) A temetőkre felügyelő bizottság Antal Gyula tanácsos elnöklésével ma tartott üléséből azt a javaslatot tette a tanácsnak, hogy az Isteni szeretet leánytársulatnak tizenkét ingyenes sírhelyet adományozzon. Kimondotta a bizottság, hogy az óbudai temetőben magánosoknak nem enged meg sírbolt építést. Sagmüller József megígérte az új temető vasútjának a megépítését.

(**Jóváhagyott közgyűlési határozat.**) A főváros közgyűlése tudvalegleg hozzájárult ahhoz, hogy a VI. kerület Lendvay-utca 6. sz. alatt lévő fővárosi telket négyzetméterenként 361 korona árban báró Herzog Mór és nejenek adja el. A belügyminiszter a közgyűlésnek ezt a határozatát jóváhagyta.

(**Pályázat főorvosi állásra.**) A főpolgármester értesítette a polgármestert, hogy a Szent István-kórház harmadik sebészeti osztályán dr. Janny Gyula egyetemi tanár nyugdíjazásával megüresedett másodfőorvosi állásra a pályázatot június 8-iki határidővel kiírta.

Nyiltter.

Előzetben közölték nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. Bárdos S. Sámuel
ügyvéd, irodáját
Budapest, V., Szabadság-tér 6. sz.
II. em. 12. szám alá helyezte át.

Société Anonyme de l'Anneau Mobile de filature (Brevet Belanger) párisi cég a 39.293. számú

ujtások fonóberendezéseken

ezimű magyar szabadalom tulajdonosa, szabadalmának gyakorlatba vétele céljából belső gyárokkal összeköttetést keres, esetleg szabadalmát eladja, vagy gyártási engedélyeket ad. Bővebb felvilágosítással szolgál

KALMÁR J. mérnök,
szabadalmi ügyvivő

Budapest, VII., Rákóczi-ut 44.

EGYESÜLETEK.

(**A Magyar Tüztöltőtisztek Országos Egyesületének választmánya**) Janicsk Andor fővárosi tüzfelügyelő, alelnök vezetésével ülést tartott. Lukács Gyula főtitkár bejelentette, hogy a közoktatásügyi miniszter az elnökség által az iskolák számára kidolgozott tüzrendészeti szabályrendelet-tervezetet elfogadta. A Tüztöltőtisztek Otthonának alapítása céljából indított országos gyűjtés szép sikerrel kecsegtet és tekintélyes összegek érkeznek az ország minden részéről. A Brüsszelben június folyamán tartandó nemzetközi kongresszusra a tiszti egyesület képviselőiben Janicsk Andort és Lukács Gyulát, mint a nemzetközi választmány tagjait küldték ki.

(**A Postások Nyugdíjpótló Egyesülete**) most tartotta dr. Henney Vilmos posta-főigazgató elnöklésével V. rendes közgyűlését. A közgyűlés az egyesület főtitkára, Guth Pál postafelügyelő által előterjesztett évi jelentést és költségvetést elfogadta. A közgyűlés végül nagy lelkesedéssel elfogadta a választmánynak azt az indítványát, hogy abból az alkalomból, hogy az egyesület elnöke, dr. Henney Vilmos postaszolgálatának huszonöt éves fordulóját ünnepelte, nevére egy 3000 koronás alapítványt tesz, amelynek kamatait a legnagyobb családokkal megáldott, segítségére szorult tagoknak fogják kiadni.

(**A Charité Kórház-Egylet**) a hó 22-én, törvények reformjáról.

(**Az Országos Református Tanáregyesület**) szokásos évi közgyűlését május hó 19-én Szatmáron fogja tartani az ottani főgimnáziumnak 330 éves jubiláris ünnepélye alkalmából. A közgyűlésen felolvasást tart Sinka Sándor debreczeni főgimnáziumi tanár: „A középiskolák és a közvélemény” ezimben; dr. Hantz Jenő szatmári főgimnáziumi tanár: „A koncentráció szerepe az oktatásban”; Nagy Sándor zilahi főgimnáziumi tanár: „Középiskoláink feladata a magyar kalvinizmus megerősítésében”; dr. Szilágyi Zoltán nagyenyedi főgimnáziumi tanár: „A természetrajztanítás vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg közgyűlését a pesti Lloyd-társaság dísztermében.

(**A Magyar Posta- és Táviradaaltisztek és Szolgák Országos Egyesülete**) f. é. május 16-án d. u. 5 órakor VII. ker., Balint-u. 17. sz. alatt tartja rendkívüli közgyűlését.

TÖRVÉNYSZÉK!

§ **A Wekerle-kormány sajtópöré.** Dr. Szlavec Ferenc vizsgálóbíró ma folytatta a tanukihallgatásokat abban a rágalmazási sajtópörben, amelyet a Wekerle-kormány indított *Habár Mihály* ellen. A „Wekerle-kormány panamá” ezimű röpirata miatt. A mai nap folyamán *Toinay Arnoldot*, a Magyar Dohánykiviteli Részvénytársaság vezérigazgatóját, *Benke Gyula* volt országgyűlési képviselőt és *Makray László* földbirtokost hallgatta ki a vizsgálóbíró; az utóbbit arra nézve, hogy Wekerle Sándor az árverés alá került Makray-féle birtokra vonatkozó utóajánlatát milyen körülmények között tette meg. A tanuk kihallgatását a vizsgálóbíró folytatni fogja.

§ **A Tarnovszka-pör.** Velencéből jelentik nekünk: Közeledik befejezéséhez a plaidoyerok hosszú sora. Ma *Perier* Elza másik védője, *Mucatti* Illés beszélt és élesen támadta az ügyészt, aki nem álltotta csupa hatáskeresésből *Perier* Elzát is bemártani, holott sem a vizsgálóbíró, sem a vád alá helyezés idején az ügyész nem látott fönnforogó olyan okot, amely megmagyarázhatóvá tenné, hogy miért vett volna részt a francia komorna a gyilkosságban, hiszen a nyereségvágy eshetősége is ki van zárva. *Mucatti* úgy állította oda védencét, mint aki a begodaadóból és legműködőbb szolgálója volt urnőjének. Rövid szünet után a magánpanaszos képviselője, *Carnelutti* válaszolt a védőknek s ezzel végződött a mai tárgyalás.

§ **Az izsáki hitvesgyilkos.** Kecskemétről jelentik: Kereszi vizsgálóbíró tegnap Izszakon kihallgatta *Hornják* hitvesgyilkost, aki örültséget szimulálva, el akarta hitetni, hogy feleségét pillanatnyi elmezavarásban fojtotta meg. A meggyilkolt ágyában revolvert találtak, ami arra enged következtetni, hogy a gyilkosságot előre megfontolt szándékkal követte el. A gyilkossággal gyanúsított férjet erős fedezet mellett ma reggel Kecskemétre szállították.

§ **A Kassalik-féle milliók zárlat alatt.** A fővárosi negyedik kerületi járásbírószám mint illetékes hagyatéki bíróság a minap meghallgatta néhai *Kassalik* Jenő hagyatékának összes érdekeltjeit és közös megállapodás alapján zárlatot rendelt el a hagyatéki vagyona. Zárjandóknak dr. *Hein* fővárosi ügyvédet rendelt ki. A zárjandóknak kirendelését azzal okolta meg a bíróság, hogy valakinek felelősséggel intézkednie kell addig is, míg a hagyaték körül fölmerült vitás kérdéseket eldöntik. A zárlat telekkönyvi följegyzése végett a főváros két telekkönyvi hatóságát sürögősen megkeresték. Mivel pedig a még eddig ismeretlen tartalmu végrendeletet a bécsi I-ső kerületi bíróságnál őrzik és mivel „posta uton való szállítás alkalmával esetleg bűnös uton való megsemmisítés veszedelmének lehet kitéve”, bírőkülítés révén kívánja a hagyatéki bíróság a végrendelet átvételét. Evagból *Perényi* Jenő királyi járásbíró és annak jegyzője, valamint dr. *Stefanis* miniszteri tanácsost, a közalapok aligazgatóját Bécsbe küldi a végrendelet átvételére. A bizottság e hónap 13-án indul Bécsbe és csak megérkezésük után fog a bíróság a végrendelet felbontásáról és kihirdetéséről intézkedni.

§ **Csaló számszám.** Bosnyákovics János, aki számszám volt a VI. kerületi adóhivatalnál, elhitette tavaly tavasszal *Jambrik* Gyula dr. ügyvéd-jelölttel, hogy a pénzügyminiszter titkos rendelete alapján az ex-lex alatt összegyűlt adóhátralékot elengedik azoknak, akik egyharmadát egyszerre megfizetik. Az ügyvédjelölt Bosnyákovics biztatására fölszólított sok embert, hogy használja ki a kedvező alkalmat. A számszám mindig átvette *Jambrik*-t a pénzt s azt mondta, hogy a föbbít elhatározi. Végül kiderült a csalás. A bíróság Bosnyákovicsot harmadfél évi fegyházbüntetésre

ítélte, *Jambrik*-ot pedig félévi börtönrre, a tábla azonban csak Bosnyákovics ítéletét erősítette meg, míg *Jambrik*-ot, aki jóhiszemű áldozat volt esu-pán, fölmentette.

§ **Kétneji segédjegyző.** A tordai törvényszék a napokban ítélezett *Kádár* Sándor volt tordaszent-ászlói segédjegyző felett, ki Tordán M. B. szép, fiatal leánnyal házasságot kötött, holott 1900-ban kötött előző házassága fennállott. Kétnejség büntetéseért a bíróság 15 havi fegyház mért rá s utóbb kötött, második házasságát megsemmisítette.

SPORT.

Budapesti tavaszi versenyek.

— Ötödik nap. —

A *Báró Wenckheim Béla-émlékverseny* emelkedik ki holnap a kis díjazású futamokból. A 20.000 koronával díjazott versenyben hároméves és idősebb lovaknak van indulási joga, azonban idén a Derby-évjárat fogja elintézni a versenyt egymás közt, mert csak egy négyéves van kötelezve, de alkalmasint ez sem indul. A startolók is csak a másodklasszisból valók lesznek s így az értékes díj ugylátszik sporttekinetben mögötte fog maradni a múlt évi mezőnynek. Valószínű indulók ezek: Nagy ur (Broadwood), Tintoretto (Miles), Ikaria (Hewitt), Lady Love (Jones), Taranto (Pretzner), Ganymede (Krouzil), Béranger (Korb), Dorigny (?). Első chance-a — dacára annak, hogy a Nemzeti-Hazafi-díjban oly kritikán alul futott — *Béranger*-nek van s a Beregvölgy-mén alkalmassint meg is nyeri, habár nagyon veszélyes ellenfélnek ígérkezik úgy *Lady Love*, mint a most már formába jövő Ball-istálló küldöttje: *Taranto*.

A többi futamok közül még elég jó dolog lesz a napot megnyitó *Széchenyi-díj*, melyben — *Kotlingbrunn* távollétében — *Boncompagno* és *Harlekin* küzdhetnek az elsőségért, továbbá a *Kétéves nyeretlenek* versenye, melynek előreláthatólag hatalmas mezőnyből *Beggar*, *Union Jack*, *Malina*, *Pilines* lesznek a frontban.

Jelöltjeink:

- I. *Boncompagno* — *Harlekin*.
- II. *Cap Horn* — *Cackler* — *Iram*.
- III. *Béranger* — *Lady Love* — *Taranto*.
- IV. *Selétkapu* — *Perkóta* — *Szemereist*.
- V. *Beggar* — *Union Jack* — *Malina*.
- VI. *Egyed-ist* — *Chantilly* — *Agrusl*.
- VII. *Pretzner lov.* — *Barcsay* — *Gyere rózsám*.

(**Olasz-magyar mérkőzés** Budapestén. A már egyszer meghiusult olasz-magyar válogatott csapatok mérkőzésének terve újabbán a megvalósulás stádiumába lépett. Mint a „Corriera della Sera” írja, az olasz labdarugó szövetség két csapatot állított össze az olasz játékosok legjobbjaiból és azokat két ízben is egymás ellen játszatta. Ezekből fogják azután kiválogatni a pünkösdi vasárnapján a milánói football-kongresszus alkalmával a francia válogatott csapattal szembeállítandó olasz reprezentatív csapatot, amely csapat már pünkösdhétfőn indul Budapestre, hogy május hó 19-én, csütörtökön, a magyar válogatott csapattal mérkőzzen. Az egymás ellen játszott két olasz csapat a következő játékosokból állott:

A) csapat. De Simoni (USM.) — Mastrella (Juventus), De Vecchi (Milan Club) — Treró (Autonia), Fossati (Internazionale), Capello (Torino), — Debernard (Torino), Rizzi (Autonia), Cevenini (Milan), Lana (Milan), Boivecchi (USM.)

B) csapat. Pennano (Juventus), — Cali (A. Doria), Varisev (USM.), — Coccione (Juventus), Ferraris (Genoa Club), Borel (Juventus), — Carrer (Milan), Pizzi (USM.), Fresia (Torino), Berardo (Piemonte), Marassi (Genoa).

A második tréning-mérkőzés eredménye 2:2 döntetlen volt.

(**Pisztoly-est.**) Az ujonnan alakult Pistoly Club-nak első estéje csütörtökön este 9 órakor kezdődik Fodor Károly yivomester központi termében (Koronaherezgete 3. l.) Devillers-rendszerű pisztolyászok és ezellövési mérkőzések szerepelnek az est műsorán. Résztvehetnek ezekben a klub tagjai és az általuk bevezetett vendégek. Től klubtagok részére 2 korona, vendégek részére 4 korona.

Szmokingöltöny 40,

prima
selyem
béléssel

45,

frakk, v.
Ferencz
József-ól.
egészed
selyem-
béléssel

55

frt.

legfinomabb
angolkelmékből,
osakis mérték
szerint, első-
rangú kivitelben.

ZÉLINGER SAMU
angol készpénzrendszerű
uri szabótermében

IV. ker., Belváros,
Magyar-u. 3., I. em, Kossuth Lajos-
utca mellett. — Telefon 46-59.

KÖZGAZDASÁG.

Miért emelkednek a Ganz vasöntő részvényei.
Az utóbbi időben az értéktőzsdén előszeretettel vásárolják a Ganz-féle Vasöntő- és Gépgyár részvényeit, amelyek ennek következtében állandóan emelkednek. Ez a kereslet a gyár természetes fejlődésében is elegendő magyarázatot találhat, mindazonáltal a tőzsdéi befentesek több érdekes dolgot emlegetnek a vásárlás okául. Így azt beszélnek, hogy egy pénz csoport megbízásából veszik a részvényeket, amely csoport helyet akar magának biztosítani a társaság igazgatóságában. Azt is mondják, hogy a társaság közbizalmi nagy telkeit építkezési célokra parcelláztatja, ami nagy nyereséget jelent számára, úgy hogy ez az osztalékban is kifejezésre jut. Minde hírek azonban — természetesen — ellenőrizhetetlenek.

Czukorgyár Eresiben. Egymásután alakulnak cukorgyárak. Legutóbb a Fejérmegyei Gazdasági Egyesület ülésén szóba került a Fejérmegyében létesítendő cukorgyár erkölcsi támogatásának kérdése. Többek hozzászólása után elhatározták, hogy az egyesület az Eresi mellett felállítandó cukorgyárat részesíti erkölcsi támogatásban.

Harc az Adria-részvények körül. Megirtuk annál idején, hogy az Adria Tengerhajózási R. T. a tőzsdéi manőverek ellen védekezendő, idej közgyűlésén az eddig bemutatásra szóló részvényeit névre szóló részvényekre változtatta át és kimondotta, hogy csak azok a részvényesek gyakorolhatnak szavazati jogot, akiknek nevére a közgyűlést megelőzőleg legalább hat hónappal átíratnak a részvények. Ezzel az Adria a részvények állandóságát akarta a lehetőség szerint biztosítani, ami ennél a legnagyobb tengerhajózási vállalatunknál igen fontos közgazdasági érdek is. Ezzel szemben, mint ismeretes, a részvényesek kisebbsége a közgyűlési határozatot megtámadta és ellene a sajtóban is agitációt fejt ki. A már beadott felelővétel a kereskedelmi törvény 179. szakaszának ama rendelkezésére támaszkodik, hogy az alapszabályoknak ama rendelkezéseit, amelyek a tervezetből vették át, még közgyűlési határozattal sem lehet megváltoztatni. Ez a magyarázat az adott esetben azonban nem áll meg, mert hiszen ez alapon, ha egy részvénytársaság tartama lejárt és azt a közgyűlés meghosszabbította, a társaság felszámolását lehetne követelni azon az alapon, hogy az alapszabályok a tervezetből vették át a társaság tartamát s így azt módosítani a 179. szakasz utolsó bekezdése szerint még a közgyűlésnek sincs joga. A 179. szakasszal való illetéknéppen való operálás tehát téves. Mert tulajdonképpen csak két intézkedés a tervezetnek olyan, amit a közgyűlés nem módosíthat. Az egyik, hogy a részvények névértékét nem emelheti föl, a másik, hogy a közgyűlés nem vonhatja vissza az alapítóknak, vagy másoknak biztosítani kívánt előnyöket. De ha szigorúan vesszük, akkor csakis ez az utolsó pont az, amit módosítani nem lehet. Mert a részvények névértéke is fölemelhető, összevonás, vagy utófinansztás révén. Az a körülmény, hogy valamely határozat nem tétlik a kisebbségnek, még nem ok arra, hogy a 179. szakasz utolsó bekezdését a bíróság alkalmazza, főleg akkor nem, ha az a határozat épen a vállalat érdekeit és célját mozdítja elő. Erre már számtalan precedens van. Sőt a P. ú. közg. bíróság az ily kicsérélésnél fizetendő illetékre nézve 1889. évi 1287. sorsz. alatt határozatot is hozott. Mindezek alapján előrelátható, hogy ennek az egész Adria-harcnak csak az az eredménye lesz, hogy a közgyűlés határozatát az erre illetékes hatóságok minden bizonynyal jóvá fogják hagyni.

A leveleknek gyorsabb kézbesítése. Budapesten a város lakosságának nagyarányú szaporodása sok gondot okoz a postaigazgatóságunk a postai küldemények pontos kézbesítése tekintetében s az igazgatóság dicséretes buzgalommal igyekszik eszközöket készíteni a kézbesítés folytatásának támogatására. A budapesti postaigazgatóság régóta foglalkozik a házilag felállítandó postaszekrények terével. Már az előző kereskedelmi kormány utasította a posta- és táviratigazgatóságot, hogy tanulmányozza ezt a kérdést s tegyen konkrét javaslatot a postaszekrények felállítására tárgyában. **Felállt Károly,** a posta- és táviratigazgatója

és Demény igazgató intézkedései folytán minden több emeletes új ház tulajdonosa az építési engedély kiadásával egyidejűleg felhívást kap a postaigazgatóságtól, hogy az új házban helyezzen el levél szekrényt s az igazgatóság készséggel ad felvilágosítást a levél szekrények konstrukciójára és kezelésére felől. Eddig már negyven házban van levél szekrény, ami ugyan még nagyon kevés, de remélhető, hogy hamarosan szaporodnak majd a házi levél szekrények, amelyek egyszerűsítik s gyorsítják a levél postai küldemények kézbesítését. Cél szerű lenne, ha a főváros kötelezőleg mondaná ki a házi levél szekrények elhelyezését, mert így aztán még könnyebben és gyorsabban lehetne szaporítani a házi levél szekrények számát.

A Budapesti Takarékpénztár és Országos Zalogkölcsön R. T. alaptőkeemlése. Ismeretes, hogy a Budapesti Takarékpénztár és Országos Zalogkölcsön R. T. idei közgyűlésén 10 millió korona alaptőkéjét két millió koronával 12.000.000 koronára emelte föl. Amint értesülünk, az intézet részvényesei a mekk feljárnól átvételi jogot az 5000 darab új kibocsátású részvényre teljességében gyakorolták, úgy, hogy a folyó évi április 23-án megtartott közgyűlésen elhatározott tőkefelemelés teljes eredménytel megerősítették tekintetét.

Új vasut. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Daróczy Zoltán földbirtokos paksi lakosnak a Fehér- és Tolna vármegyei helyi érdekű vasut Paks állomásából kiágazólag Dunaszentgyörgy, Gerjen, Fadd és Tolna községek érintésével a m. k. államvasutak Tolna-Mórsz állomásáig vezetendő szabványos nyomtávú gőzüzemű helyi érdekű vasutval kiadott előmunkálási engedély érvényét megújította.

A Krupp-ágyugyár Magyarországon. Az „Egyetértés” hónapokkal ezelőtt kipattantotta azt a nagy titkot, hogy a Skoda-művek Magyarországon ágyugyárat akarnak alapítani. Hírünket a kormány akkoriban igyekezett lecsúfolni. Emlékeztet, hogy erre mi a hivatalos akták alapján szám szerű adatokkal bizonyítottuk értesülésünk helyességét. Azóta persze a sajtóban igen sok szó esett erről a Skoda-ágyugyárról. Most aztán van még egy ágyu-szenzáció. Prágai forrásból ugyanis az a hír érkezik, hogy az eszmi Krupp cég egy mérnöke Erdélyben, a Hunyadmegyei vasbányák környékén alkalmas területet keresett egy új ágyugyár céljaira. Ezzel a Krupp cég részben a Skoda-művek terjeszkedését akarja ellensúlyozni, részben pedig a Balkánra és Keletre irányuló működésének akar új bázist szerezni.

Fizetési képtelenségek. A bécsi hitelezői védőegylet a következő fizetési képtelenségeket közli: Böhm E. férfi- és fiuruha-konfekció, Szávabrod; — Grossberg Herz, kereskedő, Késmárk; — Stojanovics I. kereskedő, Banjaluka.

Mozgalm a berlini tőzsdén. Berlinben a mai tőzsdén nagy szenzációzt keltett az a hír, hogy Fürstenberg bankár kilépett a Hohenlohe bányarészeség igazgatóságából. Erre viharos lett az üzlet és a Hohenlohe-részvényeket piacra dobták, úgy hogy az árfolyam 1—1 és fél százalékkal hanyatlott, de zárlatkor ismét elérte a tegnapi árfolyamot.

Állomások megnyitása. A kolozsvár—brassói vonalon Héjasfalva és Erked állomások között Szederes-forgalmi kitérő, csak a vonatok találkozására, Harasztos és Eczel állomások pedig a személy- és podgyászforgalomra megnyitott. Ugyanakkor Harasztos és Eczel megállóhelyek megszűntek.

A magyar ipar érdekében. A Magyar Védő-Egyesület igazgatótanácsa legutóbbi ülést tartott. Megvitatta, miként lehetne a hazai fürdőközönséget a fürdőbázisok honi árucikkeinek vásárlására rábírni; megválasztotta a házi szappangyárak termékeinek terfoglalása érdekében működő; bizottságot; elhatározta, hogy a magyar származású ásványvizeknek az államvasutak éttermeiben való meghonosítását szorgalmazza és több próbb ügy elintézése után örömmel vette tudomásul, hogy szervezett munkások csoportjainak termékeit Stern József nagykereskedő értékesítés céljából hajlandó elvállalni.

Felolós szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND

Kaucsuk sarok legjobb fajta,
Ha „PALMA” a védjegy rajta!

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatózsdé.

Budapest, május 11.

A készáruipiacon ma is lanyha volt az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak, de az eladók sem erőltették a dolgot és így csak jelentéktelen forgalom fejlődött ki. Mindössze alig 2000 q buza lett el a tegnapi-aknál 5 fillérrel olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 12,35 korona volt 80 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 10,65 korona 73,5 kilós boszniai búzáért. Egyéb gabonaművek közül a rozs 5 fillérrel, a tengeri néhány fillérrel olcsóbb, a többi változatlan. Forgalmomb került: 500 q rozs 8,25 koronás áron, 500 q zab 7,20—7,40 koronás áron és 100 q tengeri 5,77 és fél koronás áron. A határidőpiacra a mai üzlet több mint egy czenttel alacsonyabb amerikai jegyzésekre — Csikágó pláne a májusi búzára 3 czenttel alacsonyabb jegyzéseket küldött — igen lanyhán és a tegnapi zárlatnál jóval alacsonyabb jegyzésekkel indult meg. Kezdetben néhány fillérrel még tovább visszaszorultak a jegyzések, később azonban erősen megosapant a kínálat és a vételkérő is javult kevésé, mire aztán eséklyességgel az árfolyamok is emelkedtek. A forgalom csak közvetlen a megnyitás után volt élénk, később pedig meglehetősen szűk határok között mozgott. Az októberi buza 9 fillérrel a tegnapi zárlaton alul 10,24 koronán indult, nyomban 10,21-ig gyöngült, később lassan 10,33-ig javult és zárlatkor 10,31 koronán maradt. A májusi buza 11 fillérrel a tegnapi zárlaton alul 11,64 koronán indulva, 11,80-ig emelkedett és zárlatkor 11,78 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az októberi buza két fillérrel, az októberi zab egy fillérrel, a májusi és a júliusi tengeri egy-egy fillérrel gyöngült, az októberi rozs változatlan maradt, a májusi buza pedig három fillérrel javult.

Eladott:

Buza, Tiszavidéki: 350 q 80 k 24,70 K, 150 q 77,5 k 23,90 K felső.

Kalocsai: 510 q 76 k 260 q 73 k 23,50 K.

Pestvidéki: 200 q 77 k 23,90 K.

Boszniai: 150 q 73,5 k 22 K uszkós, 175 q 73,8 k 21,90 K uszkós.

Tiszavidéki: 300 q 79 k 24,60 K, 200 q 73,5 k 24,40 K, 100 q 78 k 24,30 K.

Felsőmagyarországi: 100 q 79 k 24,20 K.

Boszniai: 400 q 73 k 22 K.

Rozs: 500 q 16,50 K kpf par.

Tengeri: 100 q 11,55 K koccsira.

Zab: 100 q 14,30 K kpf, 100 q 14,85 K kpf, 250 q 14,20 K kpf.

Az árak 100 kilogrammonként, koronaértékben értendők.

A készáruüzlet jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	24,25—23,15
„	76	—	80	25,50—25,30
„	77	24,05—24,35	81	—
„	78	24,25—24,05	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	24,15—24,05
„	76	22,55—25,45	80	24,15—24,05
„	77	24,30—24,25	81	—
„	78	24,55—24,05	82	—
Pestvidéki	75	—	79	24,75—24,80
„	76	—	80	25,25—24,25
„	77	24,30—24,55	81	—
„	78	24,65—24,40	82	—
Bánsági	75	—	79	24,75—24,80
„	76	—	80	—
„	77	24,15—24, —	81	—
„	78	24,45—24,60	82	—
Bácskai	75	—	79	24,35—24,40
„	76	24,15—24, —	80	—
„	77	24, —	81	—
„	78	23,20—24,45	82	—

Table with 2 columns: Item name and price range. Items include Rozs I-rendű, középminőségű, Arpa takarmány I-rendű, Zab I-rendű, Tengeri belföldi uj, Korpa, Köles.

A határidőpiacon kötött:

Délelőtt:

Előforduló kötések (50 kg.-kint) 1910-re:

Table listing prices for various goods like Buza májusra, Rozs októberre, Tengeri májusra, Tengeri júliusra, Zab októberre, Repce augusztusra.

1 óra 30 perccor zárulnak:

Table showing closing prices for Buza májusra, Rozs októberre, Tengeri májusra, Tengeri júliusra, Zab októberre, Repce augusztusra.

Budapesti gabonaforgalom.

1910, május 9-től 1910. május 10-ig.

Erkezett Elszállított

Table with 3 columns: Item, Erkezett (méter mázsa), Elszállított (méter mázsa). Items include Buza, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Liszt, Korpa.

Értéktőzsde.

Text describing the state of the grain market, mentioning price fluctuations and market sentiment.

Text discussing the grain market, mentioning price fluctuations and market sentiment.

Text discussing the grain market, mentioning price fluctuations and market sentiment.

Text discussing the grain market, mentioning price fluctuations and market sentiment.

Bécsi gabonátőzsde.

Text discussing the grain market in Buda, mentioning price fluctuations and market sentiment.

Text discussing the grain market in Buda, mentioning price fluctuations and market sentiment.

Text discussing the grain market in Buda, mentioning price fluctuations and market sentiment.

6.90, déli vasuti 6.80-8, malata 6.50-6.75, takarmány 6-6.40. Magyar tengeri 6.05-6.30, Cinquantia 6.20-6.60. Magyar szab 7.40-8, válogatott s-8.35, osztrák 7.40-7.65.

Bécsi értéktőzsde.

Text discussing the Buda stock exchange, mentioning price fluctuations and market sentiment.

Text discussing the Buda stock exchange, mentioning price fluctuations and market sentiment.

Text discussing the Buda stock exchange, mentioning price fluctuations and market sentiment.

Text discussing the Buda stock exchange, mentioning price fluctuations and market sentiment.

Text discussing the Buda stock exchange, mentioning price fluctuations and market sentiment.

Text discussing the Buda stock exchange, mentioning price fluctuations and market sentiment.

Large financial table with multiple columns: Allamodósság, Záloglevelek, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Mai záró árfolyam, Gőzmalomok, Iparvállalatok, Kőszekedési vállalatok, Borsjegyek, Bazillika, Osztrák hiteltőzsde, Pénztermek és váltók.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, május 11. (Értéktőzsde.) A mai tőzsde szilárd irányzata elsősorban a külföldi piacokról érkezett kedvező jelentésekre és a további forgalomban a magánkamatláb újabb csökkenésére támaszkodott. Elánk üzlet azonban ismét csak speciális értékekben fejlődött ki, míg a piac egyébként nyugodt volt. Kedvezményben részesültek Kanada Pacific-részvények, melyek több százalékkal emelkedtek. Jóval magasabbak voltak varsó-bécsi vasutérzvények is, szintegy északnémet Lloyd, német gyarmatértékek, továbbá járadékok közül 1902. évi orosz, melyek Párisnál egybehangozóan háromnegyed százalékkal emelkedtek. Bányasértékek csak a további folyamatban részesültek nagyobb figyelemben. Hohenlohe-részvényeket Fürstenberg igazgatónak a társaság felügyelő-bizottságából történt kilépése kedvezőtlenül befolyásolta. A többi értékek közül még államvasuti és Hansa-részvények voltak szilárdabbak. Az utolsó üzletórában a forgalom lemorzsolódó árfolyamok mellett csendes volt. A készpénzpiac ipari értékei közül speciális értékek részesültek előnyben. A Breslauer Waggonbau A. G. Linke-részvényei 35 százalékkal emelkedtek. Napi pénz 4 százalék, magánkamatláb 3 százalék.

Berlin, május 11. Zárlat. (Saját tudósítónktól.) Zárlatok jegyeztetik: 4,2 százalékos papírjárdék —, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 99,50, osztrák hitelrészvény 209,—, Déli vasut 20,10, orosz bankjegyek 216,35, 4 százalékos új orosz kölcsön 90,70, Disconto, Commandit 188,50, Dinamitruszt 188,60, Harpeni 196,80, Unifikált török járadék 94,50, 4,2 százalékos ezüst jár. 94,30, 4 százalékos magyar aranyjárdék 95,50, Magyar koronajárdék 92,60, Osztrák-magyar államvasut 161,20 Bécsi váltóár 49,75, Olasz járadék —, Alt. villamos-sági Edison 269,90, Gelsenkircheni 206,—, Laurakohó 171,70.

Frankfurt, május 11. Zárlat. 4,2 száz-os papírjárdék —, 4 száz-os osztr. ar. jár. 99,50, Magy. ar. jár. 95,70, Osztr. hitelint. részv. 209,—, Osztrák-magyar államvasut 161,50, Északnyugati vasut —, Bnstiehradi vasut —, Londoni váltóár 204,60, Bécsi Bankverein 139,40, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön 79,—, 4,2 százalékos ezüstjárdék 98,10, Osztrák koronajárdék 94,—, Magyar koronajárdék 92,55, Osztrák-magyar bank 127,50, Déli vasut részvény 20,80, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 849,75, Párisi váltóár 811,33, Union bankrészv. 140,30 Alpisi részv. —.

Hamburg, május 11. (Zárlat.) 4,2 százalékos ezüstjárdék 97,90, 1860. sorsjegy 174,—, Déli vasut 20,90, 4 százalékos aranyjárdék 99,25, Osztrák hitelrészvény 208,65, Osztrák-magyar államvasut 161,25, Olasz járadék 104,40, 4 százalékos Magyar aranyjárdék 95,60.

London, május 11. Angol consol 81 1/16.

Páris, május 11. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 98,90, Osztr. aranyjárdék 99,75 Magyar aranyjárdék 99,—, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 506,— 8 1/4 százalékos Olasz járadék 104,90 Déli vasuti elsőbbségi kötv. 291,—, 5 százalékos marokkói járadék 525,—, 4 százalékos 1890. román kölcs. 96,80, 4 százalékos amort. román jár. 1905. 92,45, 5 százalékos orosz járadék 104,20, 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 100,85, 4 százalékos spanyol jár. 96,30 4 százalékos unifikált török jár. 94,50, Török sorsjegy 228,75, Török dohányrészvény 427,— Osztrák földhitelintézet 1257, Osztr. Länderbank 530,— Magyar jelzálogbank 509,—, Banque de Paris 1837 Banque Ottomane 727,—, Osztrák-magyar államvasut 81,0,—, Déli vasut —, Meridionalvasut 695,—, Hartman gépgyár 590,—, Rio Tinto 18,42, Sucrerie d'Egypte 71,—, Tula 364, Uríkányi közsén 197, Chartered 46,75, De Beers 458,50 East Rand 135,—, Jagersfontein 2 6,—, Trans. Land Comp. 80,50, Váltó Amsterdamra (rövid) 208,87, Váltó német piacokra (rövid) 1.3.18, Váltó Bécsre (rövid) 104,75 Váltó Belgiumra (rövid) 11/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/8, Csekk Londonra 252,55. Magánkamatláb 3/4.

Üzleti tudósítások.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfehérvári állatvásár és közbárhid igazgatójától.) Május 11. Előző napi eladatlan maradvány 194 drb sertés, 7 drb süldő, Pófehajtás 172 drb sertés, 20 drb süldő. Mai felhajtás 1584 drb sertés, 8 drb süldő. Összesen 1950 drb sertés, 35 drb süldő. Eladatott 1315 drb sertés, 27 drb süldő. Mai maradvány 635 drb sertés, 8 drb süldő.

Árjegyzés: Zsirsertés: Öreg I. rendű 350 klg. felül életsúlylevonással 156—160 fillér, Öreg II. rendű 280—350 klg. életsúlylevonással 154—166 fillér. Fiatal nehéz 300 klg. felüli életsúlylevonással 160—176 fillér. Fiatal közep 290—300 klg. ig életsúlylevonással 172—180 fillér. Fiatal könnyű 120 klg. ig életsúlylevonással 172—182 fillér. Süldő belföldi elősúlyban 136—144 fillér. (Az árak minden levonás nélkül kilogrammonként elősúlyban értendők.) A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Május 11. —

Kinevezések: Az igazságügyminiszter Csöp-penszky Károly vasvári járásbírói irrodatisztát a sár-vári járásbíróhoz tevékenyvezetővé; a földművelésügyi miniszter Beke László gazdasági akadémiái tanárségét a kísérletügyi személyzet egyesített tisztí létszámába a X. fizetési osztályba asszisztenssé;

a temesvári törvényszék Csurosiu János buziás-fürdői lakost a buziásfürdői járásbíróshoz állandó román tolmácsosá; az erzsébetvárosi törvényszék elnöke Feleki Miklós csendőr vezetés orszévezető, igazolványos altisztet a szentágotai járásbíróshoz III-od osztályu hivatal-szolgárává nevezte ki.

Athelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Dráveczky Zoltán tőketeresei és Mezey József hatvani állami elemi iskolai tanítókat, Balázs Mihály turócsemetánartoni s Vénis Jenő hatvani állami elemi iskolai tanítókat kölesönösen;

a beregszászi törvényszék elnöke a beregszászi járásbírósnál megüresedett hivataliszolgái állásra Ováry István szobránczi járásbírósi hivataliszolgát saját kérelmére ugyanabban a minőségében athelyezte.

Pályázatok: Zombor városnál városi lovas, esetleg gyalogos rendőri állásra június 10-ig, Bodony községben postai ügynöki állásra május 26-ig, az apatini erdőhivatalnál két elsőosztályu altisztii állásra június 15-ig, a vallás- és közoktatásügyi minisztériumnál hivataliszolgái állásra május 20-ig, a szekszárdi főgim-náziumnál iskolaszolgái állásra június 30-ig, a gödöllői adóhivatalnál adótisztii állásra 14 nap alatt, a fővárosi dunabalparti kózkórházak egyik sebészeti osztályán fő-orvosi állásra június 8-ig, a budapesti törvényszéknel jegyzői állásra két hét alatt lehet beadni a pályáza-tokat.

VIZALLÁS.

máj. 11. máj. 10.		máj. 11. máj. 10.	
Ung	Schärding 1.94 1.83	Tisza	M.-Hétfű 0.66 0.62
Ung	Passau 3.80 3.94		Tekébánya 0.60 0.75
Ung	Linz 1.85 0.80		V.-Nagyeny 1.75 1.75
Ung	Pöcs 2.09 1.15		Tekaj 3.06 2.61
Ung	Pozsony 4.25 3.02		Tiszaútfűd 3.60 2.52
Ung	Komárom 5.02 3.18		Szolnok 4.33 2.58
Ung	Budapest 4.84 3.87		Csongrád 4.10 2.45
Ung	Paks 4.43 3.86		Szeged 4.90 2.82
Ung	Mohács 5.66 5.40		T.-Beosa 4.33 2.94
Ung	Gembos 5.83 5.35		Titel 5.12 4.30
Ung	Ujvidék 4.95 4.60	Óndova	Bécs 0.80 0.80
Ung	Pancsova 5.82 4.85	Tapolc	Bartfa 0.80 0.70
Ung	Orsova 4.72 4.28	Sodrog	Ladányfalva 1.96 2.32
Ung	Morvafalu 3.28 0.91	Sáld	Zsolca 2— 1.75
Ung	Zsolna 1.64 0.76	Hernád	H.-Német 0.74 0.63
Ung	Trencsén 1.38 0.49	Serettyő	Margitta 0.24 0.58
Ung	Szered 2.15 0.78	B.-Ujfalu	Gouca 0.88 0—
Ung	Szt.-Gothárd 0.04 0.16	Kőrös	Couca 0.52 0.54
Ung	Sárvár 0.82 0.80	N.-Várad	0.24 0.32
Ung	Győr 4.07 3.39	Bélnyes	0.58 0.91
Ung	Vászad 2.26 1.80	Tenke	0.45 0—
Ung	Zákány 0.80 0.27	Gurabona	0.60 2.14
Ung	Boros 1.40 1.22	Börzsenyő	0.48 0.92
Ung	Eszék 3.16 3.28	Bécs	5.88 2.86
Ung	M.-Szerdah 1.60 1.34	Gyoma	5.98 3.34
Ung	Zágráb 1.90 0.28	Gy. Fehérvár	0— 0.60
Ung	Szécsék 3.84 2.96	Branyicska	1.42 1.13
Ung	Mitrovicza 5.73 5.40	Soborsin	0.24 0—
Ung	Deés 0.49 0.82	Arad	1.69 0.66
Ung	Szatmár 1.80 1.32	Makó	1.10 1.50
Ung	Kraszna N.-Majány 0.74 1.12	K.-Kostély	1.30 1.42
Ung	Latorozsa Hunokos 0.16 0.30	Kispető	1.08 1.20
Ung	Laboroz Monosna 0.33 0.40	Temesvár	0.54 0.08
Ung	Pereseny 0— 0.28	Becskerek	1.75 0.92

„EGYETERTÉS”

politikai naplap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap a nyugati, meg a keleti határon fordult elő néhány mm.-nyi eső, mely itt-ott zivatarral járt. A hőmérséklet tovább emelkedett és — a nyugati határt kivéve, ahol néhány fokkal a normális alatt maradt — csaknem ország-szerte 3—4 fokkal magasabb volt a normálnál, a maximumok az ország keleti nagyobb felén 25 és 30 fok C. között ingadoztak és Rozsnyón 31 fok C. volt, a minimum pedig Sopronban meg Rajeczfürdőn 6 fok C.

Prognózis a következő húszonnégy órára:

Zivatáros esők várhatók, későbbi hőszűke-déssel.

(Sürgöny-prognózis: Sok helyütt csapadék, zivatárok, később hűvösebb.)

Állomás	Legnagyobb mín. 700 +	Állományok felül az átlagos szinttel	Szélirány és sebesség	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmér-séklet
Budapest	59.7	16.8	SE 4	0	2	24
Debrecen	58.4	12.7	SE 4	3	—	24
Körmend	60.5	12.8	S 4	1	—	12
Ócsa	57.7	16.6	SE 2	0	—	10
Ógyalla	55.3	16.8	SE 4	1	—	12
Budapest	56.4	8.6	S 4	1	—	17
Békéscsaba	55.3	10.0	S 4	1	12	11
Pécs	00.0	17.0	NS 2	0	—	—
Zágráb	54.4	12.5	W 1	41	15	9
Pisane	53.0	9.2	NW 4	0	—	12
Szeged	51.8	14.6	SE 4	—	—	17
Temesvár	56.1	10.8	SE 1	—	—	10
Kolozsvár	55.4	15.9	S 3	—	—	20
Nagyvárad	56.7	15.9	E 0	—	—	24
Kolozsvár	58.8	16.0	0	3	1	25
Nagyvárad	57.4	17.6	NE 4	2	—	25
Szatmár	—	16.8	SS 4	4	9	25
Ker	—	19.6	E 3	0	—	15
Aranybányás	—	12.8	N 4	0	9	10
Szolnok	—	15.0	S 3	—	—	15
Komárom	—	12.4	SE 2	0	3	12
Kisvárd	—	19.7	S 4	2	—	18
Sopron	—	13.0	S 4	2	—	13
Bécs	—	7.7	4	0	1	12
Óbuda	—	9.8	4	0	—	21
Doboz	—	13.4	S 4	—	46	14
Körmend	—	4.3	S 4	—	—	20
Körmend	—	14.4	S 4	—	—	13
Órsháza	—	10.6	4	3	—	21
Arad	—	14.1	0	8	—	23
Komló	—	14.8	2	8	—	24
Veszprém	—	9.5	3	4	—	25
Csongrád	—	11.0	1	4	—	24

A kerékpárvilágot már 35 év óta uráló eredeti angol **Helical Premier és The Champion** kerékpárokat dupla harang-osapággal és szabadon-fordulóval, 3 és 5 évi jótállással, mindenféle elemes nélkül, szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 15 koronás részletre adjuk és **kerékpár-alkatrészeket** az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, láncokat, kormányokat és csészéket oltsai forgalmazunk következtében mélyen-lezárt **nagybani eredeti gyári árban szállítunk** vidékre is bárhol.

LÁNG JAKAB és FIA
kerékpár és alkatrész nagykereskedők
Budapest, VIII., József-körút 41. szám.
Fióküzletek: Baross-tér 4., és Budán II., Margit-körút 6. szám.
Díjazásjegyzékünk 1000 képpel kerékpár és alkatrészekről ingyen és bérmentve.

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYÜRÜK, HÁSZAJÁRÉK-TÁRGYAK

A LEGELŐNYÖSEBBEN POLGÁR KÁLMÁN ÉRSZERESZTES MŰVE IS

Melékben szerezhettek meg BUDAPEST, ERZSÉBETKÖRÚT 29.

VIDÉKI MEGRENDELÉSREKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTUNK. ÁRJEJYZÉK ELŐ Ö RAJZAL INGYENES BÉRMENTVE

KÜLÖNFÉLÉK.

Néhány szó.

Ne üzenj, ne is írj
En ledől bálványom,
Utamat majd ezután csak
Magánosan járom.

Ne epedj utánam,
Könyv se hullass értem;
Egy világ van mi közöttünk
Időben és térben.

Ne is jelenj már meg
Gyászoló álmomban,
Csalfa ugys tündérelm
Tűnő hajnalomban.

Ne is emlékezz rám,
Mehaltam azóta,
Hogy másnak zeng az az édes
Fülemile nóta.

Hogyha a templomba
Mégy majd nemsokára,
Ne remegjen fejedem a
Gyöngykoszorus pártá.

S ha majd valamikor
Kék, fájo éjjelen,
Csokolgat egy régi álm,
Könnyed ne peregjen.

Kiss Balázs.

(Rodin mint üzletember.) A világhírű francia szobrászművészről nagyon kevesen tudják, hogy a művészetével nem csak hirnevet hanem több millióra menő vagyont is szerzett. Egész faluja van már s most legutóbb Párisban, a Boulevard des Invalides-on két millió frankért egy óriási háztömböt vásárolt meg. Ezt a horribilis vagyont pedig, igaz ugyan, hogy a művészetével szerezte a mester, de lehetne Rodin még sokkal nagyobb művész is, mint amilyen és lehetne mellette szegény ember, mint annyi más lángeszű alkotó zseni. Rodinban azonban a művészi találat párosul a kereskedelmi találékonysággal. A mester olyan ötletes kereskedő, hogy parját ritkítja. Sőt majdnem azt mondhatnók, hogy a merkantil tehetsége adminisztrálta művészi talentumát. Kitűnően bevált ötlete volt például a mesternek, hogy megnyitotta műtermét az idegenek előtt. Heten-

kint két fogadó napot ed atelierjében, amikor személyesen kalauzolja vendégeit, akiknek minden kész és természetesen előző holmit megmutat. Ezen a réven olyan látványossága lett Párisnak a Rodin műterme, akár a Louvre s a fogadónapokon a legragyogóbb társaság hullámzik az atelierben, amelynek soraiból nem hiányoznak természetesen a sok pénzüi külföldiek sem. És Rodin ért hozzá, hogy miként kell a kíváncsiakat vásárlásra animálni. Ha egy-egy látogatóját kiszemeli, az ritkán távozik vásárlás nélkül a műteremből. Valamennyi vendégével azonban maga a mester nem foglalkozhatik. Ő csak a nagyobb vásárlóknak szánja az idejét. A tömeg számára, amelyben csak apróbb vásárlók akadhatnak, egy titkárt és egy elárutató kisasszonyt tart, akik a világ csaknem minden nemzetének a nyelvén beszélnek. Ilyen nagykereskedészerűen csinálja Rodin a dolgát és hogy jól csinálja, azt legutóbbi házvásárlása is ékesen bizonyítja.

(Borzalmas kaland a tigrisvadászatban.) A „Wide World Magazine” rettenetes vadászkalandot beszélt el. Egy tea-ültetvényesnek A. W. Stranchan-nak az indiai Assam-kerületben fekszik az ültetvénye. A bozótos területen a nagy vad is sűrű megfordul. Stranchan a bozótban egy sebzett tigris üldözése közben élte át a reá végzetessé vált rettenetes vadászkalandot.

„Hatalmas ugrásokkal rohant felém a vad — beszéli Stranchan — léttam csillogó fogait, hátra-szegett füleit és hallottam böszült fúját. Izgatottságomban tett első lövésem célzott tévesztett, a második lövésem talált, eltörte a vadállat hátgerincét, de a hatalmas ugrás erejét már nem tartóztatta fel. Ma is látom még az iszonyatosan fénylő nagy sárga szemeket, érzem a forró lehelletet és halom a borzalmas bögést. A tigris megragadott; egyik talpával súlyos ütést mért a fejemre, melyen szerencsémre vastag trópusi szőr volt. Másik talpával letépte mellmről a ruhát; a földre estem és mellemen fátongó sebből véreztem. Fogaival jobb karomat ragadta meg, amelylyel arcomat védtem. Karomat tépte-szakgatta, mint a kutya a patkányt; szerencsére oldalvást estem, de karmaiból nem tudtam menekülni. Lábamnál fogva megragadott és magához húzott, míg fogaival ballábamra el nem érte. A vastag vadászszőrme meg nem védhetett: rettenetes fájdalmat éreztem, amikor a nagy tépőfogak a lábizmaimba haraptak és csontjaimat örölték. Megadtam magamat a halál gondolatának s csak azon esodálkoztam, hogy pusztulásom oly sokáig tart. Fegyverem esés közben messze gurult tö-

lem, a fegyverhordó kuli eltűnt, nem volt semmi remény a menekülésre. Csodálatos, milyen érzések, gondolatok és látományok forognak ilyenkor az ember agyában; az emlékek egész raja vonult el előttem; szeretteimre és hazámra gondoltam, és arra a fájdalomra, amely az enyőmet halálom miatt keseríteni fogja. Ámde a tigris nem tudta munkáját bevégezni. Barátom alakja bukkant föl a közvetlen közelben és ő egy jól irányzott lövéssel leterítette a vadállatot. A tigris a lövése oldalait bukkant, de jobb első lábának karmai czombomba voltak mélyen beásva és lábam agyarái között maradt úgy, hogy erőszakkal kellett azt állkapasából kiszabadítani. Rettenetes fájdalmakat szenvedve értem haza, ahol vérmérgezés állott be és borzasztóan sérült végtagjaimat amputálni kellett.

(Lakodalom a cirkusban.) Newyorkból olyan különös és merőben eredeti nászünnepet jelentenek, amely a groteszk eseményekben gazdag dollár-országban is szinte páratlanul áll. A Madison-Square Garden cirkuszi porondján egy sereg artista és újságíró gyűlt össze. Az történt ugyanis, hogy egy gazdag villásreggeli keretében megünnepelték a cirkuszi első bohócának, Harry Lepe-arunak a lakodalmát, Frances Mac Ginlay kisasszonnyal. Ezen a lakzín egészen megfordított világ volt. A férfiak tarka-barka jelmezben ékeskedtek, viszont a nők teljesen egyszerű ruhákban jelentek meg. A völégény zöldhajtókás, rózsaszínű jaquettet viselt bő ujjakkal és a lábán fehér nadrág feszült, amely három hüvelyknyire a bokától hirtelen véget ért. Fehérre festett bohóczarcza vörös paróka alól fénylett ki. A porond közepén hinták és függő szinfalak alatt állott a virágokkal díszített hosszú asztal, amely körül a völégény pó-jácska-kollegái mindenféle kópéságokat műveltek. Amikor az érdekes mátkapár belépett a cirkuszi, a vendéghad felemelkedett helyéről s egy valószínű lelkész annak rendje-módja szerint, elvezette az esketési szertartást. A vendégek letelepedtek a manége fűrészpörében és a lelkész imájával befejeződött a ceremónia. Eddig minden simán nyugodtan és ünnepélyesen folyt le. De alig, hogy Pierrot megkötötte az életre szóló frigyét, elkezdődött a hangos vigasság. Az újdonsült férj kartársai dummeraugusztii stílusban egész sereg pohárköszöntőt mondtak, majd tótágast álltak. A cirkuszi hét elefántja a fiatal pár tisztelőre hetszer végigvonult a porondon és még Mike, a csimpanz is résztvett ebben az ünnepi menetben, kerek korcsolyával a hátsó végtagjain.

A KIS MISS

— Regény két kötetben. —

IRTA: B. M. CROKER.

80

— Hm, igen — mormolta a hercegnő a szemüvegét feltéve. — Csinos arc, de csunya gyermek, — és az a bizonyos portré-kéz.

— A hires Movbray-kéz, — magyarázta mrs. Beauville.

— Akkor hadd nézzem meg a kezét, kedves gyermekem, — szóló hirtelen a hercegnő és Ella felé fordult.

Ella kissé zavartan nyújtotta oda a kezét, mert a varrás és más munka kissé érdessé tette a kezét.

— Na, — folytatta a hercegnő, ide-oda-forgatva, — úgy látszik, ez nem Movbray-modell után formálódott. — Alkalmasint anyai részről örökölte.

— Gondolja? Oh, remélhetőleg! De hiszen nem ismertem soha senkit az anyám rokonai közül.

A hercegnő egy pillanatig hallgatott és olyan figyelmesen nézte Ellát, hogy ez a pillantás okvetlen megzavarta volna Ellát, ha nem lett volna olyan távolba vessző a pillantás. Végre így szólt:

— Nincsen fényképe az édesanyjától?

Ella megrázta a fejét. Egy kis szünet következett s a hercegnő törte ismét meg:

— De most már nem várakoztatom tovább a eselődéséret és lovait kedves Maud. — Ellához pedig:

— Kérem, adja át nővéreinek az üdvözlőmet. — Végtelenül sajnálom, hogy nem kapták meg mrs. Beauville levélkéjét, de annál kedvesebb volt maga, gyermekem, és pompásan végezte a háziasszonyi tisztségét. Azt hiszem, — s hideg, szürke szemével élesen nézett a fiatal leányra, — mi ketten még

nagyon jó barátok leszünk. Adjon egy esőket, gyermekem. — És lehajolt Ellához s odanyújtotta az arcát, ami olyan ráncos volt, mint egy darab bőr és amelyre Ella friss, fiatal ajkait nyomta. Azután mrs. Beauville karjára és botjára támaszkodott s eltávoztak.

Nemsokára hazajött a grófnő és Augustza fázósan és rosszkedvűen. A társaság unalmas volt — olyan sok furcsa, unjonnan ideköltözött ember, köztük mrs. Botte is és mellette ültem a pamlogon, — igazán gyálázatos és kelemetlen helyzet — szóló Augustza, — és Shore Marjorie éppenséggel nem akarta megérteni, hogy nem ismerem azt az asszonyt, s nem is akarom ismerni. folyton fecsegett és őt is belevonta a beszélgetésbe. A hercegnő pedig, akiért tulajdonképpen odamentünk, nem jött el. En különben nem is tartottam valószínűnek, hogy elmegy Shoreékhez. Mindezenfelül pedig a koesi hét shillingbe került.

— De mit szölk majd ahoz, ha elujsz-golom nektek, hogy a hercegnő itt volt ebben a házban?

— Ah?! — kiáltotta Augustza, — ostoba dolgokat fecsegsz össze.

— De ha mondom, igazán itt volt, — erősítette Ella és szokatlan élénkséggel mesélte el az egész látogatást.

— Levélben kérdezősködött, hogy eljöh-e megnézni a képeket? Persze Horleytól két napig érkezik a posta.

— És a festmények tetszettek neki, megcsodálta őket? — kérdezte Augustza izgatottan.

— Tulajdonképpen nem nagyon, sőt fel-tűnő volt, hogy a végén alig vetett rájuk egy pillantást.

— Hogy-hogy?

— Hát az volt a különös, hogy csak akkor jutott ismét eszébe, hogy megnézze a képeket, mikor már indulófélben volt.

— Azt mondd, hogy veled teázott! — mondta Rosabel. — Hiszen még kalács sem

volt a háznál, és barna főzőcukor! És az öreg japáni tálcza! Borzasztó! — Rosabel elszörnyedésében égnek emelte két kezét és elforgatta szemét.

— Bizony még csak jóformán magamhoz sem térhettem s a hölgyek már itt álltak előttem. Különbben elrejtettem volna a holmikat a pamiag alá.

— És te ebben a kopott, csuf, kockás ruhában! Borzalmas még elgondolni is, hogy öreg, barna teáskannával és kopott iskolaszoknyában végeztél a honneuröket. Polly-nak azt kellett volna mondani, hogy nincs itt-hoz senki, hiszen eltekintve egynéhány barátódot hozzád más nem jár látogatóba. Igazán tudnia kellett volna, hogy te nem számitasz.

— Azt hiszem, Polly elvesztette egészen a fejét.

— Az bizonyos, — felelte megvetően Augustza. — Csak éppen olyan biztosan elveszitené az étvágyát! Hiszen két férfi helyett eszik.

— De mi jutott eszébe a hercegnőnek hogy minket meglátogasson? — szóló a grófnő, akit ez az esemény láthatólag felizgatott. Mindenki tudja, hogy a legjobb képek a kastélyban vannak, — belevéve a „két hölgyet” is. Mit gondolsz, Gussie, — szóló és odament a nővérehez és annak vállára tette a kezét, nincs ez összefüggésben a... a... rangommal?

— Ezt igazán nem tudom megmondani. En csak azt tudom, hogy sehol sem tett látogatást. Nagyon is exkluzív. Talán emlékezel, hogy mikor külföldön találkoztunk egyszer vele, olyan volt, mint egy jégesap. Itt Angliában talán megtudta, milyen társadalmi állást foglalunk el, s most egyenrangunak tart minket. Oh, teremtom, mrs. Preedyt a guta fogja kerülgetni és Shoreékat, meg mrs. Leight! — s Augustza szinte rikoltozott az örömtől.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK.

Csütörtök, 1910. május 12-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Az elismert karangok.

Színháték 4 főt. Irt: Rákosi V. és Malonyay Dező.

Személyek:

- Sándor Pál
- Todeson
- Zalathay
- Papp Mózes
- Benedek
- A karangzó
- Kovács
- Szépár
- György
- Petra
- Fakultor boytás
- Jucsi
- Első prebiter
- Második prebiter
- Harnu
- Tudorcsnás
- Ficska
- Sara néni
- Kisó
- Juonó
- Első öreg asszony
- Második öreg asszony
- Egy mac

Kezdeté 7/8 órakor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ. (BUDAI SZINKOR)

Először:

A testőr.

Operetta 3 felvonásban.

Kezdeté 7/8 órakor.

VARSZÍNHÁZ

Nincs előadás.

M. KIR. OPERAHÁZ

A halygó hollandi.

Dalmó 3 felvonásban. Zenéjét és szövegét szerzte: Wagner R. Fordította: ifj. Abrányi Kornél.

Személyek:

- Daland norvég hajós Erdős
- Senta leánya, Krammer T
- Erik, vadász Arányi
- Mari, Senta dajkája N. Várent V.
- Kormánycs Déri
- A hollandi Szemere

Kezdeté 7/8 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ

Csáko és kalap.

Vígjáték 4 felvonásban. Írták: Rössler és Rada-Roda. Fordította: Heltai Jenő.

Személyek:

- Vincenza nagyherceg Z. Molnár
- A frieslandi herceg Vándori
- Lützenburg gróf Gere
- A hadtestparancsnok Németh
- Louckfeld Szirmai
- Az ezredes Forrai R.
- Minka, a leányuk Nagy T.
- Az őrnagy Róthel
- Az őrnagy Bera P.
- Mirkovics kapitány Kúrti
- Kenderesi Törös
- Rimanski Papp
- Riedel főhadnagy Pártos
- Jäger főhadnagy Sebestyén
- Az ezredorvos Vágó
- A zászlós Pethő
- Koruga Kormendi
- Kunicek Boross
- A rendőrkapitány Papir
- Fischendorf Dobi
- Gratignan grófnő Orley F.
- Lili, a leánya Bathori G.
- Von Landiesanné Meszáros G.
- Koresmárosné Hubai A.
- Az öreg Ornstein Sáfrány
- Waclawick Karádi

Kezdeté 8 órakor.

CIRKUSZ BEKETOV

Városliget. Telefon 107-46.

Ma csütörtökön, 1910. május hó 12-én, délután 4 órakor **KÜLÖN** családi és gyermek előadás. Gyermek és felnőttek fél helyaratat fizetnek. Este 7/8 órakor: **Fényes előadás.** Mindkét előadásban az egész nagy szenzációs műsor.

ROYAL ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRÜT 31. TELEFON 110-27

Minden este 8 órakor

a bécsi „FLEDERMAUS“ színház és kabaré igazi tagjainak vendéjátéka.

MELA MARS

Laszky A. Béla, Wenja Horace, Hermann Roché stb. stb.

Dalok, kabarészmok és ELEKTRA, Laszky A. Béla, operettje

MELA MARSSAL a címszerepben.

Azonkívül **Orvaro Brothers, Th. Alva Stanhope**, az élő akkumulátor, **Baronesse de Leytner**, az új magyar műsor és az összes legelső-rangu attrakciók.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

Ma

A Continental Éden-színház

vendéjátéka

SCHENK E. igazgató vezetésével.

Arnyjátékok. — Mágikus produkciók. Élő képek. — Vizi játékok. — Továbbá 10 különlegesség.

Az előadás kezdete 8 órakor.

Jegyelővétel 10-1 és 3-6 óráig, a nappali pénztárnál.

JARDIN DE PARIS

Telefon 167-25. Kezdeté 9 órakor.

Mindennap a szenzációs sikerű

májusi kabaret.

Medgyaszay, Ferenczy, Sajó, Oesterreicher. Heinz, Buda stb. és a csodálaros Idegrázó! Páratlan!

Vámpirtáncz

Éjfélután reggel 4-ig a fényes **TABARIN BALL MABIL**. Jegyek előre válthatók: Bárdnál (Kossuth Lajos-utca), Kontinénál (Andrássy-ut 29. sz.) és Zipsernél (Andrássy-ut 4. szám). — Pénztárnyitás délután 5 órakor.

Előadás kedvezőtlen időben is!

Tudja Ön, hogy GOTTLIEBNÁL

Budapest, Andrássy-ut 16. sz. a. itt kapható 2 forintos kalap??

KORONA KENYÉR

Tiszta, izletes, olcsó!

Barna, fálbarna és fehér fajtákban kapható minden jobb háztartásban és az alábbi **GOLDMANN-féle** tojcsarnokokban:

Széchenyi-utca 12	József-körút 63	Üllői-ut 66/a
Dampjanich-utca 39	Molnár-utca 12	O-utca 42
Bauk-utca 6	Csengery-utca 76	Thököly-ut 17
Ovoda-utca 42	Árony-utca 42	Nepszínház-utca 43
Szerencsen-utca 39	Akadézia-utca 10	Ferencz-körút 8
Üllői-ut 52	Teréz-körút 29	Kisdiófa-utca 3
Andrássy-ut	Klauzál-utca 2	Dobó-utca 3
Arany Janos-ut. 16	Nagymező-utca 49	István-ut 23
Váci-körút 37	Bulyovszky-utca 30	Dobány-utca 66
Böck Szilárd-ut. 18		Lipót-körút 9.

Sürgöny Bécsből!

A mi „Caesar“ zsebbeli gyújtó-szerszámunk bevezetése alkalmából elhatároztuk, hogy minden más reklám mellőzésével 15,000 darabot ezen páratlan gyújtókészülékből forgalomba hozunk s azok a következő lezártított áron kaphatók: 1 drb 2 kor, helyett csak 2 kor., 3 drb 4.50 kor., 6 drb 8 kor., 12 drb 14 kor. utánvétellel. Ezen reklámkészlét ehoggyással az árak ismét a névterekre emelkednek. „Caesar“ a világ legjobb zsebbeli gyújtókészüléke. Egy nyomásra azonnal fény és tűz támad. Soha cserben nem hagy! Nem villamos telep. Kicsérélhető tűzke s ezért évekig eltart! Czim: Oest.-Ung. Union Unternehmung für pat. Erfindungen Wien, V. Wiedener Hauptstrasse 104.

Egy év alatt 1000 család

szerezett nálunk közel

zongorát.

Ez többet bizonyít, mint bármely hangzatos reklám.

„MUSICA“

részvénytársaság zongoratelepe

Budapest, Teréz-körút 1. sz.

Telefon 4-81. Telefon 4-81.

Kiváló gyártmányu zongorák, pianók készpénzért, csekély havi részletfizetésért és kölcsön. Szakszerű javítás, hangolás, modernizálás és becszerelés.

Az Én Ujságom

előfizetési ára: Negyedévre 2.50, félévre 5.—, egész éve 10.— kor Singer és Wolfner, Andrássy-ut 20. szám.

29515, 64813, 53812

Fenti számok

még ezideig nagyobb nyereménnyel ki-sorsolva nem lettek és minthogy nagy a valószínűség, hogy nagyobb nyereménnyel még eddig ki nem huzott szám nyeri meg a

főnyereményt

ajánljuk ezen számok közül választani és **sürgösen** megrendelni, mert a nagy kereslet folytán ezen számokat csak néhány napig tarthatjuk fenn. A valószínűség igen nagy, hogy ezen számok tulajdonosai nagyobb nyereményt

fognak nyerni

Rendeljen tehát mielőbb osztálysorsjegyet.

HECHT Bankháznál

Budapest, Ferenciek-tere 6.

Osztálysorsjegy

Huzása már **május 19-én**

Sorsjegy-árak:

1/1 1/2 1/4 1/8
12.— 6.— 3.— 1.50 korona.

SZINHÁZAK.

Csütörtök 1910. május 12-én.

Fővárosi Városligeti Színház

Küry Klára felléptével.
Duda kisasszony.

Operett 3 felvonásban. Irtá: Fritz Grünbaum és Heinz Reichert. Zenéjét szerzte Nelson. Fordította: Faragó Jenő

Személyek:
Duda kisasszony Küry Klára
Lady Sonneret Mózay J.
John Jack Palásy
Mac Humbers Andorj
Olympia Láng Etel
Jan Brown Szalai
Belladonna Veszprémiás
Harry Mortons Fekete
Sir Francis Bihari B.
Lizzy Hatay A.
Carry Szegedi J.
Mabel Radó G.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

KIRÁLY SZINHÁZ.

Luxemburg grófia.

Operett 3 felvonásban. Irtá: Lehár Ferencz.

Személyek:
Luxemburg grófia Király
Bazil herceg Rátkai
Staza grófné Erdői B.
Brisard Armand Kovács
Vermont Juliette Sós M.
Didier Angéla Petrás
Mencsikoff Szergéj Sárosi
Pavlovics Pavel Tóth
Pelegrin Brasznoi
Managere Ligeti
Bárónó Szári R.
Saville Palotay
Boulanger, } festő Balázs
Marhan } Lgr
Sidonie } Csáti
Aurelie } modellék Csizsérné
Coralie } Solyomné

Kezdeté 8 órakor.

VIGSZINHÁZ.

A kis cukros.

Vígjáték 4 felvonásban. Irtá: Gavault. Paul.

Személyek:
Lapistolle Vendrei
Paul Hegedus
Felicien Tanay
Mingassol Tapolczay
Pinglet Szerényi
Hector Bihari
Toupet Gyözö
Casimir Fardi
Evan Harsányi
Joan Kassay
Benjamine Varsányi I.
Rosette Hegedusné
Florise Molnár A.
Julie Komlós I.
Pinczér Varsa

Kezdeté 1/2 8 órakor.

URANIA SZINHÁZ.

Halley-üstökös.

Irtá: Dr. Masány Ernő.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

APOLLO-PROJEKTOR

**Vépszínház-utca 1-3.
Telefon 68-39.**

Kiértel, az utolsó néptribun.
Parforce vadászat Franciaországban.
A Melakka-szigetek.
Mikor a zene szól.
A két vetélytársó.
A lovag urak.
Utazás Siámon át.
A hűtlen férj.
Pünkösdi királyság.
Szent Péter esernyője.
Előadások hétköznapokon d. u. 8 órakor, vasár- és ünneppapokon d. u. 3 órakor kezdődnek.

Royal Cabaret

Erzsébet-körút 31. szám.

**Minden éjjel pont 12 órakor
Nagy kabaré előadás.**

Loni Lackner, Selma Bressendorf, Irene Signy, Les 4 Inermales, Rosa Wittke, Else Vixon, Ella Sörensen, Jolanda, Ada Roon, Hertka Albano stb. stb.

**Belépődij éjjeli 1 óráig 1 korona.
Egy órától hajnalig cigányzene és táncmulatság
belépődij nélkül.**

TARCSA

gyógyfürdő
Vasmegyében

(A magyar Franzensbad.)

SPECIALIS NŐI ÉS SZIVGYÓGYFÜRDŐ.
Hidegvízgyógyintézet. Világhírű vasiápa a franszbadival egyenértékű, sőt a marienbadit is jóval felülmúlja és hazánkban a legjobb. Természetes szén-savas fürdők. Glauber-sós-vasas és lithion tartalmu alkalikus sós források. Páratlan gyógyhatásu: vérzségység, osz. hughyavas diathézis, ideghejak, a vese, hólyag, emésztési és légzőszervek hurutos bántalmi ellen. Fürdőorvosok: dr. Bartha Korol, v. tanárséged ellen. Fürdőorvosok: dr. Bartha Korol, v. tanárséged ellen. Fürdőorvosok: dr. Bartha Korol, v. tanárséged ellen. Fürdőorvosok: dr. Bartha Korol, v. tanárséged ellen. Fürdőorvosok: dr. Bartha Korol, v. tanárséged ellen.

EGY ÖNKÉNTES NAPLÓJA.

Második ezer! **Ára füzve 3.- korona.**

Olyan ez a könyv, mint egy tréfás tükör, amelynek gyújtópontjában az „önkéntes ur” áll. Katona ugyan, de azért még mindig civil, akit ez a kettős természet a legkacagatóbb epizódokba kerget belé.

**Kapható
SINGER és WOLFNER könyvkereskedésében
Budapest, VI., Andrassy-ut 10. szám.**

EDISON MOZGÓFÉNYKÉP VÁLLALAT R. T.

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 21.

Telefon 64-20.

Minden villanyvilági-fásra berendezett lakásban és helyiségben tartható

Házi mozgófénykép előadás

Egy előadás díja K 50 A legkedveltebb otthoni szórakozás :: Megrendelhető telefon útján is

Telefon 64-20.

WIEN, II. WIEN, II.

GRAND HOTEL NATIONAL

TABORSTRASSE 18.

Teljesen modern, 300 szoba minden kényelemmel berendezve. Lakosztályok fűrdővel. Melegvízfűtés, villamos világítás, lift, telefon, interurban. Elsőrangú konyha és kávéház. Kényelmes, elegáns hall és vestibül. Minden pályaudvarról könnyen elérhető. Villamos közúti kocsik és omnibuszok megállóhelye.

Tulajdonos:
KASZNÁR NÁNDOR,
a budapesti „Magyar Világ” kávéház volt tulajdonosa.

Hirdetmény.

Az Első Magyar Kötőgépgyár Részvénytársaság (Kispest) **felszámolását az 1910. április 2-án tartott rendes közgyűlés kimondotta.**

Felhivatnak a társasági hitelezők, hogy koveleéseiket jelen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított hat hó alatt érvényesítsék.

Első Magyar Kötőgépgyár részv.-társ. felszámolásban.

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA
Budapest, IV., Párisi-u. 5.
(Főpostával szemben.)

FORTUNA

zászlógyár

**Budapest,
VI., Király-utca 8.**

**választási zászlókat
és jelvényeket**

a leggyorsabban, jutányos árak mellett.
A választások kiírása előtt feladott rendelések kedvezményben részesülnek.

Alapított 1881. Alapított 1881.

Tátra Mulató

Király-utca 77. sz. Telefon: 15-10.

EGÉSZEN ÚJ MŰSOR.

Minden szám itt Budapesten először.

La Gaerite et son celebre danseur. Willy Frank szalonhumorista. Ada Mirskaya orosz románcz-énekesnő. Lola Nal disence. Rita D'Alve excentrique. Steidl-duett. Henriette Dalmore operette diva. Janda Magda hangszerművész. — **Schmid Berthold** egész új műsorral. **HALLEY-ÜSTÖKÖS** eredeti bohózat Schmidtől.

Kezdeté 8 órakor. Fesztárnyítás 5 órakor.

SavoY nagyszálloda

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 16.

A főváros legmodernebb és legújabb szállodája. 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték minden vendégszobában. Lift. Vacuum Cleaner. Villanyvilágítás. Társalgótermek. Legnagyobb kényelem. Interurban, telefon. Szobák 3 K-tól. Modern egészségügyi tekintetek szerint berendezve. Villamos-vasut közlekedés az összes pályaudvarokkal. ▲▲▲
Sürgőnyozim: **SavoY-Szálloda Budapest.**
Telefon 154-08.

Heti műsor:

1910. május hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vt. színház	Magyar Színház	Király-Színház	Fővárosi Városligeti Színház	Fővárosi Nyári Színház	Uránia
13. Pentek	Faust	Pierrotta fátyla Csavargó és királyleány	A ma. amód	A koncert	Luxemburg grófia	Duda kisasszony	A testőr	Halley-üstökös
14. Szombat	Az idegesek	Don Juan	Nóven előadás.	A koncert	Luxemburg grófia	Duda kisasszony	Tilos a csók	Az Országos Szín-művészeti Akadémia előadása.
15. Vasárnap	Az ember tragédiája Amihez minden asszony ért	Pillangó kisasszony	A tanítónő	A koncert.	Táncos huszarak	A pesti zsidó	A cigánybáró	Napoleon
16. Hétfő	A kaméliás hölgy	Sári bíró	Az ördög	Hivatások urak	Az oivált asszony	Falu rossza.	Peleskei notárius	Hollandia
			Az obsitos	A koncert	Luxemburg grófia	Duda kisasszony	Szerelmi keringő	Halley-üstökös

Telkek a Hűvösvölgyben

vizgazdag területen, közútak a telepen, villamos végállomás közelében **előnyös fizetési feltételek mellett, olcsó áron kaphatók.** Felvilágosítás nyerhető a **Balász-féle vendéglőben,** a villamos végállomásnál. — Azonkívül telkek kaphatók 1 koronától feljebb önként a **Szilágyi telepen** 5 éves lezártásvégleges telepi vendéglőnél. — Bővebb felvilágosítással a Budapest III-ik kerületi takarékpénztár **Lajos-u. 183.** szolgál.

BARABÁS ÁBEL.

A JÖVŐ ÉVTIZED REGÉNYE

Ara 4 korona.

Fantasztikus regény, mely a mai politikai viszonyok pontos ismerete alapján alkot képet a jövő fejleményeiről, a bekövetkezendő balkáni háborúról, a mely Magyarország diadalával végződik. Szórakoztató volta mellett nagy tanulságot rejt magában.

Kapható

Lampel R. kk. (Wodianer F. és Fiai) r. t. könyvkiadóvállalatánál és minden könyvkereskedésben.

Rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratok

Budapest - Vác - Nagymaros között.

Az I. cs. k. szab. Dunagőzhajózási Társ. közli, hogy kedvező időjárás esetén május 15-én és 16-án, azaz Pünkösd vasárnap és hétfőn **rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratokat** tart fenn Budapest—Vác—Nagymaros között. — Indulás Budapestről: Petőfi-térről d. e. 8 órakor, d. u. 2.30. órakor; Batthyány-térről 8.05-kor d. e. és 2.35-kor d. u.; Óbudáról 8.20-kor d. e. és 2.50-kor d. u. — Érkezés: Vácra 10 órakor d. e. és 4.30-kor d. u.; Nagymarosra 11-kor d. e. és 5.30-kor d. u. — Indulás vissza: Nagymarosról 11.30-kor d. e. és 8 órakor este; Vácra 12.15-kor d. u. és 8.45-kor este. — Érkezés: Budapest-Óbudára 1.10-kor d. u. és 9.40-kor este; Batthyány-térré 1.25-kor d. u. és 9.55-kor este; Petőfi-térré 1.30-kor d. u. és 10 órakor este. — Ezek a járatok rendkívül mérsékelt menetdíjjal a következők: Budapestről Vácra (vagy megfordítva) I. hely 60 fillér, II. hely 50 fillér; Nagymarosra (és megfordítva) I. hely 1.20 fillér, II. hely 80 fillér. Vácra Nagymarosra (vagy megfordítva) I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér. Négy és tíz év közötti gyermekek féláron, katonatisztek és katonai hivatalnokok az I. osztályon féláron, katonák (legénység) a II. osztályon féláron, a m. kir. állami és udvari hivatalnokok a szabályszerű igazolvány alapján az I. osztályon II. osztályú jeggyel utazhatnak. Azonkívül az utazóközönség kényelmére való tekintettel olcsó menet- és tártíjegyek adnak ki és pedig: Budapestről Nagymarosra és vissza: I. hely 1.80 fillér, II. hely 1.20 fillér; Vácra Nagymarosra és vissza: I. hely 1.10 fillér, II. hely 75 fillér. Fenti járatok alkalomával egy nagy s minden kényelemmel ellátott termes gőzös közlekedik, melyen a közönség eső ellen is védve van. A hajón jó vendéglő van polgári árákkal s pontos kiszolgálással. Nagymaros és Visegrád között csavargőzös közlekedik, melynek állomása Nagymaroson, közvetlenül a hajó kikötőhelye felett van. Ha a járatokat bármily okból abban kellene hagyni, úgy erről a társulat kellő hirtetést fog közzétenni. A forgalmi igazgatóság.

Korszakalkotó találmány!!

Sérvben

szenvedők különös figyelmét felhívom cs. és kir. szab. pneumatikus pelottával ellátott sérvkötőimre. Ezek az egyedüli kötések, melyek teljesen fájdalom nélkül viselhetők, mert a pneumatikus pelotta a legerősebb rugó nyomását is érzéktelenné teszi és a legrégebb és a legnagyobb sérvet is fáj-

dalmattal és teljes biztonsággal visszatartja. Ezernyi elismerőlevél a legelőkelőbb orvosoktól és tanároktól. Képes árjegyzéket ingy. és bérn. küld: **KELETI J.** cs. és kir. szab. sérvkötők gyára Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17. Alapítva 1878. Telefon 12-78.

Feldörzsöléstől

Ütéstől

Zúzóástól

Izzadáástól

Sok fekvéstől

Sömörtől

Viszketéstől

Kipálástól

Ótvartól

Bőrbajtól

Gyulladáástól

Égetéstől

és bármilyen egyéb bajból eredő újabb és legrégebb időtől származó bármilyen

SEB

vagy kisebesedés minden utóbaj nélkül beszárítható, tűzessége csillapítható az

Erényi Ichtiol-Salicil

segítségével:

Biztos eredmény!

Az eredeti „Erényi-Ichtiol-Salicil” 3 koronás dobozokban csak a kizárólagos készítőnél kapható.

Erényi Béla

DIANA-gyógyszertára

Budapest, Károly-körút 5

(Postai megrendelések utánvétel mellett aznap szállíthatnak.)

Több mint egy millió köszönőlevél érkezett be a világ minden részéből.

FOGAK

3 koronától szájpadiás nélkül, gyökéreltávolítás főlegesen, aranykoronák és tartós fogtömések, foghúzások érzéktelenséssel. — Vidékiek 12 óra alatt kielégítenek. Régi hasznavehető fogak. **Dr. Hegedüs Jakab fogorvos.**

Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 44. Rendelés egész nap. Részletfizetésre is. 10 évi jótállás és fájdalommentes kezelés, tartós fogtömések 8 korona.

Hevény vagy idült

bujakór - bántalmak

az y görvénykór, bőrbajok, rheuma, (izzag, fekélyek stb.) a romlott vértől származó egyéb bajoknál, mint mirigydaulat, rheumatizmus, a száj, gége gyengedése, ágazatok, onosztosis, tehetetlenség és mindenféle szerzett vagy örökös bujakóros bántalmak esetében, a legmegbizhatóbb minden gyógykezeléssel dacoló betegségből biztos és gyors gyógyulást nyújtanak.

Dr. Oliver vértisztító piskótái

melyek a francia kormány és a párisi orvosi akadémia által engedélyezve és a párisi kórházakban egyedül vannak engedélyezve.

Igen kellemes gyógyszer, melyet 60 év óta a legkiválóbb orvosok használnak, mint egyetlen és legjobb vértisztító szert és már számos kitüntetésben részesült.

Ára egy kis doboznak 25 darab tartalommal 5.50 kor., egy nagy doboznak 52 darab tartalommal 11.— kor. Minta és prospectus rendelkezésre áll.

Raktár: Török József gyógyszerháza Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-út 22. szám.

Polgár Sándor

orvosi mű- és kötszerész

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körút 50. sz.

Ajánlja dunsan felszerelt raktárát saját gyártmányú orvosi, sebészeti és betegápolási tárgyakban.

Saját gyártmányú magy. kir. szabadalmazott Polgár-féle

sérvkötő,

haszkötő, görcsér elleni gummihariganya, orthopediai kézgömbök, műlábak és kezek stb.

Valódi francia különlegességek F. Bergerand filipáriai gyárakól

Hamisítás ellen védővelésszes szám alatt.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve, csak megadandó, mily tárgy szándékos.

Már látható

HALLEY ÜSTÖKÖSE,

de

földünk sorsa

még mindig

nyugtalanítja

az emberiséget.

Május 18-án halad át

földünk az üstökös

csóváján.

E kritikus napnak eseményeiről szól a

Halley üstököse és földünk sorsa

cím alatt most megjelent rendkívül érdekes füzet, melyet *Hoffmann Ottó* ismert nevű csillagászati író írt. A vonzóan megírt füzetben szerző a nevezetes és félelmetes üstökös eddig ismert történetét vázolja és nemcsak az üstökösrel és annak pályájával ismerteti meg az olvasót, hanem egyáltalában mindazzal, ami az üstökösre vonatkozik, betekintést nyújtva az üstökös megjelenése nyomán várható események rejtelmeibe is. A füzetben 12 érdekes rajz és eredeti fényképfelvétel van. Ára 40 fill. és aki 45 fillért (levélbélyegeket is) akár a kiadó Athenaeumhoz (Budapest, Rákóczi-út 54.), akár bármelyik könyváruhöz beküldi, bérmentve megkapja az érdekes füzetet.

Felhívás a
48-as függetlenségi
Justh-párt,
valamint
**a 48-as
Kossuth-párt**
jelöltjeihez!

Utánrendelésnél — ha a zászlót
előzőleg más szállította: kérem
a pontos szöveget. Levélbeli
rendelésnél a fizetési feltétel
közölnö. "

Meg-
tekintettük
Linhart Vilmos
festő zászló-gyár-
telepét és arról győ-
ződöttünk meg, hogy óriási
műtermében naponta 4000 db
zászló állítatik elő. Áruja első-
rendű magyar gyártmány és a jelöl-
teknek kedvezményt nyújt, tehát tagja-
inknak őszintén és hivatalosan ajánljuk.

Hazafias üdvözlettel
az Alföldi Függetlenségi
párt elnöksége
Gallovich Jenő
ügyvezető
elnök

Vidéki viszontelárusítóknek
nagy kedvezmény!

FIGYELMEZTETES!

A Magyar Védő Egyesület
által mellőzött „Turul”
könyvkötő (Kertész M.) és
„Diadal” — nem zászló-
gyárosok, hanem közvetítők!

KORONA		SZINTARTÓ.	
150 hosszú	95 széles	2.88	GYAPOTSZÖVETBŐL
200	95	3.20	FELIRATTAL.
250	95	4.20	ROJTOR, BOJTOR
300	95	4.72	FESTETT NYÉL és
300	140	6.36	Aranyozott lándzsával.
400	140	8.	
500	140	9.36	

RUDAK:

2 méteres festett rud aranyozott lándzsával	40 fillé
3 " " " " " "	60 "
4 " " " " " "	80 "
Réz lándzsák darabja	1.-
Aranyozott falándzsák darabja	07 "

FELHÍVÁS!

A „Nemzeti Munkapárt” jelöltjeihez!
A munkapárt épületében V. Dorottya-
utca 14. szám alatti irodában rendelé-
seket személyesen vagy levélben az
ismeri engedelményel elfogad:

Linhart Vilmos

Telefon 58-83.

GYÁR: VIII., Hunyadi-u. 27.

... A nemzeti ...
munkapárt
legkeresettebb
szállítója.

A néppárt
szerződött
zászló
és
jelvény
szállítója.

ALAPITVA 1887.

ALAPITVA 1887.

PATYI TESTVÉREK butortelepén

BUDAPEST, VIII. ker., Rákóczi-ut 7., a Pannónia-szálloda mellett.

NAGY BUTORVÁSÁRT rendez

f. hó végeig mélyen leszállított áron.

Műasztalos és kárpitozott butorok

modern kivitelben, felülvizsgált szolid készítmények, jobb, szebb és olcsóbb mint bármelyik tútra vezető hamis címek alatt hirdetett butorok, a mellyel a n. é. közönséget megtevesztik.

Hirdetmény.

AZ „UJPESTI KERESKEDELMI ÉS IPARBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG” 1910. évi május hó 10-én tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy a társaság jelenlegi 200.000 korona alaptőkéjét 200.000 koronával és pedig 2000 drb. egyenként 100 korona névértékű bemutatóra szóló részvény kibocsátása által 400.000 koronára felemeli és pedig a következő módokat és feltételeket mellett.

1. Az új részvények darabonként 105 korona azaz Egyszázöt korona árfolyamon bocsájtatnak ki, mely összegből 100 korona az alaptőke, 5 korona pedig a tartaléktőke javára fog fordítani. Ezenfelül kibocsájtási s bélyegilleték fejében részvényenként 1 korona 50 fillér fizetendő,

A befizetések következőképen teljesítendők:

- 15 korona, — a részvény jegyzésénél,
- 30 korona, — 1910. évi július hó 15-ig,
- 30 korona, — 1910. évi augusztus hó 15-ig,
- 30 korona és 1 K. 10 f. kibocs. és bélyegköltség — 1910. szeptember 15-ig, azonban a teljes összeg egyszerre is befizethető.

2. Az új kibocsátású részvények 1911. január hó 1-től kezdődőleg részesülnek az intézet nyereségében. Ezzel szemben azonban az új részvényekre eszközölt befizetések után, a mindenkori befizetések napjától 1910. évi december hó 31-ig 6% kamat fog a részvényjegyzőknek megtérítettetni.

3. A jelenlegi részvényeseknek elővételi jog biztosítottatik akként, hogy minden egyes régi részvény után egy új részvényre bírnak átvételi joggal. Az elővételi jog 1910. évi május hó 10-től — 1910. évi május hó 31-ig a régi részvény bemutatása mellett gyakorolható, ezen időn túl az elővételi jog gyakorlása megszűnik.

4. Azon részvények, melyekre az elővételi jog nem gyakoroltatott, 1910. évi június hó 15-ig bezárólag nyilvános aláírásra bocsájtatnak. Az igazgatóság fenntartja azon jogot, hogy tulajgyzes esetén ezen részvényjegyzéseket aránylagosan leszállíthassa.

5. A befizetésekről ideiglenes részvényutalványok adnak ki, amelyek teljes befizetése után az igazgatóság által megállapítandó időben az eredeti részvényekre becsereztetni fognak.

6. Azoknak az ideiglenes részvényutalványok számai, melyekre a fizetések az utolsó részlet befizetése napjáig, azaz 1910. szeptember 15-ig nem teljesítették, a keresk. törvény 170. §-a értelmében az alapszabályokban kijelölt „Egyetértés” című hirlap után háromszor közzétételnek. Ha a harmadszori közzétételtől számított 30 nap alatt sem történik meg a befizetés, úgy az illető ideiglenes részvényutalvány érvénytelenné válik és a késedelmes részvényes úgy az aláírásból eredő jogait, valamint a már teljesített befizetéseket elveszti. Az igazgatóság jogosítva van az érvénytelenné nyilvánított ideiglenes részvényutalványok helyett ugyanazon számmal ellátott új ideiglenes részvényutalványokat kibocsájtani, azokat kir. közzegző közbenjöttével eladni és a netalán elérendő esetleges többletet pedig a tartalékalap javára fordítani.

Kelt Ujpesten, 1910. május hó 10-én.

Az igazgatóság.

BOROSZNÓ GYÓGYFÜRDŐ

Zólyom-megyében, mértőföldre terjedő fenyvesektől körülvett völgyben. Vasúti állomás, posta, távirda, telefon a fürdőtelepen. Por- és szőlmentes havasi levegő. Glaubersós forrással ivó gyógymódra kitűnő sikerrel használhatók mindazon betegségeknek, melyeknek a karlbadai kúra van javalva: gyomor-, máj-, epe-, vesebajok, cukorbetegség, elhízás. Jól berendezett vizsgyógyintézet; Knoipp kurára alkalmas rét és patak. Szénsavas és fenyőfürdők. Hízlató és tekvő gyógymódok. Száznál több tisztá, száraz szoba. Konyha házi kezeleésben. Olcsó árak. Állandó fürdőorvos. Képes prospektust küld a tulajdonos: Rosenauer Lajos, Besztercebányáról.

Automatikus tömegfogó,
patkányok részére 4 K. egereknek 2 K. 40 fill. egy éjjel 40 egeret fog felügyelet nélkül, időjárás nem befolyásolja, magától működik „Eclipse” sváb fogók ezer és ezer sváb és ruszi fogható egy éjjel drábjá 2 K. 40 fill. Mindenhol a legjobb eredmény. Szétküldés utánvétel mellett. J. SCHÜLLER, Wien, III. E. Krieglbergasse 6. Számog alismerő- és közönség-levél.

Párisi világhiállítás „Grand Prix” 1900. KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor.

Diétetikus saor lovak, szarvasmarhák és juhok számára.

Árak: 1 doboz 1 kor. 40 fillér, fél doboz 70 fillér.

60 év óta használatos a legtöbb istállóban étvágytalanság és rossz emésztés esetében, tehénknél a tej javítására és a tej gyarapítására.

Kwizda-féle korneuburgi marhatáppor valódi csak ezen védjeggyel. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész, Buda. post. VI. kerület, Király-utca 12. szám és VI. kerület, Andrásy-ut 28. szám.

Huzás már
jövő héten

Május 19. és 21-én

Kérjük b.
megrendelését
postafordulattal

Az I. osztályu
sorsjegyek ára:

- 1/1 sorsjegy K 12.—
- 1/2 „ K 6.—
- 1/4 „ K 3.—
- 1/8 „ K 1.50

Fiókok:

- V., Váci-körut 4.
Telefon 11—58.
- VI., Teréz-körut 46.
Telefon 24—27.

Az eredeti sorsjegyek utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése mellett rendelhetők meg.

Török J. és Tsa

BANKHÁZ r.-t.

Legnagyobb osztálysorsjegyzület.

**BUDAPEST, központ
Szervita-tér 3a szám.**

Távirati cím: „TÖRÖKÉK” Budapest:

Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság.

Hirdetmény.

A Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság 1910. évi április 27-én tartott rendes közgyűlése elhatározta, hogy a társaság részvénytőkéjét 4 millió koronával felemeli, olyképen, hogy a társaság 8000 darab 500 korona névértékű részvényt — a melyek a társaság jövedelmében 1910. január 1-től fogva részesednek — bocsát ki és ezekre az átvételi előjogot a társaság részvényeseinek a következő feltételek mellett ajánlja fel.

1. Négy-négy régi részvény egy új 500 kor. névértékű — 1910. évre szóló szelvénynyel ellátott — részvénynek átvételére jogosít, ha a részvények birtokosai erre vonatkozó szándékukat 1910. május 2-től—14-éig bezárólag az alább közzétett helyeken bejelentik, az ott rendelkezésre álló jegyzékeken azon neveket, a melyekre az új részvényeket kiállítatni óhajtják, kiténtetik és ha egyuttal a régi részvényeket megfelelő lebélyegzés végett bemutatják. Részvénytörédek nem adatkak ki.

2. Az átvételi előjog érvényesítése bejelenthető Budapesten a társaság pénztáránál (V., József-tér 14.), Bécsben az Union-Bank pénztáránál, Triestben a cs. kir. szab. Triestti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) pénztáránál, a cs. kir. szab. Osztr. Hitelintézet főkönyvénél és az Union-Bank főkönyvénél. Ugyanott fizetendő le a bejelentéskor és pedig készpénzben az új részvényekért járó összeg. Az új részvények 1910. június 15-étől kezdve a bejelentési helyeken átvehetők.

3. Minden új részvényre 600 korona tőke és 500 kor. n. é. után 1910. január 1-étől az átvételi jog gyakorlásának napjáig járó 5%-os kamat, ugy-szintén 1 korona 88 fillér bélyegdíj fizetendő.

4. A még forgalomban levő 1000 drb. alapítói részjegy birtokosainak az átvételi előjogot — az alapszabályok 9. §-a értelmében — az újonnan kibocsátott részvények 1/20-ára, vagyis 400 drb. 500 koronás részvényre ajánljuk fel és pedig olyképen, hogy öt-öt drb. alapítói részjegy két-két új részvénynek névértékben való átvételére jogosít. Az átvételi előjog gyakorlása végett az alapítói részjegyek 1910. május 2-ától—14-éig bezárólag Budapesten a társaság pénztáránál (V., József-tér 14.) és Triestben a cs. kir. szab. Triestti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) pénztáránál, az ugyanott rendelkezésre álló jegyzékeken kíséretében lebélyegzés végett bemutatandók. Ugyanakkor és ugyanott részvényenként 500 koronát és ezen összegnek 1910. január 1-étől az átvételi jog gyakorlásának napjáig járó 5%-os kamattal, valamint 1 korona 88 fillér bélyegdíjjal kell ideiglenes nyugta ellenében lefizetni. Az új részvények 1910. június 15-étől kezdve a bejelentési helyeken, az ideiglenes nyugta visszaadása ellen átvehetők. Budapest, 1910. április hó 28-án.

Az igazgatóság.

E hirdelési rovatban minden sor egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdelési rovatban minden sor egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények,
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Bálvány-utca 6—C.

18 éves

ésinos szőke (pékmester egyéni leánya), 400.000 korona vagyonnal, kisértés, fejlett testalkat, óhaját mielőbb férjhez menni tisztelem. Jellemű fiatal emberhez. Csakis komoly ajánlkozók kapnak választ. L. Schlessinger, Berlin 18. 28538

Balaton-parton

villa, mely állandó lakásnak is alkalmas, eladó; egy másik kiadó. Ugyanott gyönyörű fekvésű villák is kaphatók. Helyben vasutállomás és erdő sétautakkal. Vírúsz Vince, Szepezd, Zalamegye. 5922

A gyakorló

gyorsírók Társasága gyorsírási (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépirás magyar és német tanfolyamaira, különféle rendszerű, látható írású írógépekre, beiratkozhatni naponta. Beiratási díj nincs. Tandíj igen mérsékelt. Végzett növendékeinket díjazással állásba segítjük. Telefon 18—09. GLOGOWSKY és TÁRSA, Andrassy-ut 12. és Róvay-utca 6. szám. 28644

Temetkezési

céllalkozók, intézetek, egyéni, társulati részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Budapesti Érvatallyár Részv.-társ. Nagymező-u. E. 46.

Pótvizsgálatra,

javítóra, póterettségre, bármilyen vizsgálatra előkészít: „Számszói Tanfolyam” Garay-z. 5. II. 12/a.

20,000 rózsafa

magasztos, kapható Kerek lános rózsatelepen Székelyhídon. Árjegyzék ingyen. 5917

Kézimunka

hímzésekhez, butorhoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, dojtók képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománygyár, Nagymező-u. 46. szám.

Karaláb,

csukorbarsó, karfiol, szőlőspárga, gomba, agorka, hónaposrettek, fejessaláta, kelkáposzta, hazai újbungonyát postakosaraként 3 kor.-ért, viszonteladónak előnyaránylatot küld, sazenyított héfehér káposztát mázsánként 6 koronaért szállít Gydmölcskivitel, Csongrádról.

Beszerezési áron alul házlebontás miatt eladotnak. Angol zephir férfi ing 1.67, hímzett vászon női ing 1.17, fegyházban kötött női harisnya — 21, fegyházban kötött férfi harisnya — 18, valódi svájci hímzett zsebkenő — 17, továbbá blousok, juponok, kötények, gyermekruhák és mindennemű férfi és női divatcikk. Fischer B. Jenő Budapest, IV., Deák Ferencz-utca 23. szám. 28809

Hurutos
bántalmak hatásos és kellemes gyógyszere a Réthy-féle cukorka, melyet pe-metefülből készít Réthy Béla gyógyszerész Békés-Csabán. Gyógyszertárban kapható.

Szabók részére
mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv.-társ, Nagymező-utca 46.

Légszusz és villamos csillárok
legelőnyösebben szerezhetők be **Kulcsár Sándor** bronzáru- és csillárgyárában, Budapest, VI. ker., Dessewffy-u. 9—11.

Rekord hangverseny-lemek legjobbak a világon!
25 cm. mindkét oldalán bejátszva db K 2.50 10 db vásárlásnál K 2.40
Grammofonok K 25.—, 35.—, 50.—, 75.—, 100.—
Fonografok Lyra K 7.—
Fonograf-henger K 1.30 — csakis utánvételre! **SCHMUTZER TESTVÉREK** gramfon és hangszerek nagyraktárban Budapest, József-körút 26/g. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Pénzt rögtön
butorra, zongorára, varrógépre, kerékpárra, könyvekre és kereskedelmi árukra, ha azokat száraz, tisztá raktárhelyiségekbe bizományba beraktározza **Tauber** VI. ker., Eötvös-utca 6/A. TELEFON 24—32.

Zálogszedulákat
veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. 756
SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

Sztraka
menthol fogszippan erős bacillusölő hatásánál fogva a szájüreget szagtalanítja, fertőző betegségektől megóv és fogainkat hófehérré varázsolja. Ára gyógyszerárakban egy kor. 3 db-ot 3 koronaért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol/I. 28892

BUTOR
30% megtakarítás! Régi Butorszaten Budapest, Ferencz-ter 3 telemelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, ural szobák, angol börgarnitúrák és teljesen berendezett miniaszobák, keleti szőnyegek, csillárok. — Telefon 82—13. 28589

Zálogszedulát,
brilliantot, aranyat, ezüstöt, ékszert és régiséget veszek és eladok. Kértesz ékszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95—48. —

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.

Wiener A. utodánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon 62—80. Alapított 1886-ban.

6 első díjjal kitüntetve!
Kállai Lajos
mótorgyára BUDAPEST, VI., Gyár-utca 28. sz. Teljes-jótállás kitűnő cséplésért!
A gazdaságosnak legjobban ajánlatnak a valódi Kállai Lajos-féle villamos benzín-locomobil, cséplő-készletek kettős tisztító szerkezettel
Egyedül létező ujdság! Ezen motorok mindenkor üzemben láthatók VI. ker., Gyár-utca 28. szám.
Gépezet nélkül könnyen kezelhetők. Gőzgépek cserébe vétetnek.
Külön gazdasági géposztály Árjegyzék ingyen.

Parlamenti
gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémia tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Iván 1863-ban. Biztosállás-közvetítés. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt-Ferencz-ter 10. előbb Gyár-utca 4.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépezetekről s más hirdetésünkkel utazó újabb tanfolyamokról független. Telefon 64-68. Beiratások egész napon át.

jégszekrények
(nagy jégmegtakarítás) minden nagyságban. Fűtőkádák szabádmazott fűtővel kaphatók
WIESEL ADOLF Váci-körút 47/a. (Podmaniczky-utca sarkán.) Telefon 91—20.

Asztalosok
új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a „Kegyelet” szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46.

Zálogszedulákat
veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem.
Singer Jakab ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán. 27658

A gyermekáldást
2 vagy 3 számra meghatározni, nagyon okos dolog és sok pénzmegtakarítással jár. Az erre vonatkozó pontos utasítást, a melyért sok ezer hálaírat beérkezett, titoktartással küldi 90 fillér magyar levélbéllyel ellenében Frau A. Kaupa, Berlin S. W. 247, Lindenstrasse 51. 28694

A címre tessék ügyelni!
VALÓ-
di francia különlegességek (övszerek) csakis P. Bergueran Pils leghíresebb párisi gyárától legelőnyösebben beszerezhetők
Polgár Sándornál Budapest, VI. ker., Erzsébet-körút 59. Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

TATÁRRABSÁG.
Regény két kötetben Irtta: PEKÁR GYULA.
Az Akadémia Péczely-átjának idej nyertese.
Legújabb irodalmunk legkötönyebb történeti regénye II. Rákóczi György ural kodása korából.
Ára a két kötetnek 8 K.
Kiadta a FRANKLIN-TÁRSULAT.
Kapható: LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-i-nál Budapest, Andrassy-ut 21. valamint minden könyvkereskedésben.

VALÓDI FRANCIA GUMMIÉS HALHOLYAGOK
Nagy 1,75 x 2,40 K m. 2 db. (Kis 1,25 x 1,60 K m. 4 db.)
STERIL
Különleges tulajdonságai miatt mindenféle betegségek ellen, csak szegényekkel kapható.
NEUMAYER LIPÓT BUDAPEST, VI. VÁCI-KÖRÚT 37. AUERFÉNYHÁZ.

+ Soványság +
Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványság tartós, szép testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodást jótallat. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknél nélkülözhetetlen tápszor. Kitűntetve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 fnt 10 kr. Használati utasítással. Pórtátr: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/1. Telefon 156—80.

25 koronaért
készülnek asját műhelyemben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök vagy felöltők finom szövetekből, Lichtman Sándor férfiszabómester Budapest, Rottenbiller-utca 4-A. sz. Vidékre postátominták bérmentve helyben szabásmunkát kívánatra hához küldöm. 28692

Tülevelűek
szállításának legjobb ideje megkezdődött és tart május végéig.
Lucfenyők
cm. magas 1 db-át 10 db K 100 db 20—30 — 25 2—18 — 30—50 — 35 3—26 — 50—80 — 55 5—45 — 80—100 — 75 7—60 —
Tekintettel hazánk aszályos klmájára, tavaszi ültetésre — különösen — ajánljuk a tönjén, erdei fekete és vörösfenyőket darabonként nagyság szerint 50—250 fűlér árban, a lucfenyőkből pedig a kisebb méretűeket, 20—100 cm. közöttiket, azonban szalagoltan csak minden kívánt nagyságban is. Exotikus (külföldi) tülevelűek 70 legcsébb fajtában, Ára darabonként nagyság szerint 1—6 kor. 100 darabot aló bel- és külföldi tülevelű-fajtáknál 50—300 cm. magasságban 100.— kor. 50 db. 55.—, 25 db-át 20.— kor. 20 millió erdei csemete: luc, fekete és cserdesenyő, kocsanyostölgy 1—4 éves magoncok 1000 darabonként 2—15 kor. 1/3 millió sövény-csemete: akác, gedicsa stb. minőség szerint 1000 db 2.50—75 kor. Magas törzsi és bokoralkakú rózsák 2 éves korával darabonként 50 fillértől feljebb. Idei nemesítési rózsák darabonként 80 fillértől feljebb. Fajbaromfiak és ezek tojásai: Torzsenként 50 kor., tojás darabonként 80 fillér és pedig: Cochín-China, Brahma, Plymouth Rocks, Houdan, Langshahn, Orpington stb. Képes főárjegyzéket kívánatra ingyen küld.

Gróf Batthyány Zsigmond uradalmi interzese Csendlak, n. p. Ferencz-lak, Vasm.

NAGY LÁSZLÓ
A GYERMEK ÉRDEKLŐDÉSÉNEK LÉLEKTANA.
Ára 3 korona.
Kapható LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-i-nál Budapest, VI., Andrassy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

„Hungária” beszélő-gépek
kizárólag eredeti elsőrangú gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók,
Deményi és Társa Budapest, VI., Király-u. 76. Kérjen árjegyzéket

BUTOR
készpénzért vagy részletre minden kamat nélkül legolcsóbban. — Óriási választék polihoros butorokban
Nagy Imréné Budapest, VI. Váci-körút 9. feljárt Szeressen-utca 1. Kis képes modern, teljesen új album ingyen. Nagy album 50 fillér.

BUTOROK
háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések, rez- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök, valódi angol börgarnitúrák eladása s vétele
Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. I. em. Kazinczy-u. sarkán. 28521

Ajtók és ablakok
régie és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvás rászoratók, kertkerítések, keramitlapok, kőhőrnél lapok olcsón kaphatók
Kelemen Mór épület-bontás vállalkozó Budapest, Nádor-u. 72—74. Flók-üzlet Visegrádi-u. 27.

CSIZ-FÜRDŐ,
A kontinens legerősebb iod-brom gyógyfürdője, nagy radicaaktivitással. Meglehető gyógyeredmények a mirigyek megbetegedései, verőbalok és mindazon alkati betegségek-nél, hol a jód mint specifikum jó alkalmazásba. Ivo. fürdő, izzasztó hidegvizkurák, szemszavas fürdők. Megnyitás május 1-én. Kényelmes elsőrendű berházak, szanatórium, gyógyszer-tár, zongora, lawn-tennisz, tenbolák, kirándulások. Vasútállomás, posta, távíró, helyben Hivatalos orvos Kallós Jenő dr. Államhivatalnokok, katonatisztek elő-utóidegyben 50% kedvezményben részesülnek. Propagandás szolgálat a fürdőigazgatóság. Csilz gyógyviz otthoni használatra kitűnően bevált, megrendelhető a fürdőigazgatóságnál és **Böskuty L.** főelőadónál Budapesten.

„Hungária” beszélő-gépek
kizárólag eredeti elsőrangú gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók,
Deményi és Társa Budapest, VI., Király-u. 76. Kérjen árjegyzéket

BUTOR
készpénzért vagy részletre minden kamat nélkül legolcsóbban. — Óriási választék polihoros butorokban
Nagy Imréné Budapest, VI. Váci-körút 9. feljárt Szeressen-utca 1. Kis képes modern, teljesen új album ingyen. Nagy album 50 fillér.